לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

על המשמר

יום ה', כ"ט בתשרי תשמ"ח, 22 באוקטובר 1987 / שנת מ"ח מס' 13475 / המחיר 1.10 ש"ח כולל מע"מ

יהודי נרצח בלנינגרד ע"י האירגון האנטישמי „פמיאט"

יהודי מלנינגרד, נאום נימצ'נקו, שניסה לחקור ולעקוב אחר פעילות של קבוצות אנטישמיות, שהרימו ראש באחרונה בבריה"מ, ובמיוחד של ארגון „פמיאט" (זכרון), נרצח בדירתו ב־16 לחודש זה.

פעילי עליה מלנינגרד, שמסרו על כך למרכז למידע על יהדות בריה"מ בירושלים, חוששים שהרצח הוא מעשה ידיהן של קבוצות ניאו נאציות הפועלות בעיר כמעט באופן חופשי. המשטרה בלנינגרד פתחה בחקירה, והפעילים היהודיים דואגים לכך שיחקרו גם את הקבוצות הללו. (עתיים, עסטיא)

נמשכת ההתאוששות בבורסות בעולם — רייגן: המשבר היה סוג מסויים של תיקון

מניות וול־סטריט החזירו לעצמן שני שלישים מהירידה של „יום שני השחור"

הנשיא האמריקני ישא הלילה נאום לאומה — ומשקיפים רואים בכך סימן לאופטימיות • מדד דאו ג'ונס עלה אתמול ב־187 נקודות ועומד עתה על 2028 נקודות • הדולר התייצב בשוקי הכספים • חתן פרס נובל לכלכלה: לא צפוייה שואה

מאת כתבי „על המשמר" וסוכנויות הידיעות

ניו־יורק. — הבורסה בוול־סטריט התאוששה אתמול זה היום השני ברציפות, והחזירה לעצמה בשני שלישים מהירי־דות של „יום שני השחור". הנשיא רייגן — שישא הלילה נאום לאומה — הגדיר אתמול את משבר המניות כ„סוג מסויים של תיקון", הורה לבנק הפדראלי להקל באספקת כסף לבנקים ברחבי המדינה, והב־היר, כי איננו מסיר את התנג־דותו להעלאת מיסים.

מדד דאו ג'ונס של המניות התעשייתיות המובילות בוול־סטריט עלה אתמול ב־187 נקודות ועמד על 2028. ביום שלישי עלתה המדד ב־102 נקודות, בעקבות צלילה של יותר מ־500 נקודות ביום שני. בכך החזיר מדד דאו ג'ונס לעצמו השני שלישים מהירידה של „יום שני השחור".

שלא כמו בהתאוששות הקלה יחסית ביום שלישי, שהתרכזה במספר קטן של מניות מובילות, התפשטה הגיאות אתמול על פני כל „הלוח הגדול", כינוי החיבה לבורסה הניו־יורקית.

בעיקר חזרו לשוק והזרימו ביקושים, המוסדות הפיננסיים הגדו־לים וקרנות־הנאמנות, ואליהם הצ־טרפו משקיעים פרטיים, שביקשו לנצל הזדמנות של ירידות חריפות במניות המובילות ובעלות היוקרה.

סיוע הבנק המרכזי

השוק הניו־יורקי נעור בעיקר על ידי הודעת נגיד הבנק המרכזי האמריקני אלן גרינשפן, כי הבנק המרכזי יעשה הכל כדי לתמוך במערך הפיננסי, אמר על כך דויד ג'ונס, כלכלן במכון כלכלי בכירו „הודעה זו של הפדרל־רזרב־בורד, היתה הצהרת־מפתח. חלק מן הבעייה בשבוע שעבר היה משבר אימון במדיניות וושינגטון".

בינתיים נמסר על התאוששות מרשימה גם בשוקי המניות של טוקיו ולונדון, שם כיסו מניות רבות מחצית מן ההפסדים שלהן ביום הקודם.

אולם מרבית המשקיעים הברי־טים שנצמדו למניות שלהם ולא מכרו אותם, החזירו לעצמם רק חמי־שית ממה שאיבדו בימי שני ושלישי.

(המשך בעמוד 2)

אפשר כבר לחייך

שני ברוקרים במזנון הבורסה של לונדון, במצב רוח מרומם לאחר העליות במניות אתמול (צילום: אי. פי.)

„הצרכנים מפוחדים, לא יקנו רהיטים ומכוניות"

וושינגטון. — הצרכנים האמריקנים הפסידו מיליארדי דולרים, והסכנה של מיתון ממושך בעסקים גדלה בשל התמוטטות שערי המניות בראשית השבוע — אמרו אתמול מומחים כלכליים בוושינגטון.

רונאלד ראטייצ'אק, מנהל החיזוי הכלכלי באוניברסיטה של מדינת ג'ורג'יה, אמר: „הצרכנים מפוחדים. הם לא ייצאו בקרוב לקנות רהיטים חדשים ומכונית או בית חדש".

השווקים התאוששו אתמול במידה ניכרת, אך איש איננו מצפה כי הם ישובו במהירות לרמה שהיתה לפני הצלילה ביום שני.

אלן סיני, סגן נשיא חברת המניות „שירסון־האחים להמן מניו־יורק", אמר: „יש לצפות כי במשך השנה הבאה תורגש ירידה בשיעור של 50 עד 60 מיליארד דולר בהוצאות הצרכנים, והיא עלולה להיות גבוהה יותר, עד 100 מיליארד דולר".

מכיוון שהוצאות הצרכנים גורמות לשני־שלישים של הצמיחה השנתית בתוצר הלאומי הגולמי (תל"ג) „זה יעלה לנו באחוז עד שני אחוזים של צמיחה כלכלית במשך השנה הבאה", אמר סיני. (רויטר עתיים)

תובעים וערת מומחים לרשות השידור • עמוד 2

סרב להחקר במכונת אמת – ולא יטוס • עמוד 2

נתגלתה גופתו של סרן אחמד פארעי • עמוד 4

3 החיילים לא נחקרים על מכירת נשק • עמוד 3

בת שמונה עובדת כפועל נקיון • עמוד 4

חריש עתר לבג"צ להסגיר נקש • עמוד 17

העובדים משבעים העבודה בנתב"ג • עמוד 19

משחקי המסגרת

ביקורו של ריצ'ארד מרפי, עוזר שר החוץ של ארצות הברית, שוב יוצר רושם של פעילות מדינית באזור, אך דרושה מידה מופרזת של אופטימיות כדי למצוא את החוטים שאפשר לחשחיל אותם לצורך חידוש התהליך המדיני. יש הסבורים, כי שר החוץ ג'ורג' שולץ הצליח בעת ביקורו בארץ להגמיש את עמדותיו של יצחק שמיר. ראש ממשלת ישראל אומנם מתנגד לוועידה הבינלאומית, אך לא זזה על חסף רעיון אחר, הוא רעיון „המטריה האמריקנית־סובייטית", אשר תלווה את השיחות הישירות האזוריות. כלב השמירה של הליכוד, סיעת „התחייה", עומדת כבר להגיש הצעת אי־אמון לממשלה בטענה ששמיר מוכן לשתף את הסובייטים במשא ומתן עם ירדן והפלשתינאים.

לכאורה נוצר רושם, כי שמיר הגמיש את עמדתו. הוא אף אמר בכנסת, כי ישראל מכירה בכך שלברית המועצות „אינטרסים לגיטימיים במזרח התיכון", ועל פי מקורביו שמיר מוכן לשתף את הסובייטים במטרייה אחת עם האמריקנים, בתנאי של חידוש היחסים הדיפלומאטיים וחופש העלייה ליהודי ברית־המועצות.

האומנם חלה תפנית בעמדותיו של שמיר? שחרי מטריה סובייטית־אמריקנית יכולה להיות מסולפת לישראל יותר מאשר המטריה הבינלאומית, המכונה הוועידה הבינלאומית. העניין כולו נראה בלתי רציני. שמיר מוכן לשיתוף סובייטים לא במעמד שווה לאמריקנים, שיתוף שיתבטא לכל היותר בכך שחשם של ברית־המועצות יקשט את השיחות הישירות מבלי שתהיה לה השפעה כלשהי על ניהולן או תוכנן. קשה להאמין, כי שולץ עצמו רואה ב„גמישות" זו מעין חבל הצלה ליוזמה המדינית. הוא ניסה לבחון את תגובתו של המלך חוסיין בלונדון, ועם בואו למוסקבה יציג אותה לפני שוורנאדזה. הסיכויים להחלפת הוועידה הבינלאומית, המקובלת על כל הגורמים הבינלאומיים והאזוריים, ב„מטריה טקסית" של שתי מעצמות קרובים לאפס. אבל שמיר נאלץ ליצור רושם של גמישות נוכח אזהרתו של שולץ, כי המשך הקפאון מסוכן ואינו מקובל על ארצות הברית.

ייתכן שאפשר יהיה לשחק בכדור החדש כמה שבועות, אך זהו כדור ריק מתוכן ממשי. שום תנופה מדינית לא תתפתח כל עוד ממשלת ישראל תהיה שבוייה בקונצפציה של ארץ ישראל השלמה. הוויכוח על המסגרת והנוהל אינו אלא מלאכותי, כל מטרתו לדחות את השיחות על מהותו של ההסדר. כדי לקבל שלום צריך לתת תמורה, שפירושה נסיגה מן השטחים. ולכך שמיר לא יסכים גם תחת מטריה דו־מעצמתית.

התמתנו הירידות גם בבורסה בת"א

השוק הפסיד אתמול מערכו כ־225 מיליון ש"ח, לעומת כמיליארד ש"ח שלשום • צופים שינוי המגמה השלילית בימים הקרובים • נפדו 68% מהמניות הבנקאיות — האוצר מצפה ששליש ימוחזר

מאת אייל שגב, כתבנו הכלכלי בת"א

ירידות השערים בבורסה בת"א נמשכו גם אתמול, זאת למרות הידיעות על בלימת מפולת השערים בוול־סטריט בניו־יורק. עם זאת היו אתמול ירידות השערים מתונות יותר מאשר ביום הקודם, ובסך הכל הפסיד אתמול השוק מערכו כ־140 מיליון דולר (225 מיליון שקל) זאת לעומת 650 מיליון דולר (מעל מיליארד שקל) ביום הקודם.

מספר המניות שלהם נדרשם שער מוכרים בלבד ירד מ־264 שלשום, ל־15 בלבד אתמול. היו גם עליות ב־73 מניות, לעומת ירידות של 265 מניות. 80 מניות נסחרו ללא שינוי. מחזור העסקות בבורסה היה כפול מהרגיל והסתכם ב־23 מיליון שקל.

ההערכות בבורסה הן שצפוי שינוי במגמת המסחר, וחלק מסוחרי הבורסה אף היו מוכנים להמר על כך שכבר היום יהיו בשוק עליות שערים. גם קרנות הנאמנות שסבלו שלשום מהיציעים של יותר מ־60 מיליון דולר סבלו אתמול מהיצעים של כ־20 מיליון דולר בלבד.

למניות הבנקאיות נירשם אתמול ביקוש של 62 מיליון שקל ושערן עלה בשיעור של עד שני אחוזים. קודם לכן נרשם למניות הללו היצע של יותר מ־200 מיליון שקל ושערן ירד בכ־3.5 אחוזים. כאמור, מצפים לשינוי במגמת המסחר כבר היום או לכל היותר במרוצת השבוע הקרוב.

נתונים סופיים על הקף הפידיונות של מניות ההסדר הבנקאיות מגלים כי בממוצע נפדו 68 אחוז מתוך מניות בשווי כולל של 1.2 מיליארד דולר, כלומר כ־815 מיליון דולר. בבנקים מעריכים כי חלק גדול מכספי הפידיונות הללו ימוחזר בהשקעות פיננסיות. עד כה הושקעו כבר בהשקעות כאלה בין רבע לשליש מסכומי הפידיונות. ומעריכים, כי עד סוף החודש יגיע שיעור המיחזור ל־60 אחוז לפחות. (ראה גם מדור הכלכלה הארם).

מרפי הגיע בחשאי לירושלים — דיווח לשמיר ופרס:

חוסיין מוכן, כנראה, לבדוק „מטרייה" של בריה"מ וארה"ב במקום ועידה בי"ל

שולץ יבדוק הרעיון בשיחותיו במוסקבה, לאחר שקיבל לכך שלשום הסכמת מלך ירדן

מאת רליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

המלך חוסיין כנראה לא דחה על הסף את האפשרות, שבמקום ועידה בין־לאומית יתקיימו המגעים בין הצדדים תחת מטריה של שתי המעצמות. המלך הסכים כנראה, שמזכיר המדינה ג'ורג' שולץ יבדוק את הרעיון בשיחותיו עם שר־החוץ הסובייטי אדוארד שווארנדזה, המתקיימות היום.

מרפי בירושלים

על עמדת חוסיין בשיחותיו שלשום עם מזכיר המדינה האמריקני ג'ורג' שולץ דיווח אתמול בירושלים עוזר מזכיר המדינה ריצ'רד מארפי, שהגיע שלשום בלילה מלונדון לישראל. מארפי נפגש אתמול בנפרד עם ראש הממשלה יצחק שמיר ועם שר החוץ שמעון פרס.

יחד עם זאת מניחים, שהמלך חוסיין עומד על כך, שלשתי המעצמות יהיה משקל שווה בשיחות עם הצדדים וכי המטריה שהן יספקו תהיה מסגרת למו"מ ולא רק פתיחה לו. על רקע זה ציינו אמש משקיפים מדיניים, שגם אם חוסיין יהיה מוכן להסתפק במטריה של ארה"ב ובריה"מ במקום ועידה בין־לאומית, עדיין נותר פער ניכר בין שמיר וחוסיין בשתי נקודות עיקריות: תפקיד המעצמות במו"מ ותפקיד בריה"מ ביחס לתפקיד ארה"ב.

סביב השיחות עם מארפי הוטל בירושלים איפול מלא, לפי בקשתו

(המשך בעמוד 4)

ציורמצב

בין הכיסאות / שכר לשייח'

אין כסף לאוטובוס

בימים הקרובים יקבלו מנכ"ל משרד הפנים ויועץ השר לענייני ערבים, עמוס גלבוע, מכתב וכו תביעות שכר. תביעות שכר הן סיפור שחוק ולא אטרקטיבי, אבל הפעם, התובעים הם לא פחות ולא יותר — השייח'ים של שבטי הבדואים בנגב. „אנו המוכתרים של שבטי הבדואים", הם כותבים, „ממלאים תפקיד חשוב, לדעתנו מקביל לזה של עובדי מדינה, אך מקבלים סך 250 שקלים בכל שלושה חודשים... אנו מבקשים תשלום חודשי כדי שנוכל להתקיים ולהתפקר כראוי...".

שייח' עודה אבו־סריאחן, אחד החתומים על המכתב, הוא מנהיגם של כשמונה־מאות

— שייח' זו ממש משרה? „בטח משרה. מתי הם (השבט) רוצים את הממשלה, הם פונים לשייח'. כל עניין. אתה שייח' — אתה כל האחריות".

— איך מתייחסים בשבט לזה שאתה משתכר כליכך מעט? „השבט שלי יודעים מה אני מקבל. הם רוצים לעזור לי כמו לכל איש עני. אבל יש שייח'ים לא עוזרים להם בכלל. השבט שלי אומרים: אל תלך לאף משרד. אנחנו נביא לך מהכסף שלנו. תיקח ותשב בבית".

שלום רבינו, הממונה על מחוז הדרום במשרד הפנים: „הסכום של 250 שקלים לשלושה חודשים, הוא אחרי העלאה גדולה. זו לא משכורת, אלא תמורה סימלית שכרוכה במינוי

שייח' עודה אבו־סירחאן: בשבט רוצים לעזור לי

אנשי שבט אבו־סריאחן. „אני אגיד לך את האמת", הוא אומר. „עכשיו השייח'ים במצב קשה־קשה. הם צריכים ללכת לבקש נדבה. אני מכיר שייח', לא צריך להגיד השם שלו, שבא אלי לפני כמה יום ואמר — תן לי, אין לי לשלם בשביל אוטובוס".

שלהם כמוכתרים. כל העניין של מוכתרים נעשה לפי חוק המנדטורי. אז היה קשה להגיע לעיר הנפה, והשייח' עשה את זה עבור האנשים שלו. עכשיו זה כבר לא מה שהיה והשייח'ים בעצמם יודעים שהם לא עושים כל מה שהפקודה המנדטורית מטילה עליהם".

שלי יחימוביץ'

מפלגת הפועלים המאוחדת – המרכז

ישיבת מזכירות מח' מוניציפלית

מתקיימת ביום חמישי, 22.10.87

בשעה 10.00 במרכז

נא לדייק!

רעל / רשות השידור

תשדיר שירות

קריין: והרי שריקה שנתקבלה זה עתה: במלאת שבועיים לשביתת עובדי רשות השידור, שרק הוועד של עובדי הרשות, כי השביתה תימשך. נמצא איתנו יו"ר הוועד, מר צפרוני. ובכן מר צפרוני, מה צפוי לנו?

צפרוני: (שריקה).

קריין: האמנם? האם אין דרך אחרת לפתור את העניין מלבד בשריקה, סליחה, בשביתה?

צפרוני: (שריקה).

קריין: מה הן טענותיכם העיקריות?

צפרוני: (שריקה).

קריין: היום יהיו שידורים מיוחדים?

צפרוני: (צפירות מקוטעות עולות ויורדות).

קריין: למרות הכל, אנחנו בטוחים שתעשו הכל כדי להראות שאתם לא מצפצפים על המאזינים.

צפרוני: (צפצוף ארוך. פייד אאוט).

קובי לוריא

מדף / סיפורת

אל מרכז החיים

אליאס קנטי, „עד שמיעה", חמישים דיוקנאות, עם עובר הטיפולוגיה — עיצוב דיוקנאות שהם אב־טיפוסים בחברה אנושית — היא תחום ספרותי מרתק, שאינו זוכה לכבוד הראוי לו, באשר הוא נופל לכאורה בין הספרות היפה והמסה. חבל — מפני שדווקא הנפילה הזו בין הכסאות משחררת את כותב הדיוקנאות מהרבה מחוייבויות, ויוצרת ערוץ כתיבה ייחודי.

ב„עד שמיעה" מציג אליאס קנטי, הסופר־המסאי, חמישים דיוקנאות. בהכללה אפשר לומר שהם אבות־טיפוסים המאכלסים את העולם המערבי. הרגלים שלהם מערביים, התסביכים שלהם מערביים. אפשר לומר עליהם גם שרובם אנשי שוליים, המחפשים בקרתתנות דרך אל מרכז החיים, אל המקום שבו מתרחשים הדברים, אל האנשים הבטוחים יותר בעולמם.

יש באנשיו של קנטי מידה של טירוף, ובבחירה הזו קירב את כתיבתו מן המסאי אל הספרותי. פה ושם אתה שומע את צלילי ההתבוננות של קפקא. חלק מהדיוקנאות נצמרים בקלות לדמויות חיות המוכרות לכל אדם, כמו „הזרוקה" או „שצף־קצף". ברובם צריך לעשות שלב נוסף של פענוח.

בכל מקרה כדאי מאד לקרוא — במנות קטנות. שנים־שלושה דיוקנאות בגמיעה.

דוביק רוזנטל

דק רקע/מחלות מעבר

גשם ברכה וקללה

הגשם הראשון, שהתדפק בעוז על הגגות, מבשר כידוע ברכה לחקלאים, אך קללה לחקלאים. משמתחיל הסתיו להשיק לחורף, עולה עקומת התחלואה של האוכלוסייה, וכרגיל נפגעים הקצוות — הצעירים והקשישים.

עונת־המעבר מאופיינת בעלייה ניכרת של זיהומים בדרכי הנשימה, רובם זיהומים קלים שביטוים שיעול, נזלת, כאב גרון וחום, הנגרמים על־ידי נגיפים וכדרך כלל חולפים מעצמם ואינם מסוכנים. אחרים מאופיינים במהלך סוער, ובחולים פגיעים במיוחד — קשישים, חולים כרוניים — עשויים להביא לסיבוכים משמעותיים.

מרבית הזיהומים הללו מופיעים בצורת בדידה — והיינו, חולה פה, חולה שם. חלקם מתנהגים בצורה־מגפתית ומתבטאים באחוזי תחלואה גבוהים עם פגיעה ניכרת בכוח העבודה והבהופעה לבתי־הספר והגנים. מחלה מגפתית אופיינית הינה השפעת, שמקורות יודעי־דבר צופים את התייצבותה במקומותינו בעוד כחודש־חודשיים.

השפעת הינו זיהום נגיפי הנגרם על־ידי נגיפים ממשפחת האינפלואנזה, מתבטאת בחום גבוה, כאבי־ראש ושרירים, ובדרך כלל חולפת ללא סיבוכים. חולים כרוניים וקשישים עלולים לפתח סיבוכים משמעותיים עם אחוז מסוים של תמותה, ולכן חשוב לחסנם מבעוד מועד.

עונת־המעבר משפיעה לרעה על מחלות כרוניות שונות, שבדרך כלל הינן יציבות. בעונה זו נצפית עלייה בהתקפי אסטמה, בהתקפים של מחלות פרקים כרוניות, ומסיבה לא כל כך ברורה, גם מחלות לב כליליות ומחלות כיב של דרכי העיכול נוטות להפוך פעילות.

עקרונות ההתנהגות הנדרשים הינם חימום ביתי, הימנעות מחשיפה לרטיבות ולקור, הקפדה על אוורור וחיסון אוכלוסיות בסיכון גבוה, ויחד — כמאמר המפרסם — נעבור את החורף בשלום.

ד"ר קובי אורד

תמונת מצב / בית לווינשטיין

בְּמוֹצָאֵי שִׂמְחַת־תּוֹרָה

לִפְנֵי חָמֵשׁ שָׁנִים בְּמוֹצָאֵי שִׂמְחַת תּוֹרָה
בְּנַבַּטְיֶה שָׁכַב כַּדּוּר סוּמָא בִּשְׁתֵּי עֵינָיו
מְרֻטָּשׁ בְּרַגְלָיו וּבְיָדָיו
שֶׁאִמָּא שֶׁל רָמִי מְמַתִּינָה לוֹ
מְשׁוֹטֶטֶת מֵאֲחוֹרֵי חַלּוֹן מוּאָר
בְּאַחֲרוֹנֵי קַרְנַיִם נוֹפְלוֹת מִשֶּׁמֶשׁ נִמְלֶטֶת
וְאַתָּה מַמְתִּינָה עֻגַּת יוֹם הֻלֶּדֶת מִיַּתֶּמֶת.
הַשָּׁנָה – בְּמוֹצָאֵי שִׂמְחַת תּוֹרָה
נֶעֶצְרוּ חֲבֵרָיו לַפְּלֻגָּה בִּשְׁמִינִי עֲצֶרֶת
לְהָבִיא לְאִמּוֹ הָרְתוּקָה לַמִּטָּה
דּוּרוֹן מִבֵּית לֶוִינְשְׁטַיְן עִם סִמָּנֵי אֶתְמוֹל נוֹרָא
וְלִפְרֹס אֶת עֻגַּת יוֹם הַהֻלֶּדֶת
שֶׁלֹּא תִשָּׁאֵר מְיֻתֶּמֶת.

איתן קלינסקי

תפס כותרת / טאקשיטה

זיעה ובייבי פייס

ראש־ממשלת יפאן, יאסוהירו נקאסונה, החליט אתמול אישית מי יחליף אותו בראשות הממשלה בחודש הבא. המועמד הוא נוברו טאקשיטה, מי שכיהן ארבע שנים כשר האוצר בממשלה היוצאת.

קשה לתאר שני אישים שונים יותר זה מזה. נקאסונה גבוה, בעל הופעה נאה וקול עמוק ומרשים: טאקשיטה נמוך, והבייבי־פייס שלו אינם בולטים. הוא מייצג אזור בחירה חקלאי שמרני, דעותיו בנושאי חוץ אינן ידועות, וככל הידוע הוא בקושי מתמצא, או אפילו מתעניין, בנעשה בעולם. כל זה בשעה שיפאן ניצבת לפני בעיות חמורות במישור העולמי, במיוחד המשבר ביחסיה עם ארה"ב, על רקע העודף במאזן הסחר בין שתי המדינות.

ראש־הממשלה הבא של יפאן יצטרך לעשות כמה ניתוחים מכאיבים: לקצץ קשות בסובסידיות לחקלאים, להסיר מכסי־מגן, ולאפשר גידול ניכר בייבוא למדינה. דרכו של טאקשיטה בעבר היתה לקבל החלטות מכאיבות כאלה על ידי השגת קונצנזוס מפלגתי. הוא מצוטט כמי שאמר פעם כי „בפוליטיקה הזיעה צריכה להיות שלך, והתהילה של אחרים". ייתכן שגישתו הפרקטית השקטה היא שגרמה לנקאסונה להעדיף אותו על שני מועמדים מבריקים, דוברי שפות זרות ומומחים לענייני העולם: שר החוץ שינטארו אבה ושר האוצר הנוכחי, קייצ'י מיאזאווה. השניים כבר הודיעו אתמול, כי יסכימו לשתף פעולה עם המועמד שניצח.

בוררותו של טאקשיטה במתרחש מעבר לגבולות ארצו תחייב אותו להטות מדי פעם אוזן לעצותיו של נאקסונה. הוא אפילו הציע להקים „מוסד למען איסטרטגיה של שלום", ורמז שנאקסונה הוא מועמד מתאים לעמוד בראשו. האם ראש־הממשלה היוצא דאג במינוי החדש להבטיח את עצמו לקראת הפנסיה? ביפאן הכל אפשרי.

טאקשיטה מצייר עין על בובת „צ'ארומה" – מחווה יפאנית מסורתית של אדם שמשאלתו התגשמה

ירון אמיתי

העתונאים תובעים משר־החינוך מינוי ועדת מומחים לרשות השידור

אתמול חודשו המגעים עם הנהלת הרשות ● הבוקר אסיפה כללית בירושלים

מאת ירדן זליג, כתב „על המשמר"

נציגי האיגוד הארצי של עיתונאי ישראל תבעו אמש מסגן ראש־הממשלה ושר החינוך והתרבות, יצחק נבון, כי ימנה, בתוקף היותו השר הממונה על רשות השידור, ועדת מומחים בלתי־תלויים שתבדוק את רשות השידור, ניהולה וסידורי העבודה בה ואשר תדון בתוכניות להבראה ושיקום הרשות.

בפגישה שהתקיימה בלישכתו של השר היפנו נציגי האיגוד את תשומת ליבו לקיומו של דו"ח אותו הזמינה לפני למעלה משנה הרשות מחברת אמ"ן, אך מסקנותיו ניגנזו. נציגי האיגוד ציינו בפני השר כי בכל שידוע להם ניגנז הדו"ח בשל מסקנותיו בנושא הניהול.

מחייבים התייעלות

במהלך הפגישה שבו נציגי האיגוד והציגו בפני השר נבון את תביעתם לכיבוד עיקרון זהות המקצוע וסולם השכר העיתונאי כפי שהיה מקובל עד כה. הם שבו והדגישו כי הם מחייבים התייעלות של הרשות בכל אגפיה, על סמך תוכנית מיקצועית וברורה כמו גם כינון איגוד יציג ודירוג משותף לכל עובדי הרשות. כתבנו מוסיף כי לאחר ששמע את טיעוני נציגי האיגוד נמנע השר נבון מלהתחייב להקים ועדת מומחים כפי שהציעו נציגי האיגוד. יחד עם זאת הציע השר לעיתונאים להגיש לו הצעה מנומקת ונייר עמדה בנושא.

חודשו המגעים

בתוך כך חודש אמש המגע בין הנהלת הרשות לבין מטה השביתה של העיתונאים, שעה שסמנכ"ל הרשות לענייני כוח אדם, עמרם ענר, נפגש בשעות הלילה עם נציגי האיגוד, וזאת על פי הזמנתו של הממונה הראשי על יחסי העבודה, נחמן אורי. סמוך לשעת סגירת הגיליון אמש, נמסר כי מטרתה של הפגישה לבחון אם ניתן לקדם את המשא־ומתן בין הצדדים וכן להבהיר נקודות נוספות בתוכניתו של מנכ"ל הרשות אורי פורת.

ניסוח הצעת החוק

כתבנו מוסיף כי משפטנים במשרד החינוך המשיכו אמש ובשעות הלילה בניסוח הצעת החוק לסגירת רשות השידור, וזאת במגמה ליצור כלי שיאפשר את הבראתה ואירגונה מחדש של רשות השידור. לישכת השר נבון ביקשה ממזכירות הממשלה לכלול את הנושא בסדר היום של הממשלה ביום ראשון הקרוב, ואפשר שהצעת החוק עצמה, אם יושלם ניסוחה, תוגש כבר היום בשעות הצהריים לעיון הגורמים הנוגעים בדבר. במשך יום האתמול המשיך השר במגעים עם גורמים שונים ביניהם שר האוצר משה ניסים בפניו המליץ נבון כי יפגש לשיחה עם נציגי העיתונאים.

באשר לדו"ח חברת אמ"ן אליו התייחסו נציגי איגוד העיתונאים בפגישתם עם השר נבון נמסר אמש מהנהלת רשות השידור כי הרשות אכן הזמינה דו"ח ניתוח מערכות מחברת אמ"ן ואולם מסקנותיו של הדו"ח לא היו ישימות למצב רשות השידור.

אסיפה כללית הבוקר

הבוקר יתכנסו עיתונאי רשות השידור לאסיפה כללית בירושלים בה ידווחו על התקדמות המשא־ומתן וכן תוצג להכרעתם תוכנית ששת הסעיפים אותה הציעה הנהלת הרשות בתחילת השבוע. אתמול החליט מטה השביתה של העיתונאים לקיים בזמן השביתה מופעים שיערכו במקומות ישוב שונים ברחבי הארץ, בהשתתפותם של אנשי רדיו וטלוויזיה, אישי ציבור ואמנים. הכנסות מופעים אלו מיועדות לקרן השביתה של העיתונאים. כתבנו בכנסת יצחק שור מוסר: כי הנהלת הקואליציה החליטה אתמול ליזום הקמת ועדה ממשלתית, מורכבת מנציגי האוצר והחינוך, לשם בדיקת המצב ברשות השידור.

לונדון. — הצ'לנית ז'קלין דה פרה, רעייתו המנוחה של הפסנתרן והמנצח דניאל ברנבוים (במרכז התמונה) הובאה אתמול למנוחות בבית העלמין היהודי בגולדרס גרין (צילום: איי.פי.)

המיליארדר וולטון על הפסדיו בבורסה: אלה ניירות בלבד

ניו־יורק. — ירידת השערים בוול סטריט פגעה קשות בכמה אנשים, שהוזכרו רק בשבוע שעבר כעשירים ביותר במדינה.

• העשיר ביותר בין המיליארדרים בארה"ב, סאם וולטון מארקנסאו, הפסיד סכום של כ־500 מיליון דולר, כאשר המניות של חברתו „וול־מארט" צללו במפולת. מניות אלה ירדו בשיעור של 2.375 נקודות וכל נקודה מעלה ומורידה את הרכוש של וולטון ב־218 מיליון דולר.

עם זאת, וולטון מחזיק בידיו עדיין סכום של כ־8 מיליארד דולר. הוא התייחס לרכושו בצורה של ביטול, כאשר אמר: „אלה היו ניירות כאשר התחלנו, ונישארו ניירות גם עתה".

המיליארדר הצעיר ביותר, ויליאם גייטס, נפגע קשות מירידת שערי המניות. ביום ב' ירדו שערי המניות של חברתו „מיקרוסופט" ב־19.50 נקודות, השוות לכ־400 מיליון דולר, או כשליש מכלל רכושו.

גם דוייד פאקארד, אחד ממייסדי חברת המחשבים „יולט־פאקארד" הפסיד כ־53 מיליון דולר, כאשר שערי מניות חברתו ירדו ב־12.25 נקודות. (עי"ד)

מניות וול־סטריט

(סוף מעמוד ראשון)

בצרפת החליטה הממשלה לרחות, בינתיים, את המשך מסע הפריוואטיזציה ולא תנפיק מניות של חברות ממשלתיות לציבור, עד אשר ישתפרו התנאים בשוק המניות הפריסאי.

התאוששות בלונדון

רפנה ורדי, כתבת „על המשמר" בבריטניה מוסרת:

העליות ב„סיטי" של לונדון, עוררו תקווה מחודשת באנשי האוצר, אשר היו מודאגים מהעיתוי של נפילת שוק המניות — ימים ספורים לפני שהממשלה מעבירה לציבור את מניות „בריטיש פטרוליום". אמנם מחירן בשוק עדיין לא הגיע לרמה שהופכת את הקניה לכדאית, אך אם העליה תמשך, יש סיכוי שיהיו די קונים.

אלמנט נוסף שפעל נגד המכירה הוא העובדה שהזעזועים בבורסה המחישו לאלה שנכנסו לאחרונה לשוק המניות — כאשר הממשלה מכרה את חלקה בחברות השונות — שיש סיכונים, ואין „מניות בטוחות", דבר העלול להרתיע אנשים מהמשך קניית המניות של חברות שהממשלה החליטה להעביר לידי הציבור.

ההתעניינות הבריטית בשוקי המניות בעולם, אף הביאה את הבורסה התל אביבית לעמוד הראשון של העתון „טיימס", כאשר לצד צילומים מבורסות העולם, הופיע זה של תל־אביב בין לונדון וטוקיו.

הדולר התייצב

הדולר התייצב אתמול בשוקי הכספים בעולם, בעקבות ההתאוששות בשוקי ניירות־הערך, שהרגיעה גם את המשקיעים במטבעות החשובים.

„יש להניח כי הדולר ינוע סביב הרמה הנוכחית, מבלי שינוי בצורה משמעותית לאחד הצדדים", אמר אחד הסוחרים.

מחירי הזהב

מחירי הזהב התאוששו אתמול במקצת, לאור הידרדרות דרמתית ביום שלישי.

העיסקות בזהב הולו בציריך ברמה של 466.55 דולר לאונקיה, 1.30 דולר מעל מחיר הסגירה ביום שלישי.

הסוחרים דיווחו על ביקושים גוברים למטבעות־זהב וצורות אחרות של המתכת הצהובה החביבות בעיקר על משקיעים קטנים, המחפשים מקלט בשעת צרה.

אינו „חושש משואה"

חתן פרס נובל לכלכלה פרופסור רוברט סולאו, אמר אמש בבוסטון, כי הגרעונות התקציביים והמסחריים העצומים של ארה"ב תרמו להתמוטטות של וול־סטריט. עם זאת הדגיש סולאו, כי אין הוא חושש מ„שואה כלכלית".

הוא אמר, כי „השילוב של הגרעון במאזן התשלומים והגרעון בתקציב הפדרלי, העכיל את ארצנו למקם צריכה גדולה מאד של הלוואות מחו"ל, ודבר זה יאלץ אותנו לעמול במשך שנים רבות כדי להיחלץ מהבור שכרינו בעצמנו במשך 6־7 השנים האחרונות".

נוצרים מוסלמים ויהודים נפגשו בציריך

מאת יוסף אלגרן, כתב „על המשמר" בשווייץ

ז'נבה. — מאמינים יהודים, נוצרים ומוסלמים נועדו אתמול בבוקר בציריך ופגישתם הועברה ישירות בטלוויזיה השווייצרית.

המשתתפים במיפגש שמעו הרצאות מאנשים מקומיים על חייו וחשיבותו של אברהם אבינו לשלוש הדתות המונותאיסטיות.

המרצים היו מרדכי פירון, רבה הראשי של ציריך, איסמעיל באליק, נשיא הקהילה המוסלמית של שווייץ והאב פליכס מולמן.

חייבים כסף לאו"ם

מאת יוסף אלגרן, כתב „על המשמר" בשווייץ

ז'נבה. — רשימת המדינות החייבות כסף לאו"ם, כתור דמי השתתפות, מראה שישראל צברה חוב של 3 מיליון דולאר.

אולם המשבר הכספי החמור המעיק עתה את הארגון נגרם בעיקר ע"י החובות שצברו ארה"ב (353 מיליון) וברה"מ (197 מיליון).

בסוף השבוע שעבר הפתיע סגן שר החוץ הסובייטי, ויטלי פטרובסקי, לטובה בהודיעו שברה"מ עומדת לשלם לא רק את דמי החברות השנתיים (71 מיליון) של 1987, אלא גם את חלקה (12 מיליון) באחזקת כוחות האו"ם במקומות שונים בעולם.

● שוד אירע אמש בחנות תכשיטים בלוד. זהו השוד השלישי מסוג זה בשבוע האחרון בעיר זו. אנשי משטרה, שהוזעקו למקום, עורכים סריקות ומקימים מחסומי דרכים במגמה ללכוד את השודד.

„על המשמר" עתון יומי

המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת

עורך ראשי: מארק גפן
עורך משנה: ישראל זמיר
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל

המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3־43360־4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999

"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652

סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנטר חדרים 102־121, טל' 3־233161. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה 33184 רח' סבנזר 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

סרב להחקר במכונת אמת — ולא יטוס

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

קציני בטחון־שדה של חיל האוויר מנעו מטייס מילואים של החיל מלשרת ביחידה מסויימת לאחר שסירב להחקר במכונת אמת כדי לוודא אם אינו נוטל סמים. על המקרה שארע לפני מספר חודשים נודעו הפרטים הבאים: הקצין, טייס בשירות מילואים שובץ לשרות שלא בתפקיד טיסה. הוא נדרש למלא טפסים של בטחון־שדה, כנדרש בצבא. טפסים אלה הכילו שאלות לגבי שימוש בסמים.

בהשיבו לשאלה זו ענה הטייס במילואים, כי בעבר, בעת ששהה בארצות־הברית לצרכי לימודים, התנסה כמו רבים אחרים מחבריו הסטודנטים בשמוש בסמים רכים. בהמשך הדגיש הטייס כי הדבר היה לפני שנים רבות ומאז כמובן אינו משתמש בסמים כלשהם. לאחר זמן קצר נקרא האיש לראיון עם גורמי בטחון, שם נישאל שוב לגבי השימוש בסמים ונדרש להחקר במכונת אמת, כדי לוודא שאכן אינו נוטל סמים. הטייס המילואימניק סירב בתוקף לדרישת גורמי בטחון השדה, ואלה הודיעו לו שאם יעמוד בסרובו לא יוכל לשרת ביחידה אליה יועד.

סירובו העקרוני של הטייס להחקר במכונת האמת, גרמה להעברתו לתפקיד פחות רגיש בחיל־האוויר.

במשך שנתיים פרחה לו המשפחה מהראש

טוקיו. — גבר בן 28, שנעלם לפני שנתיים בעיירת־החוף, התקשר אתמול טלפונית למשפחתו בצידה השני של יפאן, אולם לא זכר מה קרה לו מאז שנעדר.

האיש, קנישי קנמושי, עובד מרינה, התקשר טלפונית לביתו לפני שמונה ימים מן האי אוקינווה בדרום־יפן, והיתה זו הפעם הראשונה שמשפחתו שמעה ממנו מאז נעלם באי ניאיגאטה בצפון יפאן באוגוסט 1985, במרחק של 1,500 מאוקינווה.

קנמושי אמר כי הוא זוכר שירד לחוף במכונית, כדי לשחות בים עם חבריו, אולם הוא איננו זוכר מה עשה מאז וכיצד ומדוע הוא הגיע לאוקינווה.

עוד אמר קנמושי, כי למפתע נזכר מיהו וכי יש לו משפחה, והזכרון התעורר אצלו בעת התקפת שיעול כששהה בים מול חוף אוקינווה ב־11 באוקטובר.

לאחר שנעדר, סברה המשטרה כי טבע בים, משום שבגדיו ורכושו נמצאו על החוף ולא נמצאו שום עקבות שלו בחיפושים שנמשכו ששה ימים רצופים. (עי"ד)

רקדן סובייטי ערק בדאלאס

דאלאס. — אנדרי אוסטינוב, רקדן בלהקת הבאלט של מוסקבה, הודיע אתמול על עריקתו לארה"ב, והודה לנשיא רייגן ולאמריקנים אחרים על ההזדמנות שניתנה לו להופיע בארה"ב. אוסטינוב, 32, אמר במסיבת עתונאים כי הוא חותר לחופש בתחום הריקוד. דוברים אמריקנים אמרו כי הוענק לו מיקלט מדיני משום שהוא חושש מרדיפות בשל השקפותיו הדתיות והפוליטיות. אוסטינוב אמר כי הוא רוסי אורתודוכסי, אך לא ציין את השקפותיו הפוליטיות.

הוא אמר כי השאיר במולדתו אשה ובת בגיל שנתיים וחצי. הוא ציין כי הוא ורעייתו רצו להתגרש. עוד אמר כי הוא מקווה כי באחד הימים יוכל להביא את בתו לארה"ב. רונאלד צ'נדלר, מנהל שירות ההגירה במחוז דאלאס, הגיש לאוסטינוב במסיבת עתונאים דגם קטן של פסל החרות, והרקדן אמר כי הוא „מאושר מאד להיות כאן ולרקוד בארה"ב". (עי"ר, עי"ס)

מפקדת עוצבת „עקבות הברזל" אלוף מישנה ע. זכה אתמול במקום הראשון בתחרות מפקדים בצה"ל בקליעה למטרה בנשק קל. תחרות המפקדים נערכה במסגרת תחרויות לקליעה של כלל הצבא. במקום השני בקרב הקצינים זכה קצין צנחנים וחי"ר־ראשי תא"ל שמואל ארד ואילו במקום השלישי מפקד חטיבת „גולני" אלוף מישנה ג. במקום הראשון בקרב יחידות חיל הרגלים זכתה נבחרת משמר הגבול ובקרב חילות צה"ל זכה פיקוד הנח"ע. אליפות צה"ל בקליעה נערכת מידי שנה בחסות הרמטכ"ל במסגרת המאמצים לשיפור הישגי הקליעה. (כיתוב: אבי בניהו/צילום: דובר צה"ל)

במלאת ארבע־עשרה שנים
לנפילת חברנו

יצקו

במלחמת יום הכיפורים

• נתייחד עם זכרו ונעלה לקברו
ביום ראשון, 25.10.87, בשעה 16.15

קיבוץ ניר יצחק

דובר צה"ל: שום כיוון של מכירת נשק לערבים בחקירת החיילים ממצר

השלושה עצורים בחשד של עישון סמים ואחזקת תחמושת בחדרם הפרטי, ללא אישור

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

בהמשך לידיעה שפורסמה אתמול בכלי התקשורת בעניין מעצרם של בני קיבוץ מצר, מסר אתמול דובר צה"ל את ההודעה הבאה: „שלושה חיילים, בני קיבוץ, נעצרו בחשד של עישון סמים ואחזקת תחמושת בחדרם הפרטי, ללא אישור. השלושה נתונים עדיין בחקירת מצ"ח (משטרה צבאית חוקרת). ואין בחקירה זו שום כיוון של מכירת נשק לערבים", מדגיש דובר צה"ל.

מזכירות קיבוץ מצר פירסמה אתמול את ההודעה הבאה: „קיבוץ מצר מאשר את הידיעה, כי שלושה מחייליו עצורים על אחזקת ציוד צבאי וכלים לעישון סמים, אך אין כל יסוד לידיעה כי קיים קשר בין השימוש בסמים לאחזקת הציוד הצבאי".

קיבוץ מצר מודע לחומרת המעשה ומשתף פעולה עם גורמי הביטחון.

„אנו נשתמש בכל הכלים החינוכיים העומדים לרשותנו בתקווה למנוע מקרים מסוג זה בעתיד", נאמר בהודעת הקיבוץ.

ברוב זעיר דחתה הכנסת הצעה של גאולה כהן שתקפה בג"ץ

גם יו"ר הכנסת השתתף בדיון וביקר ההחלטה להשיב לח"כ מיעארי את חסינותו המלאה

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

ברוב קטן של 18 נגד 16, ובניגוד לעמדתו של יו"ר הכנסת, שלמה הלל, הסירה אתמול הכנסת הצעה לסדר היום של גאולה כהן (התחיה), שביקשה להתריע נגד החלטת בית המשפט העליון, להחזיר לח"כ מיעארי (המתקדמת) את כל זכויות החסינות של חבר כנסת.

גאולה כהן תקפה בחריפות את החלטת בג"צ. לדעתה ההחלטה להחזיר את זכויות החסינות לח"כ מיעארי, „עומדת בניגוד לעקרונות הצדק. צריך לצמצם את חוק החסינות של ח"כים, כדי שלא יזהל על עבירות במישור של המרדה והסתה לאומנית, מפגשים עם אש"ף או מסירת סודות לאוייב". כהן הבהירה, כי סיעתה תציע תיקון בחוק ברוח זו.

ח"כית „התחיה" טענה, כי מיעארי, כאשר השתתף בכנס של אש"ף, לא פעל במסגרת תפקידו כחבר כנסת. לטענתה אסור היה לבג"צ להתערב בהחלטות הכנסת. זהו תקדים פסול ומסוכן. הכנסת, על ידי חקיקה מתאימה, צריכה למנוע התערבות דומה של בית המשפט העליון בעבודתה בעתיד.

מיעארי עצמו אמר: „הניסיון של הרוב במליאה לשלול את חסינותי וזכויותי נכשל. בג"צ עשה עפר ואפר מדברי הבלע וההסתה שהשמיעו לפני שנתיים מיכאל איתן וחבריו מהליכוד והתחיה". לדעת מיעארי, „הפגיעה בחסינותו נועד לאותת לכל הפלסטינים אזרחי ישראל, כי עליהם להיות צייתנים וכנועים". במהלך דבריו האשים מיעארי את יו"ר הכנסת הלל, כי נטל חלק פעיל במחול השדים נגדו.

יו"ר הכנסת, שלמה הלל, בצעד נדיר, נטל את זכות הדיבור. לדעתו החלטת בג"צ עשויה לחייב את הכנסת לשנות חוקים ותקנות בנושא החסינות. שולמית אלוני (רצ) דחתה את הצעת הלל, לקיים דיון נוסף בהחלטת הבג"צ, באותה מוערות הכנסת. לדעתה חברה דמוקרטית איננה יכולה להתקיים כאשר רוב איננו סובל מישהו, בשל נאומיו הפוליטיים.

בדרך, אכלו בת"א

במסגרת מרוץ גולני שנערך בימים אלה ממוצב החרמון ועד רחבת הכותל בירושלים, עצרו הרצים בת"א והיו אורחי האגודה למען החייל סניף ת"א וארגון עובדי עיריית ת"א. בתמונה: חיילים מתכבדים בשתיה ועוגה אתמול בגמנסיה הרצליה. (צלום: אילן אוסנדרייבר/ישראל סאן בע"מ)

תמיכה רחבה בכנסת בתביעות עיתונאי רשות השידור השובתים

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

יש לעשות כל מאמץ לחידוש השידורים בטלוויזיה וברדיו בהקדם האפשרי. הנהלת רשות השידור אחראית לליקויים בתקשורת האלקטרונית. גם המבנה הארגוני חלקי של הרשות והתנהגות העובדים, רדרדו את הטלוויזיה והרדיו, כך אמר אתמול לכנסת השר נבון, בהשיבו לשמונה הצעות לסדר היום בנושא השביתה ברשות השידור.

לדעת נבון, הרשות כולה זקוקה לטלטלה ולבדק בית יסודי. יש יותר מדי תקלות וסכסוכים בטלוויזיה וברדיו. השר טען, כי איננו שותף לאנחת הרווחה של פוליטיקאים מסויימים, בשל הדממה התקשורתית, יש לקיים מו"מ עם העתונאים השובתים, אמר השר. המדינה איננה צריכה להיקלע למאבקים של יוקרה עם העובדים. הפיתרון למצוקה ברשות השידור צריך להיות העלאות שכר מתאימות, תוך כדי פיטורי ייעול.

כמעט כל הדוברים בדיון הצדיקו את דרישות העובדים העתונאים ברשות השידור, להצמדת שכרם לזה של עמיתיהם בעתונות הכתובה. עם זאת מתחו הדוברים ביקורת על מחדלים שונים ברשות, מצד ההנהלה והעובדים.

יאיר צבן (מפ"ם) הדגיש, כי שביתה ברשות השידור פוגעת בדמוקרטיה הישראלית הצעירה. מתקפחת זכותו של הציבור לדעת. מתקפחת החובה הבסיסית של התקשורת לבקר את המערכות השלטוניות. לסכסוך גרעין, לדעת צבן, שלוש סיבות: מדיניות השכר המעוותת של הממשלה, ניהול כושל של רשות השידור, ועיוותים מבניים קשים בתקשורת האלקטרונית. הסכסוך איננו יכול להיפתר במוסד לבוררות מוסכמת.

כני שליטא (ליכוד־ליברלים) קרא להדחתו לאלתר של מנכ"ל רשות השידור אורי פורת. „צריך לומר למנכ"ל פורת שלא ילך ולא ירוץ אלא יעוף, אבל מהר מאד.

ציוד מיגון מפני לוחמה כימית יעלה בעשור הקרוב 80 מיליון ש'

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

על פי הערכת צה"ל תגיע עלות רכישתו של ציוד מיגון מפני לוחמה כימית עבור כל אזרחי ישראל בעשור הקרוב לכ־80 מיליון שקלים.

צה"ל מחליף בחודשים אלה את מסיכות האב"כ, הנמצאות במחסנים אזוריים, למסיכות משוכללות יותר בעלות של 20 דולר למסיכה.

במקביל מצמצם צה"ל פעילויות, שנוצרו באחסון המסיכות ומוריד מהמחסנים בערים את המסיכות שנועדו לאנשי מילואים, שייקראו בהכרח ליחידותיהם בשעת חירום. מדובר בכרבות, מסיכות המשמשות אותם חיילי מילואים, פעם ביחידה ופעם ביישוב.

גורמים צבאיים אמרו, כי צה"ל נערך בתחום זה של הגנת העורף לאור הערכת מצב לגבי אזורי סיכון בישראל.

בתשובה לשאלה מסרו גורמים צבאיים, כי לאוכלוסיית השטחים (הערבית) אין ולא מתוכננת חלוקת מסיכות אב"כ בשעת חירום של הערכה כי „אזורי השטחים לא יותקפו בחומר לחימה כימי".

כתבנו הצבאי מוסיף, כי שר הביטחון, יצחק רבין, מינה כאחרונה את סגנו ח"כ מיכאל דקל כממונה על היערכות העורף בשעת חירום. מתוקף תפקידו זה מרכז סגן השר דקל את עבודת המטה והיערכות העורף במערכת הביטחון ובצה"ל.

אנשים ואירועים

רבין: „תקציב הביטחון נועד לביטחון ולא לבעיות אחרות"

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר"

פיטורי 3,000 עובדים בתעשיה האווירית, בעקבות ביטול הלביא, יביאו לחיסכון של 150 מיליון דולר בשנה. תהליך הפיטורים חייב להסתיים עד סוף מארס 1988, הבהיר אתמול לכנסת שר הביטחון יצחק רבין.

בתשובה לשאילתא בע"פ של שלמה בן־שלמה (ש"ס) הדגיש רבין, כי 150 מיליון הדולרים יופנו לפיתוח חלופות צה"ל.

שר הביטחון הדגיש, כי אם התעשיה האווירית לא תפטר את 3000 העובדים המיותרים, תהיה לה בעייה קשה. מערכת הביטחון לא תקצה לעובדים המיותרים, אפילו לא אגורה שחוקה אחת.

„תקציב הביטחון נועד לביטחון ולא לבעיות אחרות. 1987 היא השנה השלישית שהתעשיה האווירית מפסידה כספים".

שר הביטחון הדגיש, כי משרדו סיים את הדיונים עם כל החברות האמריקניות שהיו קשורות בלביא, להוציא חברה אחת.

דובר הרשימה המתקדמת חשוד בהסתה למהפכה

מאת קאסם זייד, כתב „על המשמר"

משטרת מרחב העמקים עצרה לחקירה את דובר הרשימה המתקדמת לשלום, עו"ד כאמל דאהר, בחשד הסתה למהפכה ולפעילות אלימה והוא שוחרר בערבות של 100 אלף ש"ח.

תיק החקירה של דאהר ועבר ליועץ המשפטי לממשלה שיחליט להגיש כתב־אישום נגדו.

עו"ד דאהר נחקר על מאמר שפירסם ב־12 ביוני השנה, בשבועון „אליוטן" (המולדת), בטאונה של התנועה המתקדמת לשלום בשפה הערבית, בו הסביר את עמדת „המתקדמת", המתנגדת בתוקף להצעתו של עורך העיתון „אל־פג'ר" המזרח־ירושלמי, חנא סניורה, להתמודד בבחירות לעיריית ירושלים.

דאהר כתב במאמרו: „צעדו זה של סניורה בא לתת לגיטימציה לכיבוש ולצעדים העויינים והבלתי־חוקיים בהם נוקטת ישראל, שהכריזה על איחוד ירושלים וסיפוחה של מזרח העיר לישראל".

בסיום מאמרו כותב דאהר, כי „מחובתו של כל פלשתיני בשטחים הכבושים להתנגד לכיבוש בכל האמצעים ואסור לו להשתלב במימסד ולסייע לו".

„את פגישה שכזאת" חטיבת הנגב התכנסה ליד האנדרטה בב"ש

מאת יצחק לוינמון, כתב עת"ים

כנס חטיבת הנגב של הפלמ"ח הסתיים ביום ו' בלילה בעצרת ועינית בנוכחות שר הביטחון יצחק רבין ובהשתתפות אלפי אנשים, למרגלות אנדרטת חטיבת הנגב בבאר־שבע.

מיפגש לוחמי החטיבה נמשך משעות הבוקר ובמסגרתו נערכו סיורי לוחמים באזורי הקרבות, בהם נטלו חלק במלחמת העצמאות, במיפגשי הסברה של מפקדים עם תלמידי תיכון בבאר־שבע וכסיפורי מורשת קרב וכן במיפגשים נרגשים של ותיקי החטיבה.

ותיקי חטיבת הנגב הגיעו לאיזור ב־15 אוטובוסים ובמאות כלי רכב פרטיים. הם נפגשו בחיבוקים ובטפיחות כתף וסיירו באזורי הקרבות שלהם.

עם רדת החשכה התכנסו למרגלות אנדרטת חטיבת הנגב בבאר־שבע. עלון על תולדות החטיבה, בעריכת מאיר פעיל, חולק ללוחמים הוותיקים ומספר החטיבה, מהקמתה ועד סיום קרבות מלחמת העצמאות, נחום שריג, בירך את חבריו לנשק.

נמיר: ביטוח לאומי הפך לסניף האוצר

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

המוסד לביטוח לאומי הפך לסניף של האוצר, ועמדות תקציבו נמצאו בידי האוצר • אמרה אתמול יו"ר ועדת העבודה והרווחה, אורה נמיר.

הוועדה דנה אתמול באי־תשלום קיצבת הילד הראשון ל־60 אחוז מן המשפחות הזכאיות. לוועדה נמסר, ע"י המוסד לביטוח לאומי, כי מדי שנה מצטברים בקופתו 25־30 מיליון ש"ח שנגבים לצורך זה, אך אינם משולמים, משום שמשפחות אינן תובעות את התשלום.

אמריקאים ימנו צוות שיבדוק אפשרות לחוקה

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

אבא אבן יעמוד בראש צוות שיבדוק את האפשרויות לחוקק חוקה בישראל.

מכון „רפסון" בארה"ב, שיזם את תוכנית הטלוויזיה של אבן על ההיסטוריה היהודית, מורשת, ישקול מימון מחקר בנושא זה.

פנו למשטרה בעניין הופעתה של הצ'יצ'ולינה

התנועה נגד פרסומי תועבה פנתה למטה הארצי של המשטרה, בדרישה להציב שוטרים במופעים המתוכננים של חברת הפרלמנט האיטלקי, צ'צ'ולינה ולהפסיק מופעים אלה, אם היא תבצע עבירות פליליות.

היועץ המשפטי של התנועה עו"ד אהרון ברוכין פנה במכתב לראש מחלקת החקירות במטה הארצי בדרישה להפסיק את הופעותיה של כוכבת הפורנו, אם יבוצעו בהם עבירות פליליות.

עו"ד ברוכין קבע במכתבו, כי יש חשש שבמופעים יעברו אילונה סטאלר המכונה צ'צ'ולינה ומארגני המופעים, עבירות על חוק העונשין העוסק ב„זנות ותועבה". (עתי"ם)

המשכים

חוסיין מוכן כנראה

(סוף מעמוד ראשון)

המפורשת של מארפי, גם דבר קיומן לא פורסם מראש. שתי הפגישות נערכו בבית ראש־הממשלה (המחלים מניתוח קטראקט בעינו) ובבית שר־החוץ (סעודת צהריים). השתתף בהן, משני הצדדים, צוות מצומצם ביותר. מן הצד האמריקני השתתפו פרט למארפי — השגריר המיוחד למזרח־התיכון ואט קלוואריוס והשגריר בישראל תומס פיקרינג, ומן הצד הישראלי — יצחק שמיר ומנכ"ל משרד ראש הממשלה יוסי בן־אהרון בפגישה הראשונה, ושמעון פרס ויועצו המדיני נמרוד נוביק בפגישה השנייה.

הפגישה עם שמיר ארכה שעתיים וייתכן כי מארפי ניסה, לפי בקשת שולץ, להשיג משמיר הסכמה למעורבות סובייטית רחבה יותר במגעים המקדימים — כדי לגשר על הפער שבין עמדות שמיר וחוסיין. כזכור, שמיר הסכים כמחווה עתידית כלשהי, למעורבות סובייטית מוגבלת בתהליך השלום, בתמורה לחידוש היחסים ולפתיחת השערים ליהודים הרוצים לעלות לישראל.

מארפי שמע את התייחסויות שמיר ופרס לדיווחיו, אותן ימסור למזכיר המדינה לקראת פגישתו היום עם שוורנדזה.

כוכב "הרוק" הבריטי דייויד בואי הואשם באונס

דאלאס. — אשה בת 30 האשימה את כוכב ה"רוק" הבריטי דייוויד בואי, שאנס אותה במהלך סיור קונצרטים שערך לא מכבר בדאלאס.

דובר משטרת דאלאס אמר, כי לאחר חקירת הפרשה במשך יותר משבוע ימים, לא מצאה המשטרה הוכחות מספיקות כדי להגיש תביעה, והעביר את הפרשה לחבר מושבעים גדול, אשר יחליט אם יש מקום להגשת כתב אישום.

האשה התלוננה כי האונס אירע ב־10 באוקטובר בחדרו של בואי במלון פאר בדאלאס, בעקבות נשפיה כל הלילה.

בואי, 40, נמצא עתה באוסטרליה, התחנה האחרונה של סיור שהחל באביב ברוטרדאם. דובריו מסרו טלפונית, כי כוכב ה"רוק" מכחיש כתוקף את ההאשמות. (עי"ר)

בריטניה חוששת מעיסקה המתרקמת בין אירופה ואיראן

מאת דפנה ורדי, כתבת "על המשמר" בבריטניה

לונדון. — השמועות שנפוצו לאחרונה על שיחות חשאיות עם איראן על שיחרורם של בני ערובה צרפתים וגרמנים הנמצאים בלבנון, עוררו דאגה אצל ממשלת בריטניה, החוששת שהמדובר בהפרת מדיניות הקהילייה האירופית, לפיה לא תהיינה כל עיסקות עם טרוריסטים.

הבריטים חוששים, כי שיחות חשאיות אלה, בעיקר אם כתוצאה מהן יתחילו מדינות אירופיות לשלם עבור בני ערובה, על שחרור בני הערובה הבריטיים. ביניהם שליחו של הארכיבישוף מקנטרברי, טרי וייט.

פרס דוחה השימוש במושג "רפטריאציה" בקשר ליהודי בריה"מ

"רפטריאציה בקשר לעליית יהודי בריה"מ היא סמנטיקה", אמר מ"מ רה"מ ושר החוץ שמעון פרס, שהופיע אמש בכנס למדיניות דמוגרפית יהודית המתקיים בירושלים. בזכור במונח זה השתמש לא מכבר רה"מ שמיר.

הוא דחה את המונח "רפטריאציה" ואמר כי, מדיניות החוץ של ישראל צריכה להיות בעת "מדיניות יהודית", שתביא לקיומו של קשר פתוח ודיסקרטי בין יהודי ישראל לבין יהודי בריה"מ. "צריך שנוכל לדבר אתם והם — אתנו", אמר שר החוץ והוסיף, שיש להאבק גם על טיסות עולים ישירות מבריה"מ לישראל. פרס קבע, כי "החודשים הקרובים עשויים להיות מכריעים בעניינה של יהדות בריה"מ. אם לא נצליח עכשיו במאמצינו מי יודע מה יהיו התוצאות."

שר החוץ חיווה את דעתו שבעיית יהודי בריה"מ נובעת מפילוסופיית החיים הקומוניסטית, שהיא מנוגדת לפילוסופיה היהודית, והצהיר כי "בשום פנים ואופן לא ניכנע לפילוסופיה הורה לנו, רק משום מספרם הגדול יותר של המחזיקים בה."

מר פרס אמר, כי הבעיה הדמוגרפית היא החשובה ביותר למדינת ישראל כאשר 62 אחוז מכלל האוכלוסיה בין הים לנהר הירדן הם יהודים, והילודה היא 51 ילדים ערבים לעומת 49 ילדים יהודים. העליה חלשה ואינה יכולה לעזור בסגירת פער הגידול הטבעי. וככך גדלה והולכת הסכנה לדמוקרטיה של מדינה יהודית, אמר פרס שהדגיש כי רק השלום יביא

עלית. (עתי"ם)

נותקו המגעים עם חב' החשמל המזרח ירושלמית

מאת מנחם ענברי, כתב "על המשמר"

הקשר בין משרד האנרגיה לבין חברת החשמל המזרח ירושלמית נותק, כאשר תוקף הזכיון עומד להסתיים בסוף שנה, ואין שום הסכם לגבי חידושו. פירוש הדבר שישראל תהיה חייבת להשתלט על החברה ולהעביר אותה למעשה לידי חברת החשמל הישראלית, משום שהיא הנושה של החברה הערבית.

הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה רמת־גן

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה־1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה רמת־גן (להלן — הוועדה המקומית) בקשה להתרת הקלה בגוש 6143, חלקה 932, רח' אלוף דוד מס' 223 — רוויגנו הקלה 6% משטח החלקה ו־10% בק.ב. במירווחים צדדיים.

על המעוניין הרואה את עצמו נפגע על־ידי אישור ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה. ההתנגדות צריכה להמסר לידי הוועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה רח' המעגל 26 ר"ג תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתונות.

אורי עמית — ראש העיר
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה, רמת־גן

נמצאה גופת סרן אחמד פארשי

מאת שלי יחימוביץ

גופתו של סרן אחמד פארשי, שנסחף בשטפונות בנגב ומאז נעדר — נמצאה אתמול בנחל נקרות. צוללנים של חיל הים סרקו את קרקעית האגן, שנוצר ממי השטפונות — וגילו את גופתו.

סרן אחמד פארשי היה קצין המבצעים של חטיבת הערבה, בן 26, תושב הכפר אבו סנאן, ונשוי מזה שנה. במוצאי שבת, כאשר החלו במפתיע השטפונות נלכד מח"ט החטיבה כורם ששטף את הכביש מעל נחל נקרות. הוא הזעיק בקשר את סרן פארשי לעזרה. המח"ט חולץ, ואז הבחין סרן פארשי במכונית מסוג רנו ארבע שנשטפה גם היא במי השטפון. הוא חילץ את הנהג ואז שטף אותו זרם עז והוא נסחף אל הנחל.

עד יום אתמול נמשכו החיפושים אחרי הסרן ללא הפסק. כוחות צבא גדולים ברקו כל פיסת שטח, מסוקים חגו מעל הנחל, ובחיפושים השתתפו גם צוללנים של חיל הים וכלבנים.

ביום שני נמצאו שני מטיילים אחרים בנחל נקרות, שגם לחייהם היה חשש רב. מציאתם של השניים הפיחה תקווה בקרב משפחתו של פארשי ובקרב המחפשים, כי גם הוא יימצא. ואולם, הנחל משלשום כבר היה ברור לכוחות המחפשים, כי ימצאו רק את גופתו.

אתמול בשעה 4 אחר הצהריים החליטו הצוללנים לבצע סריקה נוספת בטרם רדת החשיכה. הם צללו אל תוך האגן העצום, שנוצר אחרי השיטפון. בקרקעיתו נמצאה גופתו של סרן אחמד פארשי.

הלווייתו של הקצין תתקיים היום אחה"צ בכפרו אבו־סנאן שבגליל.

מאזן הקרבנות בשטפונות בנואייבה עד כה: 17 הרוגים, 150 פצועים

צעיר בן 29 שהיה באזור עין גדי ביום ו' — נעדר

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

הצבא המצרי, בסיוע הכוח הרב־לאומי בסיני, ממשיכים בפעולות חילוצם של תיירים ותושבים, שנסחפו בשטפונות, בתחילת השבוע באזור נואייבה.

עד עתה חולצו כ־300 איש וביניהם נימנו 17 הרוגים ו־150 פצועים.

מפקד יחידת הקישור של צה"ל, תת־אלוף אורן שחור, קיבל אתמול דיווח בנושא מפי עמיתו הגנראל המצרי פארוק לביב. המצרים ביקשו את אישור צה"ל ומדינת ישראל להשתמש במסוק צבאי מצרי לצורך החילוץ. ישראל העניקה את האישור.

על פי הסכמי השלום אסור למצרים להכניס לאזור זה אמצעי לחימה וציוד צבאי.

המצרים דווחו לשלטונות צה"ל, כי הכביש בין טאבה לנואייבה קטוע בשישה מקומות וכי התנועה באזור זה — אסורה בהחלט.

מצב זה יימשך לפחות עוד כארבעה ימים.

גורמים צבאיים לא ידעו להשיב, אם מצויים ישראלים בין הנעדרים והמחולצים וייתכן שתיירים ישראליים, שעשו בחצי האי סיני, נאלצים להתעכב שם בשל השיבושים וחסימת הכביש לטאבה.

"הצלת חיי אדם עלתה בסף רב" חילוץ האזרחים שנסחפו בגשמים ובשטפונות בדרום בתחילת השבוע, עלה לחיל־האוויר קרוב לרבע מיליון שקל. סכום זה מקפל בתוכו את עלותן של שעות הטיסה הרבות והאמצעים היקרים, שהושקעו בחי־לוץ. כך מוסר "במחנה" בגליונו החדש.

צעיר בן 29, ירחמיאל שפיגלר, שלבש מדי צה"ל, נעדר מאז השבת האחרונה באזור עין גדי.

הוא נראה באחרונה עם מכוניתו האפורה מדגם "רוג' אספן".

המשטרה מבקשת את עזרת הציבור בחיפושים אחריו. גובהו: 1.80 מטר, שערו חום מתולתל, עיניו תכולות וכתפיו רחבות. (עתי"ם)

העיניים של המדינה

ראש הממשלה, יצחק שמיר, בא לבדיקה בביה"ח הדסה ב"ים, שם נותח יום קודם בעיניו

צבן מנע הקצבות להתנחלויות בוועדת הכספים

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

"שיטת מתן ההקלות במס הכנסה היא עמוסת עיוותים, והיא פשטה את הרגל. הגיע הזמן למחוק את התמונה המביישה, כאשר חברי ועדת הכספים מרכזים נגד השיטה ומצביעים בעד המשכתה" — אמר אתמול ח"כ יאיר צבן.

ח"כ צבן אמר דברים אלה בוועדת הכספים, שעה שמנע מן הוועדה אישור הקלות לארבעה ישובים, מהם שלושה בשטחים ואחד בגליל. צבן תבע "התייעצות סיעתית" ולפיכך לא יכלה הוועדה לקיים הצבעה.

נ.ל. בת ה־8 שוטפת רצפות בביה"ס בב"ש ממנו סולקה

עובדת עם אימה אחה"צ בביה"ס ● לימודיה הופסקו משום שהיא מתקשה בקריאה, אבל אמה הוסיפה לשלוח אותה לביה"ס ● המורים התעלמו מקיומה שם וחבריה לכתה התעללו בה ● מנהל מחלקת החינוך של העיריה: "נפתח בהליכים משפטיים נגד ההורים על הפרת חוק חינוך חובה"

מאת שלי יחימוביץ, כתבת "על המשמר"

"כל מחברים שלי לומדים בבית הספר ואני רוצחת חלונות ומנקה אבק. אני רוצה מאוד ללמוד, אבל אין לי ברירה", כך אמרה נ.ל., בת ה־8 מבאר שבע. הילדה עובדת כפועלת ניקיון בבתים פרטיים יחד עם אימה.

בשעות אחר הצהריים היא שוטפת חלונות ורצפות בבית הספר שלמדה בו.

בתחילת שנת הלימודים, כשהגיעה הילדה לכיתה ג' בבית סיפרה, הודיעה לה מורתה כי לימודיה הופסקו, והיא שובצה בבית ספר אחר. לדברי האם, נאמר לה למורה, שהוחלט להעביר את בתה לבית ספר לילדים נחשלים, כיוון שהיא מתקשה בקריאה. האם התנגדה להעברה והמשיכה לשלוח אותה לאותו בית ספר.

בבית הספר לא גידשו את הילדה, אולם התעלמו מקיומה. מורים ותלמידים בכיתתה הפכו אותה לאובייקט להתעללות.

"תמורה חילקה לכולם ספרים", מספרת נ.ל." ולי היא אומרת שלא אקבל כי אני לא שייכת לבית הספר. כל יום כשהייתי מגיעה, המורה היתה אומרת לי בכתה ליד כולם, שאני ילדה עצלנית וקמתי מחממת את הכסא. היא לא שיתפה אותי בשיעורים. בגלל זה גם הילדים העליבו אותי והיו אומרים לי שאני מפגרת.

"הם היו מרביצים לי, ופעם ילדה אחת אפילו שרפה לי את השערות בראש. פעם אחת המורה העמידה אותי בכיתה ואמרה לפני כולם שיש לי כינים ושאם לא אבוא עם מטפחת, היא תסלק אותי, אפילו שאין לי כינים בכלל, ואני נקייה מאוד". באחרונה הודיעה מורתה של הילדה, כי אם תגיע לבית הספר, תוחזר לביתה. הילדה אכן סולקה מבית הספר.

האם אומרת, כי כל הפצרותיה להחזיר את הילדה לבית הספר — נענו בשלילה:

"למה לא נותנים לה הזדמנות?" שואלת האם. "הרי אפשר לעזור לה ולחזק אותה בלימודים, אם יעבירו אותה לבית ספר לילדים נחשלים, יגמרו לי את הילדה. אני מעדיפה שהיא תעבוד איתי בניקיון ולא תלך לבית הספר הזה. אני אמשיך לחלום על זה, גם אם ישלחו אותי לכלא."

תגובת מנהל מחלקת החינוך של עיריית באר שבע, חיים זמורסקי: "הילדה שובצה כחוק במוסד חינוכי. ההורים עירערו על השיבוץ, וזה נדחה כחוק בוועדת עזרורים ונירונות. אם ההורים ימשיכו בסירובם לשלוח את הילדה למוסד שבו שובצה — תפתח נגדם העיריה בהליכים משפטיים על הפרת חוק חינוך חובה."

איראן מאיימת בפעולת תגמול נגד ארה"ב, מחוץ לאזור המפרץ

מזכיר האו"ם מציע חקירה של "גוף אובייקטיבי", שתקבע איזה צד התחיל במלחמה

בון. — עלי אחאני מקיד בכיר במשרד החוץ האיראני אמר אמש, כי התקפות הצי האמריקני על דוברות הנפט האיראניות הן הכרזת־מלחמה, וכי התגובה האיראנית עלולה שלא להיות מוגבלת לאזור המפרץ הפרסי.

כאשר נשאל כמה פעמים, אם איראן רואה את עצמה עכשיו במצב מלחמה עם ארה"ב הסתפק אחאני בתשובה: "ארה"ב לבטח תתחרט על ההתקפה שלה".

איראן דוחה הצעה אמריקנית

איראן טענה אתמול, כי דחתה הצעה אמריקנית באמצעות סוריה "להפסיק את הפרובוקציות", אם איראן לא תבצע פעולת־תגמול על התקפת הצי האמריקני.

"לא נשאיר ללא־תגובה שום מכה המונחתת עלינו, פשרה בעניין זה היא בלתי אפשרית", אמר ראש ממשלת איראן, מוסאווי, כשחזר שלשום לטהראן מביקור בן שלושה ימים בדמשק.

שיירת מיכליות חדשה

הנציגויות האמריקניות ברחבי־תבל הועמדו במצב של כוננות גבוהה, מחשש לפעולת התגמול של איראן.

במסכביל הודיע הפנטגון כי הצי החל ללוות שיירה נוספת של מיכליות כוויתיות ורומיות, דרך המפרץ.

מטוסי חיל האויר העיראקי תקפו אור־לאתמול אוניה מול חוף איראן — הודיע דובר צבאי בבגדד.

לא נתקבל בינתיים אישור להתקפה זו ממקורות של חברות ספנות באזור המפרץ.

דובר צבאי עיראקי גם מסר, כי איראן חידשה את הפגזות התותחים שלה מטווח רחוק על עיר הנמל בצרה.

מזכיר האו"ם: חקירה אובייקטיבית

מזכיר האו"ם פרס דה־קואיאר, מציע עריכת "חקירה אובייקטיבית" לגילוי הסיבות למלחמת המפרץ, במקביל לה, יקיימו איראן ועיראק הפסקת־אש.

במועד מסוים לאחר־מכן, שלגביו יושג הסכם בין הצדדים, יתחילו כל הכוחות את נסיגתם לגבולות הבינלאומיים המוכרים. פינוי זה יושלם בפרק־זמן מוסכם.

מיום תחילת הפסקת האש, יתחילו לשחרר שבויי מלחמה. באותו יום יפתח המזכיר הכללי במשא ומתן עם איראן ועיראק, כדי להביא ליישוב כל הבעיות השנויות במחלוקת בין שתי המדינות. (עי"ר, עי"צ)

חוק חדש בבריה"מ, מתיר לאזרחים להגיש תלונה ישירה לבית משפט נגד עובד ציבור

מוסקבה. — הסובייט העליון, בית הנבחרים של בריה"מ, אישר אמש, שייתן יתר־תוקף לחוק קודם להגנה על זכויות האזרח. נוסח קודם של החוק אושר ביוני.

לפי החוק החדש רשאים אזרחים להגיש תלונה, אם הם סבורים שעובד ציבור פגע בזכויות האזרח שלהם, כפי שהן מוגדרות בחוקה הסובייטית.

בגירסה המקורית נאמר, כי האיש המבקש להגיש תלונה, חייב תחילה לפנות אל הממונה על עובד הציבור שלדעתו פגע בזכויותיו, ורק אם איש זה אינו מצליח ליישב את המחלוקת, רשאי האזרח לפנות אל הערכאות המשפטיות.

לפי השינויים שאושרו, רשאים עתה אזרחים סובייטים להגיש תלונה ישירה לבית משפט, תוך חודש ימים מהמועד שנודע להם על פגיעה בזכויותיהם. אם רוחה בית המשפט את תלונתם, הם רשאים לפנות ישירות לערכאה גבוהה יותר.

במאמר שפורסם על ידי השבועון "זמנים חדשים" מסביר הפילוסוף גנאדי באטיגין, כי יוקרתה של מדינה ורמת האימון שלה היא ראוייה, נקבעים על־ידי מידת ההגנה על זכויות האדם באותה ארץ. (עי"ר)

גאנדי: ארה"ב לא תרשה לפאקיסטן לייצר נשק גרעיני

וושינגטון. — ראש ממשלת הודו ראג'יב גאנדי, שב משיחותיו עם הנשיא רייגן, והביע אופטימיות, שארה"ב תנקוט בצעדים כדי שפאקיסטן לא תייצר נשק גרעיני.

קרפוב דחה למחר את המשחק החמישי באליפות העולם

סביליה. — המשחק החמישי באליפות העולם לשחמט שנקבע אתמול, נדחה למחר לבקשת הטוען לאליפות, אנטולי קרפוב.

לכל אחד מן המתחרים זכות לשלושה פסקי־זמן במהלך התחרות, בעלת 24 הסיבובים.

החלטת קרפוב לבקש דחייה, לא הפתיעה את המומחים העוקבים אחר הקרב בינו לבין האלוף קספרוב, לאחר שהאחרון גבר על קארפוב בסיבוב הרביעי שלשום. התוצאה כעת היא 2:2. (עי"ר, עצ)

שולץ יצא ברכבת למוסקווה לשיחות פירוק הנשק הגרעיני

הלסינקי.— מזכיר המדינה ג'ורג' שולץ יצא ברכבת מהלסינקי לשיחות על פירוק הנשק הגרעיני במוסקווה. ערפל כבד מנע ממנו לעשות את הדרך בטיסה.

שולץ ופמלייתו אמורים להגיע למוסקווה, הבוקר, לאחר נסיעת־לילה.

במוסקווה ייפגש שולץ עם מיכאיל גורבצ'וב, עם שר החוץ אדוארד שוורדנדזה ועם מרינאים בכירים אחרים בצמרת הסובייטית, לשיחות על השלמת ההסכם לפירוק הטילים הגרעיניים לטווח בינוני של שתי המעצמות. (עי"ר, עי"צ)

לאודה ואלון
ברכה להולדת הבן הבכור
לשושנה וחיים מרגלית
ברכות להולדת הנכד
בית "על המשמר"

פינה חמה ללב"י

הקרן למען בטחון ישראל

☆ התרומה הגבוהה
מר טייטל משה, גבעתיים
3,000 ש"ח

☆ התרומה המרגשת
לכבוד יום הולדתו ה־70 של מר משה גרינברגר מחבריו לבית"ר ואצ"ל ברמת־גן, לאות ידידות והוקרה
220 ש"ח

☆ תורם קבוע
עובדי סטרפלאסט תעשיות בע"מ, מגדל העמק
130 ש"ח

היום יותר מתמיד — תן לבך ללב"י

קרן לב"י: רח' ד' (ארניא) 17, הקריה, תל-אביב 64734

סוף שבוע עם הארץ
עיתון לאנשים חושבים

מפולת הבורסות
דיווחים, הערכות/א. שוויצר, גדעון סאמט צבי בראל ואשינגטון, דניאל דגן בון

רחם להשכיר
גילוי: אם פונדקאית ראשונה בישראל
דוד אוליך

כתב זר
מדור אישי חדש ב"הארץ"
תום שגב

הפלישה הגדולה
פתרון לתופעות העב"מים/ אייל ארליך

דן מרגלית על אריק שרון וערביי ישראל ● הומן מריחטר בארכיון הציוני החדש ● אברהם טל עם צדיק בסדום ● יואב גלבר על ראית המלך אצל בן גוריון ● צבי בראל על המקורות של בוב וודוורד

מקורות מדוזיים/ עקיבא אלדר ● שטוחים ואנשים/ אורי ניר ● כספת ● הטלוויזיה של השבוע/לילי גליל ● כוסות רוח/ ב. מיכאל

פרס נובל לכלכלה — לאמריקני רוברט סולאו

שטוקהולם. — פרס נובל לכלכלה לשנת 1987 הוענק לכלכלן האמריקני סולאו — על כך הודיעה אמש האקדמיה השבדית למדעים.

סולאו, איש "מכון מסאצ'וסטס לטכנולוגיה" שבקיימבריג', ארה"ב, זכה בפרס, בסכום של 340,000 דולר, על "תרומותיו לתיאוריה של צמיחה כלכלית".

סולאו נמנה עם חסידיו של הכלכלן הבריטי ג'ון מיינארד קינס. התיאוריות שלו עומדות בניגוד משווע למדיניות של אי התערבות, המקובלת בארה"ב של הנשיא רייגן.

סולאו, 63, היה כלכלן הראשון שפיתח מודל מתמטי המוכיח כיצד התקדמות טכנולוגית עשויה להמריץ את התפוקה לגלגולת, נאמר בנימוקי הפרס של האקדמיה השוודית. (עי"ר ועי"צ)

פרופ' סולאו (משמאל) חוגג עם עמית ובקבוק שמפניה את זכייתו בפרס (צילום: אי. פי.)

הפרלמנט הבריטי אישר סיוע לאנשים ול...עצים שנפגעו בסופה

מאת דפנה ורדי, כתבת "על המשמר" בבריטניה

לונדון.— מזג האוויר הסוער עדיין לא עזב את בריטניה. עוד בטרם הספיקו הרשויות להחזיר את החשמל למאות אלפי בתים שנותקו מהרשת בזמן ההוריקן של סוף השבוע, פקדו את אזור הרדום גשמים עזים, שגרמו לגל שטפונות.

נהרות אשר עלו על גדותיהם, גרמו להצפת אזורים שלמים, ולניתוק מוחלט של כפרים נידחים. יותר מ־150,000 בתים מנותקים מרשת החשמל, זה היום השישי.

הפרלמנט, אשר חזר אתמול מפגרת הקיץ שלו, החליט להעניק סיוע ממשלתי לרשויות מקומיות באזורים שנפגעו. הפרלמנט גם אישר הקצבה מיוחדת לנטיעת עצים. עצים בני מאות שנים קרסו תחת הרוחות הסוערות. בנוסף, אושרה הקצבה מיוחדת ל"ביו גארדנס", הגן הבוטאני בלונדון אשר נפגע קשה בסופות האחרונות. מנהליו של הגן המרהיב טוענים, שיידרשו מאות שנים כדי להביא את הגן לקדמותו. עצים גדירים בני למעלה ממאתיים שנה ניזוקו בזמן הסופה.

הנסיך צ'ארלס והנסיכה דיאנה נסעו אתמול לבקר את האזורים שנפגעו במזג האוויר הסוער, הם ביקרו בבתיהם של משפחות המנסות עדיין לשקם את בתיהם לאחר שחוצפו במים ובוץ, ועודדו את אנשי שרותי החרום העובדים ללא הרף כדי לתקן את נזקי הסופות. הדבר שבלט יותר מכל לעיניהם של בני הזוג המלכותי היתה אווירת האחווה והסיוע בין התושבים.

אסד ריסן את הטרור הסורי ואחיו הורשה לשוב לצרפת

מאת ארנון יפה, כתב "על המשמר" בצרפת

פאריס. — אחיו של נשיא סוריה וסגנו, רימעת אסד, הורשה לשוב לארמנו בפאריס. משרד הפנים הצרפתי פירסם אתמול הודעה מיוחדת בה בישר, כי "ריפעת אסד מעולם לא גורש או נתבקש לעזוב את צרפת. הוא חופשי לבוא הנה כרצונו.

מעריכים, כי ההיתר קשור להוראה שמייחסים לנשיא אסד לשרותיו, לשים קץ להפעלת הטרור באירופה. מקורות צרפתיים טסרו, כי כל הקבוצות שביצעו מעשי טרור באירופה בהוראת המודיעין הסורי, שותקו לפי שעה.

מזה שישה חודשים התגורר ריפעת יחד עם מאה אנשי פמלייתו ונשותיו בארמון נסיך סעודי בספרד. השלטונות הצרפתיים ביקשו ממנו לצאת מצרפת אחרי גילוי גוויית אחד משומרי ראשו על כביש מהיר. הוא נחשד גם כמסייע לקבוצות טרור. עדר מאבטחים, המלווה אותו חמוש מכף רגל עד ראש, הוא למורת רוח השוטרים הצרפתים. ארמונו הסמוך לורסיי מתואר כמיבצר.

מקורות מסרו, כי הנשיא אסד ביקש משר החוץ הצרפתי ז'אן ברנאר ריימון, בעת ביקורו בדמשק, להתיר לריפעת לשוב לפאריס, אולי תמורת מחוות הומאניים סוריים.

ריימון מסר בשובו, כי המנהיגים הסורים גילו פתיחות למחוות הומניטאריים. למשל, כלפי יהודיות רווקות שאינן יכולות למצוא חתן. "לה מונד" מסר אתמול פרטים על גרוש אבו נידאל מדמשק. תוך 24 שעות גורשו המחבלים על משפחותיהם, לא על מנת לרצות את וושינגטון ואירופה, אלא כביטוי למורת־רוח מאבו נידאל. אסד העניש אותו על כך שלחם יחד עם אש"ף במלחמות המחנות בביירות, על כך שנועד עם ערפאת במשך ארבע שעות, בפגישה סודית באלג'יריה. היום מפוזרים מחבלי אבו נידאל בין הבקעה למחנות הפליטים בביירות. אבו נידאל עצמו הקים מטה בלוב, שם פתח בסיס ליחידת תרוצחים שלו, המכונה "קומנדו למבצעים מיוחדים".

גם ארגון הצבא הארמני "אסלא", שפעל בבקעה וזרע מוות בבירות אירופה, שותק. "הסיעות המהפכניות החמושות הלבנוניות", שבראשן רב המחבלים עבדאללה הכלוא בפאריס, נצטוו לשבת בשקט. אך גנראל אל כמולי, מתכנן הסמנת הפצצה במטוס אל־על בלונדון, עדיין מכהן כראש שירותי המודיעין של חיל האויר ומרברים עליו כעל השגריר הסורי הבא באתונה.

קבר אחים קטלני

צ'ארלס רוג'רס (67) מצפון אירלנד צפה בכריית קברו של אחיו. דפנות הקבר נצנחו פנימה. הוא התכופף כדי לחלץ אחד הקברנים, ונפל מגיפה בעצמו.

"ברגע שצ'ארלס נפל לקרקעית הקבר, התחרשה המפולת. המצבה נפלה עליו ביחד עם העפר שנערם סביב הקבר, ומחצה אותו", סיפר הקברן, מייקל קונכרי, שלא הצליח להצילו. (עי"ר)

פוטש באסיפה הלאומית

הצרפתים נדהמו לגלות כנופייה פאשיסטית בפעולה ● להפן ואנשיו השתלטו על הפרלמנט, כפתו את היושב ראשו ודחפו צירים, כדי לסכל קבלת חוקים ולהעביר הצעות תיקון משלהם ● לילה של אלימות בלב הדמוקרטיה

לה־פן. בציפורניים חשופות

מאת ארנון יפה, פאריס

לילה של אלימות פאשיסטית בלב הדמוקרטיה הצרפתית, באסיפה הלאומית, חולל זעזוע בפאריס. ראש המפלגה הפאשיסטית "החזית הלאומית", ז'אן מרי להפן וה־40 משומרי ראשו, צירי הבית, השתלטו בכוח על אולם המליאה, השתוללו, חטפו את היו"ר, גזלו מפתחות הצבעה, דחפו צירים, השמיעו גידופים. הצרפתים הנדהמים גילו פתאום מבעד למסך הטלוויזיה כנופיה פאשיסטית בפעולה.

הלילה בפרלמנט היה פרוע, שטוף גידופים גסים. גם אנטישמיות לא נעדרה. מספר שניים בחזית, סטריבויה, ושומר ראשו הפרטי של להפן, הולנדר, פרצו אל דוכן יו"ר הבית, המכונה "השוכך", נוטפים זעה ואדומים מחימה והצמידו את יו"ר הבית אל כסאו. מגבהי "השוכך" כפו עליו לציית להוראותיהם.

היו"ר האומלל גמגם. הזירה הגדולה בצורת קשת, המאכלסת 577 צירים, היתה כמעט שוממת. שבעה צירים מהימין והשמאל נראו אבודים על ספסלי הקטיפה האדומה. שר המשפטים, אלבן צ'לנדון, ישב בדוכן הממשלה. קומץ הצירים ניסו להתנגד. סטריבויה השליך באלימות מן הדוכן צירה גוליסטית צעירה שניסתה לחסום את דרכו. הוא צרח עליה: "כהן — בבריט ויין אותך כמאי 68".

היו"ר איבד כל שליטה. להפן וציריו גזלו את מפתחות ההצבעה. הם פרצו אל מושבי צירי הימין הריקים מאדם והצביעו בשמם בעד הצעות התיקון שלהם במקום הנעדרים מכל המפלגות. העתונים כינו בבוקר את האלימות "פוטש באסיפה הלאומית".

פעולת קומנדו

להפן ושומרי ראשו השתמשו בכוח על מנת לסכל קבלת חוקים ולנקום בצירי שלטון הימין. זה לא היה מקרה, פרץ האלימות היה מתוכנן מראש כמו פעולת קומנדו. להפן ניהל את ההתקפה בתנועות ידיים. הוא ניצל היעדרות מאסיבית של צירי מפלגות הימין והשמאל. עד כה שיחקו אנשיו באסיפה הלאומית תפקיד של צירים מכובדים. הפוטש בפרלמנט הצרפתי היה המשך ישיר להתבטאותו של להפן, שהגדיר את תאי הגזים כ"פרט קטן".

במהומה שחולל באסיפה הלאומית ניסה להפן לטפח את רגשות האנטי־פרלמנטריזם הרווחים כאן. הוא הציג את האלימות כהפגנה נגד "היעדרות הצירים". להפן נטש לגמרי את תדמיתו המכובדת. הוא הפעיל ברוטאליות על מנת ללחוץ על השלטון הימני.

שר־הפנים פסקוא אסר על נבחרי הימין לספק ללהפן את החתימות הדרושות מ־500 נבחרים לאומיים או מחוזיים על מנת להציג מועמדותו לנשיאות. להפן יודע כי הוא ייעלם מן האסיפה הלאומית אחרי הבחירות בשל חזרה לשיטת בחירות אזוריות. שומרי ראשו באסיפה הלאומית לא הותירו ספק כי הם גמרו אומר להפעיל אלימות וברוטאליות לפני שייעלמו מבית הנבחרים.

להפן שינה את מדיניותו. כראש כנופייה פוליטית הוא מנסה להטיל פחד על ז'אק שיראק, לאיים על הימין הקלאסי שבכוחו לסכל את בחירת מועמד הימין לנשיאות. הוא מבקש בעד הקולות שלו תיק של שר בממשלה. הוא מנסה למשוך למפלגתו לקוחות קלאסיים של הימין הקיצוני על־ידי טיפוח רגשות אנטישמיים, פאשיזם ושנאה. בוחרים פופוליסטים אלה לא יצביעו למפלגות הימין הבורגני אלא אם כן להפן יצווה עליהם.

האלימות התגברה כאשר שר־המשפטים הביא ב־ין בלילה תיקון לחוק העתונות בצירוף סעיף שאוסר "הסתה לרצח עם ואפליה גזענית או הצדקתם". הכנופייה הפאשיסטית פרצה בצרחות נגד הסעיף כאילו פגעו בציפור נפשם. שני החוטפים ב"שוכך" הגישו מיד תיקונים לחוק, כמו גינוי "התפלות המלאכותיות כהשמדת עם". "אתם רוצחים ילדים צרפתים", צעק אחד. כמה רטנו, כי "לא רק יהודים סבלו מהשמדת עם" ומנו מעשי טבח ממלחמת הדתות באירופה ומימי הביניים. אחד מהם, רקטור אוניברסיטה לשעבר, אמר, כי גם ישו הנוצרי ראוי להיחשב כקורבן. היו"ר הוכרח לנהל הצבעה על הצעותיהם. הם כמעט היכו את מזכיר המפלגה הגוליסטית ז'אק טובון שגינה אותם כאנטישמים ולגלג על העדרם מדקת הדומייה לזכר קורבנות השואה בפתיחת המושב.

"גינוי מוסרי"

מול כנופייה זו עמדו שבעה צירים מהשמאל ומפלגות השלטון הימני חסרי־אונים. מנהיגים מן הימין תבעו להטיל עונש על הצירים המשתוללים. השר לזכויות האדם, קלוד מלור, כינה את מפלגת להפן "אנטישמית וגזענית וסכנה לדמוקרטיה". הוא קרא לשלטון הימני לפעול לקיצוץ הכוח הפאשיסטי. אך עונש לא הוטל. הימין הסתפק ב"גינוי מוסרי". שני מועמדיו העיקריים לנשיאות, ז'אק שיראק וריימונד בר, מקווים עדיין להשיג את קולות מצביעי להפן בסיבוב השני, המכריע. להפן מאיים לגזול אותם מהם אם הם יחרימו אותו, לקחת את הבוחרים שלו כבני־ערובה, לגזול מן הימין את הניצחון.

הימין מודאג. בבחירות חלקיות במחוז דרומי בו השיג להפן 20 אחוז, איבד מועמד הימין הקלאסי בסיבוב השני את קולות מצביעי להפן. התוצאה: המועמד הסוציאליסטי נבחר. עכשיו, שוב מהרהרים בממשלה הימנית אם החרם לא יזיק.

שיראק עדיין מתעלם מן האיומים. נסחו במחוזי "החזית הלאומית" כדרוס־דרפת [illegible] הכריז, כי "קולותיה ישובו אלינו". אך זה התגלה כטעות. חלקם חוזר אל השמאל ממנו בא. הרוב לא מצביע כלל. אחרים מצביעים נגד השלטון, איזה שלא יהיה.

שר־סחר־החוץ, מיכאל נוייר, הציע להעניק ללהפן את החתימות הדרושות לו כדי להציג את מועמדותו לנשיאות. "מוטב שיובס בתבוסה בבחירות", אמר. גם הסוציאליסטים שוקלים להעניק לו חתימות בתקווה כי מועמדותו תשרת את צרכיהם נגד הימין. עד כה שירתו חישובים ציניים אלה את להפן עצמו.

נאמנות עיוורת

כמה ימים קודם לכן הורה להפן לציריו להחרים את מושב הפתיחה של האסיפה הלאומית כדי להימנע ממחווה לזכר קורבנות השואה. ז'אק שבאן דלמאס פתח את מושב הסתיו בדקה דומיה לזכר היהודים קרבנות פשעי הנאצים, כתגובה על דברי להפן, שהטיל ספק בקיום תאי הגאזים ומספר הקרבנות. להפן קצף כי כופים עליו פעולה בלתי חוקית.

בכינוס עם ציריו הוא גינה את שבאן דלמאס על שמתח בקורת נגד ההצהרות האנטישמיות. הוא זימן מיד משפטנים ממפלגתו כדי לערער על חוקיות [illegible] האסיפה הלאומית.

להפן וציריו מסרבים ליטול חלק בטקס לזכר היהודים קרבנות השואה. החרם מאשר את האופי האנטישמי של "החזית הלאומית". להפן גם הודיע, כי יתבע למשפט את שר־הפנים פסקוא שהורה לראשי ערים גוליסטים לא להקים קואליציות מקומיות עם אנשיו. אגף מתון בימין הכריז מלחמה על להפן. עתון מקומי של ציר ימני יהודי, פייר בלוך, כתב בכותרת ראשית: "להפן נאצי, גזעני אנטישמי".

אך הצירים הפאשיסטים מפגינים נאמנות עיוורת ל"פיהרר" שלהם, להפן, כמו כלבים לאדוניהם.

על הפרק

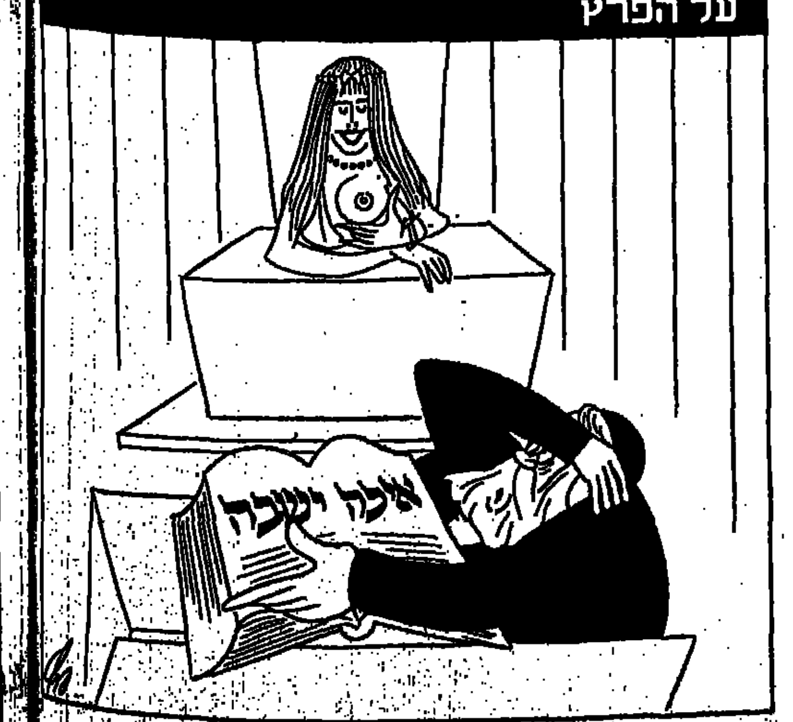

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב עורכת אחראית של עמודי הבנים: עמית אנסר

כנסת בין הכיסאות

שר החוץ האמריקני בא ליישב מחלוקות בין יהודים וערבים, אך נאלץ לתווך בין שמיר לפרס ■ "העבודה" חושבת שמפ"ם בכיסה ולכן כמעט שלא דיברה עימה כמעט שלוש שנים ■ יש להכין את הקרקע לקואליציה בלי הליכוד ■ חייקה גרוסמן, כמעט מונולוג

מאת יצחק שור

ביום ב' נראתה הכנסת כמו זירה נטושה. אחרי שראש הממשלה סיים את הודעתו המדינית החלו הח"כים לנהור למזנון. קרב בין שני הגדולים לא התנהל שם. נציג האופוזיציה משמאל, אלעזר גרנות, הזהיר, כי מי שדוחה את השלום מקרב את המלחמה. נציגת האופוזיציה מימין, גאולה כהן, הזהירה מפני מסירת ארץ־ישראל. פרס לא היה שם. שמיר היה, אבל התעלם מן העיקר: מן התמורות שחלו ביחסי שתי המעצמות ומהשפעתה האפשרית על הסכסוך באיזורנו, ממלחמת אירן־עירק ומכוונות חוסיין להיכנס למו"מ ישיר אחרי פתיחתה של ועידה בין־לאומית.

האם השקט הפרלמנטרי ביחסי שתי הסיעות הגדולות יימשך? שאלנו את מרכזת סיעת מפ"ם, חייקה גרוסמן. "יחסי שתי המפלגות הגדולות דומים למטוטלת, אבל שתיהן בורחות מן הוויכוח הפרלמנטרי המרכזי. ויכוח זה מתנהל מחוץ לכנסת. זהו חלק מן הטישטוש והטיות. היה מי שחיפש ומצא בנאומו של שמיר רמזים ל"גלסנוסט", לפתיחות. אני לא מצאתי, שר החוץ האמריקני היה כאן כדי ליישב מחלוקות בין יהודים וערבים. אבל נראה, כי בישראל הוא עסק בתיווך בין שמיר לפרס. מצד אחד יש לנו קואליציה רחבה, ומצד שני, יש לנו ממשלה מסוכסכת. בין שני הכיסאות האלה נופלת הכנסת.

חייקה גרוסמן משוכנעת שהכנסת האחת־עשרה תשלים את תקופת כהונתה: "אפילו רצתה "העבודה" לפרק את הממשלה אין לה מתי. עד לבחירות נותרה שנה. אם יוחלט על פירוק הממשלה היא תיהפך לממשלת־מעבר וכדי לקבוע מועד לבחירות מוקדמות יצטרכו שתי המפלגות להגיע להסכמה. אז מוטב לא לפרק. אני מקווה שהשנה האחרונה של הכנסת הנוכחית תהיה גם האחרונה לממשלת האחדות, אף אינני בטוחה. "החורף לא יהיה חם. ראינו כיצד הכנסת מתפקדת במשך שלוש שנים, עם קואליציה גדולה, מצד אחד, ואופוזיציה קטנה, מצד שני. תופעה זאת מגמדת את הכנסת ופוגעת במעמדה. פה ושם אירעו התנגשויות בין הסיעות הגדולות, אך היו אלה התנגשויות קטנוניות. מן הוויכוח האמיתי הם בורחים לעבר השמצות אישיות.

"בכנסת האחת עשרה התגלו כמה

גרוסמן. הוויכוח המרכזי מתנהל בחוץ

תופעות שלא הכרנו בעבר. השבוע, עם פתיחת שנתה האחרונה של הכנסת הנוכחית, הניחו ח"כים אחרים מסיעות הימין והדתיים הצעת חוק הבאה לקצר את מאסרם של אסירי מחתרת הטרור היהודית. זוהי שדולה ימנית, הניצבת מאחורי כהנא. מי שיודע לקרוא ימצא שהצעת חוק זאת מיועדת לאסירי טרור יהודיים. משפטנים שבדקו לא מצאו עילה לפסול אותה. אין זה מקרה שבית־המשפט העליון מצא לנכון לומר לכנסת שהיא החליטה, שלא בסמכות, לצמצם את חסינותו של מיעארי מה"מתקדמת". הימין איבד כל רסן ביחסו לכהנא. הם לא בדיוק תומכים בו, אך הם עומדים מאחוריו ומגוננים עליו. אני חוששת שלא צריכות להיות לו כל זכויות פרלמנטריות. מי שהורס את הדמוקרטיה מבפנים, צריכה הכנסת להסיר ממנו את הגנתה. אבל אני חוששת שהגורמים הללו יתחזקו במשך השנה.

"השנה הקרובה תהיה שנת בחירות, וצריך לעשות הכל כדי שלא ייווצר שוב תיקו בין שני הגושים. "העבודה" לא הכינה את השטח כדי למנוע תיקו. מפ"ם היתה מוכנה להידבר עם "העבודה" ארבע פעמים נקבעו פגישות ביני לבין יו"ר סיעת המערך, רפי אדרי, וארבע פעמים הפגישות נדחו, מסיבות טכניות, כמובן. גם עם ר"צ לא דיברו. לעומת זאת, ניסתה העבודה לחזור אחרי אגו"י וש"ס. הם ניסו לרכוש את אבו־חצירה והורביץ, לשון אחר, הם חיזרו אחרי כל אלה שאי־אפשר לסמוך עליהם. "העבודה" חשבה שמפ"ם נמצאת בכיס. ואכן, בנושאים מסוימים לא עשינו חשבונות. כאשר חזר פרס מארצות־הברית עם מסר של פתיחת מו"מ, תמכנו בו. הלוואי שהיה מופיע גם עם מסר חברתי.

"פרס היה והינו שותף מלא למדיניות הכלכלית־חברתית של נסים. לרגעים נדמה היה שבזכות ממשלת האחדות הולכים להציל את משק העובדים, את קופת חולים, את ההתיישבות העובדת. לא הצילו שום דבר. נסים עושה כטוב בעיניו. הביטוח הלאומי חדל לשמש סכר כנגד מגמות של הגברת הפער החברתי. הוא כבר משמש סניף של האוצר. כל הגופים והאירגונים המבוססים על ערבות הדדית מתפוררים תחת ידיה של ממשלת "האחדות" הלאומית. אם בתחום המדיני עדיין מתנהל ויכוח, אף כי לא כל־כך מעל במת הכנסת, הרי שבתחום החברתי־הכלכלי איננו שומעים כלל על ויכוח בין המערך לליכוד.

"חרף זאת גם היום יש למפ"ם ציפיות מן "העבודה". הליכוד אינו בן־שיח של מפ"ם. הליכוד מתחרה עם התחייה והתחייה מתחרה עם כהנא על קולות הבוחרים. אבל, יש לי תחושה שבין הקולות הצפים ישנה תזוזה לכיוון השלום. ישנם אנשים שהצביעו לליכוד, ואילו הפעם הם יצביעו למפ"ם. אלה הם אנשים שהצביעו נגד הביורוקרטיה, שהתגלמה ב"עבודה". הצבעתם לא היתה רעיונית. הפעם הם יבטאו את מחאתם נגד העדר מדיניות חברתית".

""בעבודה" ישנם חברים, אשר מתגעגעים לימים הנוחים, שבהם הם ישבו יחד עם מפ"ם במערך. אני אינני מתגעגעת. במערך לא היו לנו הישגים, לעומת זאת שילמנו מחיר כבד. כיצד היתה נראית הכנסת אילו מפ"ם היתה משתתפת בקואליציה של המערך עם הליכוד? חברי "העבודה" הלאומית, היה הכל נראה אחרת. אני יכולה להוכיח, שאילו כך אירע, היתה מפ"ם מתחסלת. במשך שלוש שנים כמעט שלא דיברו אתנו. לא אחת אנו פונים ל"עבודה" ומבקשים תמיכה ביוזמות חקיקה כמו בחוק נגד הגזענות, ובחוקי דת ומדינה.

"גם בין מפ"ם לר"צ קיים קשר. בתחום הדיון המדיני ביום ב' הגיש מוחמד ותד הצעת סיכום בשם מפ"ם. ר"צ לא הצטרפה. לא היתה הידברות. חברי ר"צ טוענים שמפ"ם "לא רלבנטית". שולמית אלוני טענה, שהסוציאליזם הוא אנכרוניזם. איש במפ"ם איננו מוכן לקבל את הליברליזם הכלכלי נוסח ר"צ. בראשית כהונתה של הכנסת הנוכחית, לפני שלוש שנים, התחילו להיערך בירורים בין שתי המפלגות. בירורים אלה נפסקו.

"בסך הכל", מסיימת חייקה גרוסמן, "שייכת מפ"ם למחנה מוגדר, שבו יושבים גם "העבודה" ור"צ, ויש לעשות הכל כדי שבבחירות הבאות, נשב יחד בקואליציה בלי הליכוד".

איתות לפוליטיקאים

דחיית תוכניתו של פורת על־ידי עתונאי רשות השידור תהווה איתות נוסף למערכת הפוליטית כי עליה להתערב ולכפות הסכם על הצדדים

מאת ירון זליג

עיתונאי רשות השידור המתכנסים הבוקר לאסיפה כללית ידחו, קרוב לוודאי, את תוכנית ששת הסעיפים שהועלה בתחילת השבוע מנכ"ל הרשות, אורי פורת. בכך ישובו העיתונאים ויחזקו את עמדת מטה השביתה שהקימו, אשר הודיע כבר ביום שני כי הוא דוחה את תוכנית פורת על הסף.

בתום פגישת ההבהרה שקיימו עם סמנכ"ל הרשות לענייני כוח אדם, עמרם עמר, הודיעו נציגי העיתונאים, כי לדידם מהווה התוכנית אולטימטום המבוסס על שליפה מהמותן של פתרונות חפוזים. את הצעתו של פורת לפיה יפוטרו מהרשות 320 עובדים ובתמורה יזכו העובדים הנותרים בתוספת שכר של 25 אחוז הגדירו במטה השביתה כשוחד.

דחייתה של התוכנית הבוקר יותר משתמחיש את הנתק בין הנהלת הרשות לבין העיתונאים השובתים, תהווה איתות נוסף למערכת הפוליטית ובמיוחד לשר־החנוך, הממונה על ביצוע חוק רשות השידור, כי עליה להתערב ואפשר שגם לכפות הסכם, ולו זמני, על הצדדים. הסכם כזה יאפשר את חידוש השידורים כר־בבד עם פתיחת משא־ומתן בין הצדדים הן על תנאי השכר הירודים ברשות השידור והן על תיקון הליקויים שנוצרו בה עם השנים והמחייבים את התייעלותה.

בה במידה תהווה דחיית תוכניתו של פורת הבוקר איתות כי העיתונאים נחושים בדעתם להמשיך בשביתה לאורך ימים, גם אם פירושו של דבר המשך אובדן אהדת הציבור ובמיוחד פגיעה משמעותית בהכנסתם. על רקע זה ניתן גם להבין את הפעולות השונות שיזם השבוע האיגוד הארצי של עיתונאי ישראל ואשר נועדו להבטיח סיוע וגב כלכלי לשובתים.

כך, למשל, נקראו השבוע העיתונאים בעיתונות הכתובה להפריש החודש סכום של 100 ש"ח ממשכורתם לטובת קרן השביתה של האיגוד לקראת תחילת החודש הבא, מועד תשלום משכורותיהם של השובתים ברשות השידור. בהקשר זה יש לציין, כי למרות שהשביתה ברשות השידור מקיפה רק את המשתייכים לוועד העיתונות הפקה, היא פוגעת גם בשאר הסקטורים ברשות, ובמיוחד בטכנאים, שמרכיב השעות הנוספות בשכרם הוא גבוה.

תעסוקה לשובתים

במקביל הקים ועד עיתונאי רשות השידור בת"א ועדת תעסוקה עליה הוטל למצוא מקורות תעסוקה חילופיים לעיתונאים השובתים אם השביתה תימשך זמן רב. הוועדה, שפנתה עד כה למשרדי יחסי ציבור, ברית התנועה הקיבוצית, משרדים המתמחים בהעסקת כוח אדם לתקופה מוגבלת וכן למקומות עבודה נוספים, נענתה בחיוב וכבר עלה בידיה לשריין מספר מקומות תעסוקה לשובתים.

יחד עם זאת מודעים חברי מטה השביתה לקולות הגוברים הן בציבור והן בקרב חברי הכנסת הקוראים לסגירתה של רשות השידור ופתיחתה במועד מאוחר יותר לאחר אירגונה מחדש. הבולטת מבין הצעות אלו היתה זו של שר־החנוך, יצחק נבון, שהודיע בישיבת הממשלה האחרונה, כי הוא שוקל להביא לאישור הממשלה כבר בישיבתה הקרובה הצעת חוק שתאפשר את סגירת הרשות כדי לפותחה מחדש על בסיס בריא יותר. הודעתו זו של נבון שיחקה לידיה של הנהלת הרשות, שיצאה בו ביום בתוכנית ששת הסעיפים כשהיא מציגה אותה כרע במיעוטו מול איום הסגירה שביצבץ מהודעת נבון.

בשלב זה ספק אם, אכן יפעל השר נבון למימוש סגירת הרשות ופתיחתה מחדש וספק רב עוד יותר אם תאמץ הממשלה את הצעתו. יש לזכור, כי סגירתה של הרשות תחייב את האוצר לתשלום פיצויים לכל עובדי הרשות, שיסתכמו באומדן גס בכ־100 מיליון ש"ח, כשלסכום זה יתוסף מאוחר יותר התקציב הרגיל שיידרש להפעלתה מחדש של הרשות.

ככל שהדברים אמורים בהנהלת הרשות, הרי שזו המשיכה השבוע בקידום תוכניתו של פורת, ולו רק בצעדים שאותם היא יכולה לבצע ללא שיתוף העובדים. כך הינחה מנכ"ל הרשות אורי פורת את מנהלי החטיבות השונות להגיש עד לסוף השבוע את מימצאי בדיקתם על ההשלכות הצפויות במערכת כתוצאה מביצוע תוכניתו ובמיוחד כתוצאה מצמצום כוח האדם ברשות והכנסת ציוד טכנולוגי חדיש למערכת. המדובר בציוד ה"אי.אן.ג'י." וניידות השידור בטלוויזיה וכן הפעלת ציוד ה"סוני" ללא עזרת טכנאים ברדיו.

שליפה מהמותן

בעקבות צעדים אלה של הנהלת הרשות ציינו נציגי מטה השביתה, כי הבקשה לבדיקת ההשלכות הצפויות מהתוכנית, לאחר שזו כבר הוצגה, מחזקת את התחושה כי התוכנית נשלפה מהמותן, ללא התייחסות לצרכיה האמיתיים של הרשות בעשר השנים הבאות. חברי מטה השביתה מסכימים, כי אפשר שברשות השידור יש עודף מסויים של עובדים, וכי יש מידה של אמת בטענות המנכ"ל. יחד עם זאת הם מזכירים כי את קולר האשמה למצב זה אין לתלות בעובדים עצמם, כי אם בדרג שהיה אחראי במשך השנים לניהול הרשות. "כל בר־דעת" אומר דובר המטה צבי גורן, "יכול להבין שהאחריות למצב מוטלת על ההנהלה. להערכתנו, מה שרשות השידור צריכה זו ועדת מומחים עם שיניים שתוכל לגבות עדויות בשבועה ואשר תבדוק את כל ההסדרים והדרכים הפסולות בעזרתן קיבלו במשך השנים עובדים. ועדה שתחקור איך לא נתנו לעובדים כשירים לעבוד ואיך מונעים מעובדים לעבוד".

לעומתם טוענים בהנהלת רשות השידור, כי תוכניתו של פורת הינה תנאי לחידוש השידורים של הרשות. יחד עם זאת מציינים בהנהלת הרשות, כי התוכנית מהווה בסיס בלבד, וכי הנהלת הרשות תיתן את דעתה לכל דרישה נוספת של העובדים לייעול המערכת, לשינויים בנהלי העבודה או כל דרישה אחרת שיהיה בה משום תרומה להבראת הרשות.

נתק בין הצדדים

יותר מכל ניתן להמחיש את הנתק שבין הצדדים והעדר האימון ההדדי באמצעות התקרית שאירעה השבוע, שעה שנציגי הצדדים הוזמנו להופיע בוועדת החינוך של הכנסת. הנהלת הרשות סירבה לשבת בוועדה יחד עם נציגי העיתונאים. מנכ"ל הרשות אורי פורת ציין, כי הנהלת הרשות עומדת לרשות הכנסת וועדותיה בכל עת, אך אין פירושו של דבר שהיא חייבת לקבל תכתיב של עימותים פומביים עם עובדיה בפני הוועדה או כל פורום אחר. פורת הודיע, כי הוא ועמיתיו ימתינו מחוץ לאולם עד שהוועדה תסיים את שמיעת טענות העיתונאים.

משהוזמנה ההנהלה להופיע בפני הוועדה התנגד שוב פורת לנוכחות העיתונאים בחדר. יו"ר הוועדה, נחמן רז, קבע לאחר שהתייעץ עם חבריו, כי לפי בקשת חברי הכנסת הישיבה תימשך בנוכחות העיתונאים, ואולם הוא הוסיף, כי אלה הינם בבחינת מוזמנים ואינם משתתפים בוויכוח, אלא אם ישאלו דבר מה על־ידי חברי הכנסת. הדיון נמשך בנוכחות שני הצדדים.

כך או כך יש להניח, כי בימים הקרובים יגבר הלחץ של המערכת הפוליטית על הצדדים להגיע לידי הסכם שיאפשר, כאמור, את חידוש המשדרים תוך פתיחתו של משא־ומתן על תנאי השכר וייעול המערכת ברשות השידור.

פורת. הרע במיעוטו

סוגרים את הברז

דמוקרטיה מתבססת על זרימה חופשית של מידע. מתפקיד העיתונאים לספק אינפורמציה לציבור האזרחי כדי שיוכל לעצב את־השקפותיו. האם מותר לעיתונאים, כמו גם לרופאים, לשבות?

נבון. איום בסגירה

מאת יוסף נצר

מספרים, שלואי ה־16, מלך צרפת, משרווחה לו על נפילת הבסטיליה, הרגיע את עצמו ואת סביבתו באומרו: "זו רק עוד התקוממות אחת". אילו היתה לו טלוויזיה בארמון ורסאיי היה חושב אחרת.

בירושלים, בעזה ובשטחים בכלל מתרחשים דברים שניתן לכנותם רק: אלג'יריזציה. עצביהם של כוחות הביטחון הישראליים מתוחים, עד שקשה להאשימם על מעשים כדוגמת הריגת אם לשמונה ילדים, שאין חולק שרק במקרה היתה נוכחת בזירת האירוע. מי שחושש שלטון כיבוש סופו להידרדר להתנהגות עממית אלימה וכתוצאה מכך לשלטון דיכוי — ימצא עתה אישור אימתני לחששותיו, והוא בוודאי ידבק ביתר שאת בהשקפתו לצאת, ומה שיותר מהר.

מי שחושב שיש להפוך את נוכחותנו בשטחים לאחיזת קבע ולהשתלטות מלאה על האוכלוסיה שתחוייב להשתחוות לדגל הישראלי, או להגר — ימצא גם הוא אישור לדעתו וידרוש לספח מיד את השטחים.

אבל יש שביתה ברדיו ובטלוויזיה והיא מזמנת דרך שלישית: "זו רק עוד התקוממות אחת", הגל יחלוף. אנשים אינם רואים את רחובותיה הריקים של ירושלים־העתיקה, בחול־המועד סוכות (!), עונה שבה היית כמעט נמחץ בין המוני המבקרים והתיירים בשנים הקודמות. אנשים אינם רואים את "ביקור" נאמני הר־הבית, הדומה לכיבוש של עיר עויינת בעזרת אלפי אנשי־ביטחון עם מגיניהם וקסדותיהם. וכיום — מה לא רואים, לא יודעים. בעידן הטלוויזיה העיתון הוא מלים... מלים... מלים.

בין המחנות הניצים [illegible] מעורת עיתונאי הטלוויזיה לואי ה־16, האומר: "זו [illegible] התקוממות אחת. הגל יחלוף. וכדי להוסיף חטא על [illegible] בכל זאת חדשה חשובה שאותה נראה על המסך: [illegible]

[illegible] את האישה הקטנה והנפלאה [illegible] יש רק להישאר אחרות בואה של אידה נודל, או שגם מותה של אם לשמונה כאש כוחות־הביטחון היא ידיעה שהציבור חייב להתמודד איתה? — החלטה זו חייבת להיות בידי הציבור.

עיתונאי־הטלוויזיה השובתים זיכו אותנו בעוד "מתנה" אחת: הם לא התקוממו נגד שידור בואה של אידה נודל, כשכל יתר מערכת־החדשות משותקת, אלא דרשו שעניין כזה יתברר עימם. ובכן עיתונאי־הטלוויזיה — באחריותם המיקצועית כי רבה — דורשים ל"סנן" את החדשות על־פי קנה־המידה שלהם. חדשות שב"קונצנזוס", חדשות ש"העם אוהב" — ישודרו באישור הוועד (שאינו רוצה להפסיד את "אהבת העם"), חדשות מרגיזות אפשר יהיה לא לשדר, כי זה לא יזיק לוועד אם הן לא ישודרו.

לדעתי (שלא כמו עורך "על המשמר") עיתונאי הרדיו והטלוויזיה איבדו את המצפן ואת המצפון. את ההבחנה בין חשוב וחשוב יותר.

מעיתונאים מצפים שיהיו אנשים פוליטיים במובן הרחב. לא מפלגתיים (וגם זה לא פשט) אבל פוליטיים. לעיתונאים צריך להיות חשוב, שהציבור יקבל את המידע שיאפשר לו לקבוע את עמדותיו. האם הממשלה אינה מעוניינת שמידע זה יזרום אל הציבור בצורה חיה ומעודכנת ככל האפשר (והיא אכן — על שני חלקיה — אינה מעוניינת בכך כרגע) חייבים העיתונאים לספק לציבור מידע זה גם בניגוד לרצון הממשלה.

שביתה האומרת שעל השר ניסים לשלם לעיתונאים ורק בהתמלא תנאי זה ירווחו הללו את החדשות נראית לי מנוגדת להיגיון מיקצוע העיתונות.

שביתת העיתונאים בטלוויזיה וברדיו היא בבחינת בגידה במיקצוע ונעדרת מצפון ומצפן. היא עוזרת לבסס [illegible] כולו על אי־ידיעת העובדות מצד הציבור הרחב, הניזון מאי־דיווח. [illegible] הממיטה אדישות על ציבור הישראלי־יהודי, כשמעבר [illegible] מתחולל מהפך שיקבע את גורלה של מדינת־ישראל. [illegible] תוספת של 9 אחוזים למשכורת היא מטרה המקודשת [illegible] האמצעים לרבות בגידה במיקצוע העיתונות עצמו? [illegible]

מאבק נגד הגרורות

מאת יוסף שמי

גידולים ממאירים מוסרים בדרך כלל גרורות בשלבים שונים של המחלה. לפעמים מגלים את הגידול לאחר שנגלתה הגרורה ואז מתחילים הרופאים לחפש את ה"מקורי". במקרים רבים פיזור הגרורות היא הבעיה העיקרית. התאים הנפלטים מן הגידול המקורי, חודרים לזרם הדם ואחר־כך חודרים לרקמות של איברים שונים בגוף.

במכון האונקולוגי ע"ש משה שרת שליד "הדסה" חקרו ומצאו כי תאי הגידול מפרישים אנזים מסויים המפרק את דופן כלי הדם, וזאת כדי לצאת משם ולחדור לריקמה, שם הוא "מתנחל" ופותח בתהליך של התרבות הרסני.

מסתבר, שבזרם הדם התא הסרטני נדון לכליה כיוון שמרכיבים שונים בדם הורסים את הגוף המזוהה כפולש. החוקרים מצאו שנגזרות ההפרין, חומר המופרש על־ידי התא ומעכב את פעילות האנזים, מונעות יציאת התא הממאיר ממערכת כלי הדם.

מעקב אחר התבססותו של הגידול גילה, כי בעזרת נגזרות ההפרין אפשר לעכב את פיתוחם של כלי הדם המזינים את הגידול. החוקרים גילו, שבאשר מתחיל תהליך ממאיר בנקודה מסויימת בגוף מתפתחת כאילו לפי מקורה רשת צדדית נוספת של כלי הדם. בדרך זו מקבל הגידול "חומרי בניין" לפיתוחו. ההפרין מעכב את פעילות האנזים הגורם פקודה לפיתוח כלי הדם. העיכוב הזה עשוי לגרום להתנוונות הגידול כשהוא עוד באיבו.

תגובות בהיפנוזה

הטיפול התרופתי הכימוטרפי מביא לא פעם לתגובות של בחילה והקאות. במכון האונקולוגי בהדסה ירושלים נעזרים במקרים מסויימים בהיפנוזה. החולה המהופנט אינו מגיב בצורה חריפה לעירוי תרופתי. יש לזכור שמדובר בתרופה, ליתר דיוק בתערובת חומרים, ההורסתי תאי סרטן ו"בדרך" גם תאים בריאים. הבעיה היא כמובן למצוא את שביל הזהב, להרוס ככל שניתן תאים סרטניים ולחוס על התאים הבריאים.

הרגישות לתרופות מצד הגידול אינה דבר נתון, אלא משתנה. אי לכך פותחה שיטה המאפשרת גידול תאים סרטניים מחוץ לגוף ובדיקת רגישותם של תאים אלה לתרופות. בדרך זו ניתן לשנות את הרכב התערובת הכימוטרפית תוך כדי ביצוע סידרת העירויים. יתרה מזו, במעבדה בוצעו ניסויים בשינוי כושר העמידה של תאים סרטניים לתרופה מסויימת כדי להופכם רגישים לתרופה ועל־ידי כך להרסם.

חלק גדול מן החומרים הכימוטרפיים הם רעילים ואף מסרטנים. במכון האונקולוגי בהדסה מצאו בשתן של אנשי הצוות עקבות חומרים אשר ניתנו לחולים. כדי למנוע קליטת חומרים אלה הוקמה מעבדה המתפקדת בתנאי בידוד.

במסגרת המחקר פותחה שיטה לכליאת התרופה האנטי־סרטנית בחומר שומני והכוונתה לאיזור הגידול, תוך צימצום ואף ביטול ההשפעה ההרסנית של אותה תרופה על רקמות בריאות.

מניעת ניתוחים

הטיפול האונקולוגי מושתת על שילוב של כירורגיה, כימותרפיה וקרינה. הרופאים מנסים לצמצם במידת האפשר את הטיפולים הכירורגיים הכרוכים בכריתת איברים. החדרת חומרים קרינתיים מאפשרת לא פעם מניעת ניתוח כריתה. במכון האונקולוגי משתמשים בצינורות המוחדרים לתוך הגידול ומקרינים במנות מתאימות את הסרטן, אך לא את הריקמות הסמוכות. החדרת צינורות כאלה, מיקומם וכושר הקרינה שלהם מחושב בעזרת ציוד מודרני ובכך הורסים את הגידול מבלי להיעזר באיזמל כירורגי. יש ביחידה קרינתית בית־מלאכה להכנת כיסויי עופרת לכל חולה וחולה, כדי שניתן יהיה ליצור שדות הקרנה בלתי רגולריים. הכיסויים הללו מגינים על הריקמה הבריאה מהקרינה. שיטה זו של הכנת כיסויים לכל חולה וחולה נמצאת בשימוש בטובי המכונים בעולם.

חידוש נוסף הוא הקרנה מיד לאחר הניתוח. לא תמיד ניתן לסלק את הגידול בשלימותו משום שהוא חודר לפינות שונות *והמתעף לכיוון כלי הדם שקשה* לגעת בהם מחשש לדימומים מאסיביים העלולים להסתיים במוות. על כן מצאו, כי ניתן לשלב ניתוח עם טיפול קרינתי כשהאיזור חשוף ופתוח. השיטה הוכיחה את עצמה והוסיפה שנות חיים לחולים רבים.

סורק לאיתור גושים בשד

נגיפים מטמורפוזיים

שיטות חדשות המבוססות על הנדסה גנטית ועל שימוש במקטעים סינטטיים של חלבונים ופפטידים מבשרות עידן חדש בפיתוח תרכיבי חיסון — כך טוענת פרופ' רות ארנון מהפקולטה לביולוגיה של מכון וייצמן בהרצאה שנשאה בפני ידידי המכון.

פרופ' ארנון התייחסה לחיסון מפני זנים שונים של נגיפים המשנים צורה, דוגמת השפעת, ומקשים על ייצור חומר חיסון יעיל לטווח ארוך.

המוטציות השונות הגיעו לשיא במקרה של נגיף האיידס, עד שכמעט והתייאשו מהאפשרות לייצר חומר חיסוני. עד היום לא *העזה שום חברה* לייצר חומר חיסון נגד איידס *תוך היעזרות* בנגיף מוחלש או קטעי הנגיף, מחשש שהמטמורפוזים יירכבו באיידס. דרושות, על כן, שיטות חדשות, בטוחות יותר מאלה הקיימות כיום.

סיבה אחרת המדרבנת את החיפוש אחר שיטות חדשות לייצור חומרי חיסון היא העובדה שלא ניתן לגדל וירוסים מסויימים בכמויות הנדרשות להכנת התרכיב. כך, לדוגמה, לא ניתן לגדל נגיף צהבת בתרבית, אך ניתן לבודד אותו ממנות דם הנושאות את הווירוס. אולם זו שיטה יקרה מאוד.

פרופ' רות ארנון אמרה, כי תרכיבי החיסון שברשותנו מיוצרים בצורה זו או אחרת בעזרת גורם המחלה, נגיף מוחלש או מומת.

שיטת ההנדסה הגנטית מתבססת על בידוד החומר התורשתי הנושא את התכונות שניתן לנצלם בתהליכי חיסון. אפשר לבודד את החומר התורשתי ולהשתילו בכמות קטנה של חיידקים. ההשתלה יכולה להיעשות אל תוך הד.נ.אי. של החיידק או אל תוך גופו בכלל. את החומר התורשתי הזה ניתן להעביר אחר־כך לנגיף אחר, פחות נרגן בדרישותיו לריבוי טבעי. גידול החיידק או הנגיף הכולל בתוכו את קטעי החלבון של וירוס היעד *פותחים* אפשרויות רבות לפני מדענים הרוצים לייצר ולהכניס לתהליכי ניסוי תרכיבי חיסון שונים.

שיטה אחרת מתבססת על שימוש במקטעים סינטטיים של חלבונים (פפטידים). מייצרים פפטיד סינטטי המהווה קטע זעיר ממבנהו של הנגיף או החיידק, קטע היכול להחליף את הגורם למחלה בתכשיר מחסן.

במעבדות מכון וייצמן וגם במדינות אחרות הושגו תוצאות מעודדות בייצור פפטידים של נגיפי השפעת, הצהבת, מחלת הפה והטלפיים וכן רעלני החיידקים של כולירה ודיזנטריה. מסתמנים סיכויים טובים ליצירת חומר מחסן במחלות טפיליות כגון המלריה. במכון וייצמן פותח חומר סינטטי הדומה במבנהו לחלבון טבעי הנמצא במוח המכונה "קופ־1". נמצא, כי החומר יעיל כנגד טרשת נפוצה בשלביה המוקדמים. החומר אינו תרכיב חיסון, אך יש לו סממנים כאלה.

פלסטיק בגוף

באוניברסיטה העברית פיתחו חומרים פלסטיים המתכלים בגוף ואפשר להשתמש בהם בחוטי תפירה כירורגיים, בתמיכה לעצמות שבורות, סיכות חיבור ועוד. ניתן גם ליצור מחומרים אלה רכיבים בכלי־דם מלאכותיים המתכלים באופן סלקטיבי. קיימת גם אפשרות לפיתוח אביזרי השתלה שיתכלו בהדרגה בתוך הגוף מבלי להזדקק לניתוח חוזר.

את *החומרים החדשים* ניתן לעצב במקלות, סיבים, משטחים דקים וכו', וזאת במידות שונות של חוזק וגמישות.

התאמת חומרים ביולוגיים, טבעיים או מלאכותיים, נמדדת על־ידי התנהגותם בגוף *חי. חומרים אלה מתקנים או משלימים את רקמות הגוף, אך אסור שתהיה להם השפעה* רעילה. כן יש חשיבות לתכונותיו של החומר מבחינת האינטראקציה בין השתל ובין הגוף. יש והמשטח גורם להתקרשות הדם. המדענים מהאוניברסיטה העברית טוענים כי הצליחו ביוון שהחומר שפותח אינו גורם לקרישת הדם. תכונה זו חשובה במיוחד במקרה של שסתום הלב, למשל.

ד"ר דניאל כהן והאני יונס מהאוניברסיטה העברית ומ"הדסה" מפתחים כלי דם מלאכותיים, אשר יחליפו עורקים טבעיים. כלי הדם הללו, נראים כצינורות בעלי קוטר שונה, בנויים משני מרכיבים: סריג היוצר את השלד של המערכת ועשוי מחומר יציב, המתפרק לאיטו, ורקמת מילוי חדשה וטבעית הגדלה בתוך השלד הסרוג והקבוע ומסביבו. כך נוצר כלי דם מלאכותי שיש לו מרכיב טבעי.

בכוונתו של ד"ר כהן להשתמש בחומרים הפלסטיים הללו לשם פיתוח חוט תפירה כירורגי, אשר יתכלה לאחר שהפצע יגליד, וכן פיתוח מעין עור מלאכותי לשימוש אחרי פציעות וכוויות מסוגים שונים ובתחום האורטופדי.

הרובוט מנתח

ניתוחי תשבורות אמורים למקד את הראייה ולהפוך את המשקפיים ועדשות המגע למיותרים. קורס למנתחים בתחום זה ייערך בחודש הבא במלון דניאל בהרצליה.

אורח כבוד של הקורס יהיה בכיר רופאי העיניים בבריה"מ פרופ' פיודורוב, ממציא ומפתח השיטה. ייתכן שבואו לישראל והשתתפותו בקורס יתאפשרו ברמן מלמעלה ויהווה שלב נוסף בהפשרת היחסים בין שתי המדינות.

בארץ מבוצעים באחרונה ניתוחי התשבורות במרכז הרפואי בהרצליה, מכון העין המנוהל על־ידי ד"ר יצחק ליפשיץ, וכן בבית־החולים הדסה בירושלים.

גולת הכותרת של התפתחות הענף מהווה מחקר שעורך ד"ר ליפשיץ בשיתוף עם מהנדסי רובוטיקה במטרה להגיע לפיתוח מערכת רובוטית ממוחשבת לביצוע עצמאי של הניתוח. הרובוט יבצע פעולות הדורשות דיוק מירבי.

לקורס יגיעו רופאי עיניים רבים מאירופה ומישראל, ביניהם מנהלי מחלקות. בין המרצים פרופ' פיודורוב, ד"ר אליס וויליאם מארה"ב וד"ר ליפשיץ מהרצליה.

תגובות

עם יונים כאלה

חותמי מכתב השמיניסטים (מהדורה ב') נקטו צעד של — "אני את מצפוני הצלתי", והפקירו את שדה־המערכה העיקרי — דעת־הקהל בהוציאם עצמם מחוץ לקונסנזוס

מאת נפתלי בן־משה

במקום לפגוש שמיניסטים הנגועים בלאומנות מחליאה ובשינאת ערבים, מלבב יותר ונעים לפגוש שמיניסטים נאורים, הומאניסטים, שוחרי שלום ואנשי מצפון, שאינם מוכנים ללכלך את ידיהם בשלטון כיבוש. מדוע נבוא בטענות אל צעירים רגישים אלה — ולאחרונה התבשרנו על הצטרפות שמיניסטים נוספים — אם הם שומעים השכם והערב, שישראל היא מדינה כובשת, שהשלטון בשטחים אינו טוב יותר ממשטר האפרטהייד הידוע לשמצה בדרום־אפריקה? הם וודאי אינם חייבים להתעמק יותר ממוריהם המבוגרים בתוצאות עמדתם הנאורה.

נמצאו נאורים אחרים, שהטיפו לנערים מוסר בשם כיבוד החוק ושמירת הדמוקראטיה. איזה חוק ואיזו דמוקראטיה — הרי מדובר בכובש אכזרי המדכא זכויותיו ושולל חירותו של עם אחר? הדמוקראטיה, שעליה אנו מצווים לשמור, אוסרת עלינו לציית לפקודה בלתי־חוקית או לחוק לא חוקי (אם אפשר לומר כך), ומי כמונו היהודים אמורים לדעת זאת.

לא שמעתי שמישהו שאל את השמיניסטים הנחמדים את השאלה הפשוטה והרלוונטית הבאה: טוב, אתם לא תשרתו בשטחים ולא תסייעו לכובש — אז מה אתם מציעים? פרופ' אלקנה מרגלית, המברך על המעשה מציע לאמיתו של דבר, שרוב הציבור ה"לא־מצפוני" ו"הלא־מוסרי" יעשה את מלאכתו של המיעוט הסרבני והמצפוני. אך אני בטוח שהשמיניסטים המצפוניים לא מתכוונים שמורים אחרים יעשו את המלאכה הבזויה במקומם. אם השירות בשטחים הוא מעשה אנטי־מוסרי הנוגד את המצפון האנושי, הרי צריך להיאבק נגדו ולפעול לחיסולו, ולא לנקוט בדרך של צביעות, של אני את מצפוני הצלתי.

המסקנה היחידה המתבקשת מהחלטת השמיניסטים לא לשרת בשטחים היא, של צה"ל לקום מחר בבוקר ולהסתלק מהשטחים ללא שלום וללא ערבויות בטחוניות. מה יהיה אחר־כך? אני בטוח, שלא כל הצעירים סרבני השירות בשטחים חשבו עד הסוף ומודעים למסקנה ההכרחית המתבקשת מסרבנותם. אם המבוגרים אינם חושבים עד הסוף מדוע שכך יינהגו הצעירים? הדילמה איננה איפוא בין חוק לבין מוסר אלא בין התאבדות לבין הכוח להגנה עצמית.

אני מורה, שלא פעם מתגנבת לתודעתי התחושה ולוחשת לי בהתרגשותי לעוולה: הבה נעזוב הכל ונשחרר את עצמנו מכבלי השלטון הצבאי (הכובלים אינם פחות משועבדים מהכבולים) ומזוהמת הכיבוש שלתוכה שקענו. אך למגינת לבי יש הגיון והוא תוקף יותר, גם אם אכזרי. אני בוחן את המצב ובודק את האופציות: לסגת באופן חד־צדדי — עד לאן? לגבולות שישראל תחליט עליהם כפי שהציעו בשעתו פנחס לבון ז"ל ויגאל אלון ז"ל, יצחק בן־אהרון? אך מה שהיה אולי (אולי מאוד) אפשרי פעם תחת הלם הנצחון המוחץ והלאווים המוחצים לא פחות של חרטום, כבר אינו אפשרי היום. שלום ונסתפק לעולם לא יצמחו מכך, וצעד חד־צדדי שכזה רק ישחרר את שכנינו הערביים מן הצורך לעשות איתנו שלום. האיבה ואי־ההשלמה עם ישראל ועם גבולותיה ייגברו ועימם הטירור וסכנת המלחמה, כשכל העולם מתייצב נגדנו בשל המעשה החד־צדדי שעשינו.

נסיגה חד־צדדית מלאה לגבולות שביתת־הנשק? אני מוכן לראות את ממשלת־ישראל והיה זו בראשות פרופ' אלקנה מרגלית, שתהיה מסוגלת ומעוניינת ליטול על עצמה את האחריות הזאת ואת הסיכון הכרוך בכך. מה יאמר או פרופסור אלקנה מרגלית, לסרבני־השירות. הצעתי בשעתו מעל דפי עיתון זה להסתלק כל עוד נפשנו בנו מרצועת־עזה ולמסרה לירדן או למצרים, ושמחתי לראות שגם מערכת "על המשמר" הגיעה לאחרונה למסקנה זו. אך עדיין אנו נשארים עם הבעייה הסבוכה והגדולה שהיא הגדה המערבית ורמת־הגולן. ואולי אוטונומיה חד־צדדית נוסח משה דיין ז"ל? זה רעיון, שכדאי לנסותו כפתרון ביניים, אך אין הוא בבחינת פתרון רציני, לא לבעיית השליטה הצבאית בשטחים ולא לבעיית השלום.

אין איפוא אופציות חד־צדדיות. מצד שני נמצאים יונים כשרים כמירון בנבנישתי והמצטרף אליו לאחרונה העתונאי יואל מרקוס, הטוענים, שאחיזתה של ישראל בשטחים היא בלתי־הפיכה ושהפתרון של פשרה־טריטוריאלית כבר חלף זמנו ואינו יותר בר־ביצוע. לדידם אין אופציות בכלל.

כל אלה הם תרגילים תיאורטיים כשאתה חוזה לנגד עיניך את יצחק שמיר ותומכיו — המאמינים בשטחים, הרואים את הגאולה בהתנחלויות והלהוטים לטרפד כל סיכוי לשלום. זוהי הבעייה העיקרית. מה עושים השמיניסטים הנחמדים ותומכיהם ומוריהם הנאורים? במקום להתגייס, הם ורבבות צעירים אחרים, למערכה נגד מדיניות הסירוב של שמיר ושרון, ובעד וועידה־בינלאומית, שהיא היום המפתח למשא־ומתן על שלום כדי להביא בדרך זו לסיום השלטון הצבאי הישראלי בשטחים — הם מסתערים דווקא על יעד מבוצר, שלגביו קיים קונצנזוס של 90% בציבור הישראלי, שלא עוזבים את השטחים אלא תמורת שלום.

עם יונים כאלה הניצים יכולים לישון בשקט.

שואה אחרת

מאת יוסף לוינגר

"בבעיה היהודית לא היו רחמים" — שר החינוך הנאצי שפר בספרו: "ממלכת עבדים".

שיחת י. רינג עם ע. כהן "חותם" (16.10) לא זו בלבד שהיא ראויה לפרסום, היא ראויה לליבון. רינג היטיב למסור את כוונתו: "לשתוק פרות קדושות" כדוגמת "ההתעלמות מאמונות של עמים אחרים" (המעוגנת במיתוס המסית והאבסורדי של "עם לבדד ישכון"), אך שיבוצו את שואת העם היהודי בידי הנאצים לתוך שורת ה"שואות" שפקדו עמים אחרים, ואף באלה שפקדו את היהודים, אינה מוצדקת בלל ועיקר.

שואת קרטגו בידי הרומאים היתה אקורד מסיים של התמודדות בת־300 שנה, אשר בעטיה בתחילה, הוערכה הממלכה הרומית כמעט עד־תום ("חניבעל בשערים"). התושבים אמנם נמכרו לעבדות, (כמקובל באותם הימים), אך בדרך כלל לא נרצחו מחמת גזעם הכנעני. כנעני סוריה — ארץ האם של קרטגו — אף נתקבלו כבעלי ברית לסנאט הרומי ועמה. גם כל שאר הדוגמאות והמקרים עליהם רינג מסתמך התרחשו בעטיין של פעולות לחימה, בין אם מדובר בכיבוש ארצנו בידי בבלים, אשורים, יוונים, רומאים — בין אם מדובר בכיבוש כנען על־ידי שבטי ישראל.

זאת ועוד: באשר ל"חרם על כנען" (ובדומה לכך על עמלק, עמון, אדום וכו') הוכח מעל כל צל של ספק שמדובר בפרויקציה דתית מאוחרת, אשר הדמיון בינה לבין המתרחש במציאות אינו אלא מקרי בלבד ואפילו המיתוס הדתי־גזעני עצמו מציג את הנושא כפועל יוצא של פעולות איבה.

שואות תקופתנו, מחרידות ככל שתהיינה, טבח הארמנים (בראשית המאה ובמהלך מלחמת העולם הראשונה), הגליית המוני האיכרים בברית־המועצות בעת הקולקטיביזציה נוסח סטאלין, הירושימה וטבח תושבי הערים בקמבודיה בידי פול־פוט, רב בהם השוני מן המשותף עם שואת עם ישראל בידי הנאצים. פעולות סטאלין ופול־פוט הן פועל יוצא של מלחמת אזרחים. לכל הדעות איכרי רוסיה שחטו והשמידו עד 90% ממשק החי. אין זה מפליא — אם כי רחוק מלהיות מוצדק — שסטאלין שיגר בבגדים "פלוגות עונשין". עם זאת פול־פוט כנראה פעל בהשראה סינית ועשה את אשר עשה במהלך מלחמת סיעות בארצו. טבח הארמנים בוצע במידה רבה על רקע המאבק בין תורכיה לרוסיה. באשר לארועי מלחמת העולם הראשונה יש יסוד להנחה, כי בקרב הארמנים פעלה מחתרת פרו־רוסית חזקה. אגב, רצח הארמנים בתורכיה הודרך בידי קצינים גרמניים שפעלו בתורכיה — מהם אבות הנאציזם הגרמני לאחר מכן.

רינג אמנם לא הזכיר שואות אחרות, כדוגמת הטבח שבוצע בידי הלאומנים הקרואטיים האוסטאשי במיעוט הסרבי, בראשית הכיבוש הנאצי (1941־1942) ולא את טבח הסרבים בידי הבוסנים במקביל לכך. אך שתי הפעולות הללו הן כבר תולדה של הכיבוש הנאצי־גזעני ובדומה לכך גם המצור על לנינגראד וטבח חמישה מליון שבויי המלחמה הרוסיים.

לא ניצול — השמדה

ברם, אפילו פעולות הרצח, הנקמה והעינוי (בני־ערובה) של הנאצים ועוזריהם, ברחבי אירופה הכבושה בכלל ובמיוחד ברוסיה, פולין ויוגוסלביה (בקרב עמי המזרח הנחותים לפי ההשקפה הנאצית) שונות מהמעשים שבוצעו כלפי יהודים, כי הכוונה הנאצית היתה מהותית שונה, במקרה דנן.

בעוד שהתכוונות הנאצים "לעמי המזרח הנחותים" היתה להפכם לעבדים, אשר ניתן וגם צריך לנצלם למען גרמניה ושליטתה בעולם, הרי כוונת הנאצים כלפי היהודים לא היתה ניצול — מכל מקום לא ניצול ושיעבוד כמטרה ראשית, אלא השמדה. ואם אמנם גם ברוסיה בוצעו פעולות השמדה (פקודת הקומיסארים, שניתנה מייד עם ראשית המסע ב־1941) הרי פעולות אלה כוונו בעיקר כנגד היהודים, בהתאם לתפישה הנאצית בדבר מהותו היהודית של השלטון הבולשביקי ברוסיה, ("מרכז היהדות העולמית" להגדרת היטלר ב"מאיין־קאמפף").

טענתו של ידידי רינג, כי "רעיון הפתרון הסופי" עלה לראשונה ב־1938", מפוקפקת. סירובן של מרבית מדינות העולם לקבל יהודים מגורשים מגרמניה הנאצית — נטולת יסוד. כמובן, אין זו טענתו של בעל־הדברים כלבדו. הטענה הנ"ל — מבית מדרשם של היסטוריונים גרמניים מהפלג השמרני (אם לא יותר מכך) הפכה לאחרונה מעין "מושכל ראשוני", בקרב בוגרי האוניברסיטאות בארץ. רבים וטובים חוזרים עליה בלא בדיקה יסודית של המקורות הנאציים עצמם.

לו בדקו כראוי, היו בוודאי מוצאים, כי כבר בכתבי הצורר ודבריו (ב"מאיין קאמפף" כבר ב־1924) מוצגת היהדות על נושאיה היהודים (על בסיס גזעני כמובן) גורם שמטרתו המנוגדת מלחמת חורמה באנושות כולה. "מלחמה אשר לו ניצחו בה היהודים, היה כוכב הלכת שלנו נע במסלולו נטול סימני חיים" ("מאיין־קאמפף" ע' 638). כתוצאה שברשותו ואחר־כך גם נקבע שם, כי "לו היינו מכניסים אלפי עברים — משחיתי עמנו בגזו מגש

כסא טוב באמצע

מאת דורית גפן

מודע לפת (וגם לעצמו)

ברעם. רצה וקיבל

מי שחשב שהנה נמצאה דרך לפצות את השר יצחק מודעי, שהיום הוא עדיין ללא תיק, לאחר שאתמול איבד את תיק המשפטים, ושלשום את תיק האוצר, על ידי הצגת מועמדותו לתפקיד יו"ר הסוכנות וההנהלה הציונית, התבדה. נכון, מודעי גילה סימנים שהוא איננו בותל בתפקיד, ומוכן לשקול את הרעיון בחיוב, מה גם שידע, כי חברו למפלגה הליבראלית, השר גדעון פת, לוטש אף הוא עיניים לאותה מועמדות. אלא שמודעי לא היה מוכן לוותר על מקומו בממשלה.

עם כל הכבוד, היוקרה ובעיקר הכיבודים והנסיעות הרבות שבתפקיד "ראש ממשלת העם היהודי", הרי השאיפות של מודעי הן הרבה יותר גדולות ורחוקות. הוא הרי לא הסתיר אותן אף פעם, ואף הצהיר כבר בעבר, כי הוא יתמודד בעתיד על המועמדות לראשות הממשלה מטעם הליכוד. הצהרה ישנה זו אינה צריכה להבהיל עדיין את כל המועמדים הפוטנציאליים בתנועת החירות, שכן לפחות בקדנציה הקרובה התפקיד מספר אחד פתוח להתמודדות רק לאנשי "חרות", אבל יהיו הרי עוד קדנציות.

שאיפותיו הפוליטיות של מודעי כה בולטות (ראה מאבקיו בחברי מפלגתו) שוויתור מצדו על המסלול הפוליטי־ישראלי היה מתפרש בפירושים שונים ומשונים, וכראשם כאילו נכנע לחבריו השרים הליברלים, וכאילו יש בכך משום הודאה בכשלונו ובאי־יכולתו להוכיח את טענתו, כי יש לו רוב במפלגה הליבראלית.

עתה, משהודיע כבר על אי־כניסתו למירוץ הציוני אפשר לצפות, כי יגביר את פעילותו במפלגה הליבראלית.

יתכן, כי מודעי דווקא מוכן היום לאחל לגדעון פת שינצח את יריבו עקיבא לווינסקי, שהרי השר פת הוא עושה צרות קבוע של מודעי, וכבר שם לו רגליים לא אחת, ולא שתיים.

יריב אחד פחות במפלגה עשוי להקל עליו את המאבק הפנימי.

עבודה בלי אימפרוביזציות

מפלגת העבודה קבעה השבוע שיא ישראלי חדש, כאשר שמעון פרס הודיע למזכ"ל המפלגה, ח"כ עוזי ברעם, כי הוא יהיה האיש אשר יעמוד בראש מטה הבחירות של המפלגה. אמרנו שיא, שכן מועד הבחירות הרשמי הוא אי־שם בחודש נובמבר 88', כלומר יש עוד לפנינו שנה מלאה עד אז. יתרה מזה, *מפלגת העבודה מבקשת ליזום הצעת חוק* להגבלת תקופת מערכת הבחירות, ובעיקר תעמולתה, והנה בעצם קביעת יו"ר מטה הבחירות, שנה שלמה מראש, היא בעצמה פותחת את מערכת הבחירות, פורמלית לפחות, מוקדם מכל מפלגה אחרת.

מה כל־כך האיץ ביו"ר המפלגה שמעון פרס? האם הוא רואה במערכת הבחירות הבאה מערכה כל־כך מכריעה וקשה, שהוא מבקש להעריך לה מה שיותר מהר? האם בכל זאת צפויות בחירות מוקדמות ופרס פשוט רואה את הנולד, ולא רוצה שהמפלגה תיתפס בלתי מוכנה? אשר לאפשרות הקדמת הבחירות, הרי ספק אם הדבר יקרה ביוזמתה של מפלגת העבודה. עם זאת ייתכן, כי דווקא הליכוד ושמיר בראשו יבקשו להקדים את הבחירות בכמה חודשים. אז ייעשה הדבר בתיאום בין *שתי המפלגות הגדולות*. מכל מקום, בשלב זה רבים הסיכויים, כי הממשלה והכנסת ימלאו את כל הימים שהוקצבו להם.

הסיבה הנראית לעין להדרוותו של פרס להחליט בנושא יו"ר מטה הבחירות היא רצונו למנוע התרוצצויות ומאבקים פנימיים בתוך המפלגה, דבר שהיה גורם לאי־שקט מיותר. די היה לראות את העצבנות של הימים האחרונים כאשר מקורות שונים במפלגה פירסמו מצד אחד, כי עוזי ברעם הוא מועמדו של פרס, ומצד שני הוזכר שמו של משה שחל, כמי שמועדף על ידי פרס והשרים. במפלגת העבודה סבורים, כי הקביעה המוקדמת של האיש שיעמוד בראש מטה הבחירות דווקא מיטיבה עם המפלגה, ותאפשר התארגנות שקטה ומסודרת לקראת הבחירות.

בחירתו של עוזי ברעם כראש מטה הבחירות עשוייה לחזק עוד יותר את מעמדו במפלגה. ברעם רצה בתפקיד בין היתר מתוך ההשקפה, כי אין לפצל יותר מדי את מטה הבחירות לראשים מרובים. אמנם בבחירות האחרונות חיים בר לב מזכ"ל המפלגה לא כיהן כיו"ר מטה הבחירות, אז עמד בראשו מוטה גור. אך מי שזוכר, הרי היו אז בעיות לא מעטות במטה הבחירות. פרס מודע היטב לכוח שצבר ברעם במפלגה בשנות פעילותו כמזכ"ל. אין ספק, כי הוא גם מעריך את עבודתו. מרגע שברעם הבהיר לו, כי הוא רוצה בתפקיד היה קשה לפרס, גם אם אולי חשב על מועמד אחר, לסרב לו, שכן היתה יכולה להיות לכך משמעות של מעין הבעת אי אמון במזכ"ל, דבר שבמפלגה לא היו עוברים עליו לסדר היום כל כך מהר.

אף כי ישנה עוד שנה עד לבחירות, הרי דובריה הראשיים של המפלגה מתבטאים כבר בפורומים מפלגתיים וציבוריים על הצורך להערך לבחירות בתנופה ובהתארגנות רחבה של המפלגה. לראשי "העבודה" ברור, כי לא תהיה זו מערכת בחירות רגילה, שכן היא תבוא לאחר שותפות ארוכה עם הליכוד בממשלת האחדות. למפלגת העבודה לא יהיה קל לשכנע את הציבור, כי כל הדברים הטובים שעשתה הממשלה הזאת, והם אינם רבים כל כך, נעשו *בזכותה ולמרות הליכוד*, וכי כל הדברים הרעים נעשו בגלל הליכוד, למורת רוחה. לא רק שהציבור לא יקנה זאת בקלות יתירה, אלא גם הליכוד יעשה כל נסיון כדי לערער את התיזה הזאת.

במפלגת העבודה כבר השלימו עם המשך השותפות עם הליכוד עד לבחירות, ואם היו כאלה שסברו עד לא מכבר, כי עדיף אפילו לצאת באופן חד־צדדי מהממשלה, הרי גם הם נטשו את הרעיון. כלפי חוץ הנימוק השגור הוא, כי אסור להפקיר את המדינה, ועוד בשנת בחירות, לממשלת ליכוד, שתחזיק גם בתיק הבטחון והחוץ, ואשר עלולה להפוך מהר מאוד לממשלת "התחיה", הרפתקנית וקיצונית. מעבר לנימוק הזה, שאין להתעלם ממנו, הרי השיקול הוא פרקטי מעיקרו, שלא להשאיר את החתול הליכודי להשגיח לבדו על השמנת התקציבית, דווקא לפני הבחירות. הפיתוי הוא גדול גם למפלגה יותר אחראית, על אחת כמה וכמה למפלגה כמו הליכוד, שיש לה כבר מוניטין בכלכלת בחירות פרועה, וחסרת מעצורים.

כאמור, ראשי "העבודה" מאזכרים את הבחירות לעתים קרובות. עשה זאת כבר בהזדמנויות שונות השר עזר ויצמן, עשה זאת השבוע השר גד יעקובי, וגם אחרים מעלים את הנושא. ח"כ מיכה חריש הזדרז כבר לפני למעלה מחודש ימים להכין נייר לדיון בחוג לשילוב על האסטרטגיה של המפלגה בשנת הבחירות. במבוא לנייר המפורט שהכין קובע חריש, כי בבחירות ב־81' וב־84' השיגה מפלגת העבודה תוצאות גרועות בהרבה מהציפיות שהיו לה, וממה שהעריכו רוב הציבור והתקשורת. הוא סבור, כי מפלגת העבודה גם השיגה הרבה פחות מהפוטנציאל שהיה לה לקראת אותן בחירות, וזאת עקב מערכת בחירות, שנעדרה אסטרטגיה מגובשת, והתארגנה תוך כדי אימפרוביזציה, והופעלה מאוחר מדי. חריש דוחה את מה שהוא מכנה כתרוץ לאי השגת היעדים, אותה טענה מקובלת, שהעם מתחלק "חצי חצי" בין תומכי הליכוד ולווייניו לבין תומכי "העבודה" ולווייניה. לדעתו, טענה זו סותרת את הלכי הרוחות שבאו לידי ביטוי בסקרים *שנערכו חודשים אחדים לפני שתי מערכות הבחירות האחרונות*. הוא מזהיר מפני חזרה על שגיאות, במיוחד לאור העובדה שמפלגת העבודה לא ניתחה באופן שיטתי ומסודר את כשלונה באותן בחירות.

דברים אלה מחזירים אותנו להחלטתו המהירה של יו"ר מפלגת העבודה להקדים ולבחור את יו"ר מטה הבחירות של המפלגה, אולי בין היתר כדי למנוע אימפרוביזציות בגלל דוחק־זמן, אך בעיקר כדי לאפשר למפלגה להערך בצורה מסודרת לקראת מערכת הבחירות.

שפירא. חשד נורא

סטאלר. ירימו ידיים

הח"כ והאובייקט

ח"כ אברהם שפירא (אגודת ישראל) נשמע בימים אלה מזועזע עד עמקי נפשו נוכח האפשרות שהקולגה האיטלקית שלו, צ'יצ'ולינה, תגיע חלילה וחס לכנסת, ואולי אף תחשוף שם, רחמנא ליצלן, את אחד מדדיה הנאים, שהפכו לכרטיס הביקור הפוליטי שלה, ואף היקנו לה מקום בפרלמנט האיטלקי.

ח"כ שפירא, כפי שאפשר לצפות מח"כ חרדי, סולד מכל פריצות ותועבה, ואין נפקא מינה לו אם אלו מתוצרת הארץ או מתוצרת חוץ.

התקיפות הרבה שבה מדבר ר' שפירא נגד הגולה החשפנית מעוררת איזה חשד נורא ואיום, שמא נתקל הח"כ הנכבד באחד העתונים, תוך כדי קריאה במדורים הרציניים והחשובים שלהם, בתמונתה של אותה מופקרת, ומה שגרוע יותר, גם במערומיה. אם זה קרה, הרי לא בכוונה קרה הדבר, שהרי אנו יודעים היטב, כי החרדים בארצנו מכסים תמונות פחות נועזות מאלה של צ'יצ'ולינה בצבעים שחורים במקומות ציבור.

במחשבה שניה אפשר היה לחשוב, כי צ'יצ'ולינה היא דווקא אובייקט חינוכי לחרדים למיניהם. קודם כל, אפשר היה להביא אותה לסיור בישיבות של חוזרות בתשובה, ובשלב ראשון ללמד אותה להתלבש כמו בת ישראל נאה וחסודה. היא יכולה היתה גם להיות מודל לגיור כהלכה, ועם הכשרונות הטבעיים שלה אולי גם לעשות לאחר מכן נפשות לעניין. תארו לעצמכם איזה סיוע יכול היה להיות לסיעות הדתיות בכנסת אילו צ'יצ'ולינה הנאווה היתה עוברת בין הח"כים החילוניים, ומפעילה עליהם את קסמיה כדי שיצביעו בעד תיקון החוק "מיהו יהודי". כולם היו מרימים ידיים.

בינתיים נראה, כי ח"כ שפירא יעמוד בדיבורו — הוא לא יתקרב אל השיקסה המופקרת, גם היא חברת פרלמנט.

דאגותיו של עסקן

דימיונם של עסקנים פוליטיים מסוגל לעתים להגיע להתחיכלכת עד לעירוב שתי המעצמות בתחרות ביניהן. כך למשל שיגר רענן כהן, ראש אגף הבחירות של מפלגת העבודה, הרואה עצמו כמועמד לכנסת הי"2, מכתב לקונסול האמריקני לעניינים פוליטיים בשגרירות ארה"ב, שבו נתונים על הסטודנטים הערבים הלומדים במוסדות להשכלה גבוהה במדינות הגוש הקומוניסטי.

מדובר ב־820 סטודנטים ערבים, שיצאו ללימודים בין השנים 67' עד 87'. ההדגש של רענן כהן הוא בעובדה, כי הסטודנטים הערבים, שרובם הגדול זכו במלגות ולומדים שם חינם, נשלחו למעשה בתיווכה ובהמלצתה של רק"ח הישראלית. לטענת כהן, רוב הסטודנטים הם מאזורי הגליל, וחניכי תנועת הנוער הקומוניסטית. עוד הוא קובע, כי רק"ח מנצלת את שיגור הסטודנטים גם כדי לחדור למיגזרים אשר בהם לא היתה לה בעבר דריסת־רגל, וכי מגמה זו בולטת כיום במיוחד בפעילותה של רק"ח בקרב הדרוזים והבדואים.

התופעה של מלגות לסטודנטים ערבים ללמוד במדינות קומוניסטיות אינה חדשה. היא גם אינה נעשית במחתרת, ומוכרת היטב. מדובר בכחמישים צעירים, היוצאים מדי שנה ללימודים במזרח אירופה. מה שמדאיג את רענן כהן הוא התיווך של רק"ח מצד אחד, והרווח הפוליטי של המדינות הקומוניסטיות המארחות, מצד שני. הוא מציע על כן, שארה"ב תתן אף היא מלגות לסטודנטים ערבים כדי לצמצם, לדבריו, את ההשפעה הקומוניסטית במיגזר הערבי בישראל.

נראה, כי ראוי היה לבדוק גם כמה סטודנטים ערבים יוצאים מדי שנה למדינות המערב, גם אם הם עושים זאת על חשבונם, ומהי למשל מידת ההשפעה של הלימוד האקדמי של צעירים ערבים במדינה מערבית כמו ישראל, האם היא מצמצמת את כוחה של רק"ח במיגזר הערבי?

לפי הנתונים שמביא במכתבו רענן כהן רוב הסטודנטים הערבים לומדים רפואה, הנדסה, מקצועות חשובים וחיוניים, אך מסתבר, כי עובדה זו אינה נחשבת בעיניו של הכותב, מה שמטריד אותו הוא, שכשלושים אחוזים מביניהם משתלבים אחר־כך במנגנון של רק"ח.

כהן מעורה בנעשה במיגזר הערבי לאחר שבמשך שנים היה ראש האגף לעניינים ערבים במפלגת העבודה, אך ספק אם הנסיון שלו להפחיד את ארה"ב מפני סכנת התפשטות הקומוניזם בישראל, הוא רציני. למפלגת העבודה יש בעיה במיגזר הערבי, אך ספק אם כמה עשרות מילגות אמריקאיות לסטודנטים ערבים בחסות מפלגת העבודה או בהמלצתה יקלו במשהו על בעיה זו, שכמותה דורשת מאבק אמין ותקיף יותר למען שוויון וזכויות מלא לערבים, ופעילות אינטנסיבית יותר נגד קיפוחם בתחומים שונים, ביניהם גם במקומות עבודה הולמים, וכן בייצוג הפוליטי.

תיק חוץ

מאבק על המקדש. פשע קדמון במאה ה־20

להישרף חיים בהלוויית הבעל

„סאטי" — מנהג הינדי ברברי שהוכרז לא חוקי ב־1829, עדיין מוצא לו חסידים: נערה בת 18 שהתאלמנה אחרי 8 חודשי נישואין העלתה עצמה באש והסביבה חוגגת

מאת ד.ק. ג'ושי, ניו־דלהי

רופ קאנוואר היתה אך בקושי בת 18. היא התאלמנה לאחר שמונה חודשי נישואין. ב־4 בספטמבר ביצעה „סאטי" (שרפה עצמה חיים על מוקד ההלוויה של בעלה), מנהג הינדי ברברי שנאסר כבר ב־1829 על־ידי השלטון הבריטי. עתה סוגדים לה כ„דווי" (אלה) — מאהאסאטי דווי רופ קאנוואר — של דיאוראלה, כפר רדום ובו כ־4,000 תושבים, במדינה ראג'אסטן בגבול עם ניו־דלהי, ובמרחק של 80 קי"מ בלבד מג'איפור, בירתה הוורודה של המדינה.

המשטרה בלטה בהיעדרה ביום בו נהפכה רופ קאנוואר ל„סאטי" — מרצונה, אומרים בני המשפחה של בעלה וקרוביה־שלה, כולם „ראג'פוטים" (הכת של הלוחמים, בהיראכיה ההינדית), אך עדי־ראיה טוענים כי הכריחוה לבצע את המעשה המזוויע.

רופ קאנוואר. עכשיו סוגדים לה

מה שעורר פלצות בדעת הקהל הנאורה שמחוץ לחוג המצומצם של הראג'פוטים בראג'אסטן היה העובדה, שיותר מ־300,000 בני־אדם — גברים, נשים וטף — לבושים במלבושיהם הראג'אסטניים הססגוניים, הורשו להתכנס במקום הרצח הבלתי־אנושי ב־16 בספטמבר, היום ה־13 לאחר מותה, כדי לחוג בהשתוללות את ה„צ'ונרי מאהוטסאווה" (חג שמלת הכלולות).

כמה עסקניות־נשים פנו אל בית־המשפט העליון של המדינה, אשר הורה לממשלת המדינה לא לאפשר את קיום החגיגות, מאחר שהדבר יקשור הילה לפשע של רצח נשים. ואולם, מנגנון הממשלה לא התערב, משני טעמים: האחד — המקום נשמר על־ידי צעירים ראג'פוטים בחרבות שלופות; והשני — פחד מקללת ה„סאטי".

אש מוקד הלוויה נשמרה עד ל„צ'ונרי מאהאסאווה", שבו מוצגת הצ'ונרי (שמלת הכלולות) המקושטת זהב (בערך של 300 דולאר) פרושה על תלת־קלשון כדי לעורר רושם שרופ קאנוואר אמנם יושבת שם, לקהל תוך תפילה „האהאסאטי קי ג'אי" („ברוכה תהיי הסאטי הגדולה").

לא התחולל הנס שבאמונת העם, ושמלת הכלולות לא התעופפה השמימה...

בטקס נכחו מנהיגים של כמה מפלגות פוליטיות. אף לא אחד מבין חברי בית־המחוקקים של החבל המאוכלס בעיקר ראג'פוטים, לא הוקיע את הטקס המפלצתי.

הלהט הדתי של ההמונים היה כה רב, עד כי הרעיון שהודו מתקדמת לקראת המאה ה־21 נראה כחלום באספמיה. ברור, כי צל גדול ומבשר רעות של קנאות דתית ונחשלות מרחף על רצונה של הודו להשתלב בעידן המודרני ובמציאותו החברתית־דתית.

ה„סאטי סתאל" (המקום בו רופ קאנוואר שרפה עצמה) נהפך למרכז לעליה לרגל. הינדים יראי־שמיים ותעשיינים — רבים מבעלי העסקים הגדולים של הודו הם ילידי ראג'אסטן — ביקרו במקום, העלו מינחה של אגוזי קוקוס ופרחים והתפללו שהאלה החדשה תברכם. מחלקים שונים של ראג'אסטן זורם ממון למען בית־המקדש המוצע שבאתר האירוע המאקאברי. חמי ה„אלה" — מורה בבית־ספר — תרם 8,000 דולר...

הממשלה המרכזית נבוכה וחסרת־אונים כאחת. ראש הממשלה, ראג'יב גאנדי, שיגר אחד משריו עם אזהרה לממשלת המדינה, למנוע את הקמת המקדש. הממשלה נקטה צעדים משמעתיים נגד כמה פקידים, אך אין בכך תועלת. הנזק נגרם, והותר להעלות על נס את המינהג הנתעב.

אין זו הפעם הראשונה שבראג'אסטן נעשה ניסיון לבצע „סאטי". ואולם, במקרים הקודמים נמנע הדבר. המקרה האחרון אירע לפני ארבעה חודשים, כאשר המשטרה מנעה שריפת אלמנה על מוקד בעלה ופיזרה המון של 20,000 כפריים. לפני שנתיים וחצי ירתה המשטרה חמישה מטחים לאוויר כדי לפזר המון של 25,000 איש שציפו כי אלמנה נוספת תועלה על מוקד בעלה.

אך היו גם מקרים בהם המשטרה לא התערבה או שהופתעה. הקנאות הדתית בקרב ההינדים כה עמוקה עד שבמקדשי „סאטי" נערכים טקסים שנתיים. מעניין לציין, כי רוב שריפות האלמנות, לפני האיסור של 1829, בוצעו בבנגאל. הוגים הינדים נאורים כראג'ה ראם מאהאן רוי, ומיסיונרים נוצריים פעלו לביטול המנהג.

בהודו העצמאית לא התקיימו הטקסים הנוראיים הללו עוד בבנגאל, אך הם מוסיפים להיערך בראג'אסטן ובכמה אזורים אחרים דוברי הינדית, בעלי מבנה פיאודאלי.

„תסמונת הסאטי" קיימת גם בחלקי תבל אחרים. באוגנדה היה נהוג לקשור את נשותיו של מלך שמת במכלאה שנבנתה סביב קברו, ולהניח להן לגווע ברעב. בדאהומיי, כאשר מלך מת, הוכנסו כל נשותיו כחיים לתוך קברו, לאחר ששברו את רגליהן — כנראה כדי למנוע את בריחתן. בקרב האינדיאנים האמריקנים מעם הקומאנצ'י הרגו את אשתו האהובה ביותר של גבר מת כדי שתארח לו לחברה בעולם הבא...

בסין העתיקה זכו נשים שהתאבדו על קבר בעלן, לכבוד רב. וגם מצרים ויוון העתיקות לא היו חופשיות מהסגנה מזוועת זו של עליונות הגבר.

בארצות אחרות אין השיטה הזאת אלא בבחינת זיכרון היסטורי, ואולם מה שהינו אנאכרוניזם בעידן המודרני, אינו כזה בהודו, אשר בה מועלה המנהג על־נס על־ידי הינדים אורתודוקסיים מסוימים.

אבל רוב ההודים רואים בפרשת רופ קאנוואר חרפה לאומית...

68 אחוז פדו את הבנקאיות

● התנועה הקיבוצית פדתה כ־60־70 מליון ש"ח

הבנקים קיבלו הוראות לפדיון מניות בנקים חסומות בשיעור של כ־1.4 מיליארד שקל, כ־68 אחוז מסך־הכל המניות שעמדו לפדיון.

על־פי הערכות הבנקים ומשרד האוצר ביום האחרון למתן הוראות, ביום שלישי, שינו רבים מבעלי המניות החסומות את דעתם והחליטו ברגע האחרון לתת הוראת פדיון בגלל המשבר בוול סטריט. על־פי הערכות אלה, למניות בשווי כ־300 מיליון שקל, התקבלו הוראות פדיון בגלל סיבה זו וברגע האחרון.

הממונה על שוק ההון, יהודה דרורי, אמר אתמול שלמרות התפתחויות אלה לא שינה האוצר את הערכות הבסיסיות בנוגע למיחזור המניות שהגיעו לפדיון. וכך, בסופו של דבר, ימוחזרו כשני שליש מהסכומים שעמדו לפדיון. שליש ימשיך להיות מוחזק במניות בנקאיות, שליש ילך לתוכניות החיסכון, קופות גמל וקרנות נאמנות המתמחות באגרות חוב ורק השליש הנותר לא ימוחזר. גם משליש זה לא ברור החלק שיופנה לתצרוכת, אמר דרורי, ויתכן שהוא יוחזק בצורה אחרת.

עד למשבר בוול־סטריט דיברו באוצר על כך, שבמחצית מהמניות ישארו בידי הציבור לעוד שנתיים, אך בעקבות המאורעות בבורסות בעולם, נדבקו רבים ממחזיקי המניות בעצבנות וחששות, ועל־כן החליטו לתת הוראת פדיון. דרורי אמר, שלא צפויות התפתחויות דרמטיות במשק הישראלי בעקבות פדיון המניות הבנקאיות.

בעלי מניות, שנתנו הוראת פדיון, יזכו בכסף ב־30 לחודש על־פי השער של היום לאוקטובר. דרורי גליה, שעל־פי הערכת האוצר פדתה התנועה הקיבוצית מניות בנקאיות בשווי של 60־70 מיליון שקל לצורך תשלום חובות.

אילן אברהם

בנק ישראל משנה את הוראות הנזילות

● יוטל קנס כבד על חריגות

בנק ישראל הודיע אתמול על שינויי במשטר ניהול הנזילות של הבנקים המסחריים. במסגרתו יבוטלו מדרגות ההלוואה המוניטארית ויבוטל חלון האשראי אצל בנק ישראל, ללא מגבלה כמותית.

במסגרת השינוי, במקום שיטת המדרגות בהלוואה המוניטארית תוקצה לכל בנק מכסת הלוואה מוניטארית, בשיעור של 10 אחוז מחובת הנזילות. לדברי בנק ישראל הריבית על הלוואה זו היא נמוכה מהריבית על המדרגה הגבוהה ביותר, כ־25 אחוזים, אך גובה הריבית טרם נקבע. על־פי הנתונים כיום לפי שיעור של 10 אחוז מחובת הנזילות תהיה המכסה הכוללת כ־300 מיליון שקל, שהם כ־3.5 אחוז מן האשראי השקלי הלא צמוד.

בנק, אשר יחרוג גם ממכסת עשרה האחוזים, יצטרך לשלם ריבית בשיעור של 50 אחוזים.

הבנקים יורשו להחזיק מילווה קצר מועד לכיסוי חובת הנזילות, בשיעור שטרם נקבע. שיעור הריבית על הנזילות, שיופקד בבנק ישראל, יופחת, והוא יהיה נמוך מן הריבית על חובת הנזילות, כך שימצא תמריץ להשקיע את עודפי הנזילות במלווה קצר מועד.

להערכת בנק ישראל יגרום שינוי זה לכניסת הבנקים לשוק המק"מ ויתן לשוק זה יציבות גדולה יותר. בנק ישראל גם מעריך, שהבנקים יקנו מק"מ מעל לצרכי הנזילות, כדי להבטיח מקורות נזילים ולהמנע מגרעונות נזילות, בעת הצורך. הבנק סבור גם, שהדבר ירתיע את הבנקים המסחריים להקטין את משקל הפת"ח ולהגדיל את משקל של האשראי לטווח קצוב.

על־פי ההצעה של בנק ישראל יהיה שינוי גם בשיטת ביצוע חובת הנזילות. במקום בדיקה תלת־שבועית של גרעונות הנזילות שמועד שונה מבנק לבנק, מוצע לקבוע מועד אחיד וקבוע, בן־חודש אחד לבדיקה. במסגרת זו ניתן יהיה למצע גרעונות ועודפים.

בנק ישראל חושב, ששינוי זה ימתן את התנודות בשערי הריבית.

ההצעה תובא לדיון בוועדה המייעצת של הבנק המרכזי בסוף שבוע הבא ותופעל לאחר שתקבל את אישור הוועדה.

אילן אברהם

גלגלי הבורסה

התייצבות בתום יום המסחר

אתמול נמשכו ירידות השערים של המניות החופשיות וההפסדים המצטברים במשך יומיים, הסתכמו במאות מיליוני דולר. 265 שערים ירדו, אך 73 שערים כבר עלו ו־80 נשארו ללא שינוי. למניות הבנקאיות נתגלו ביקושים חזקים ובנק ישראל לא נאלץ להתערב. מקרנות הנאמנות נרתו עוד 35 מיליון ש"ח לעומת 110 מיליון ש"ח שלשום. ירידות השערים נעו בין 5 — 10 אחוזים. מגמת המסחר השתנתה אחרי הצהריים, בהשפעת ההתפתחויות בעולם.

סל המטבעות ירד אתמול ב־0.22 אג' ל־1.6811 ש"ח, בעוד ששער הדולר היציג עלה ב־0.38 אג' ל־1.5968 ש"ח. דולר נוסעים — 1.6812 ש"ח. הדולר השחור הוסיף לנוע בין 1.71 ל־1.73 ש"ח.

בנק ישראל יציע היום לציבור סדרה חדשה של איגרות החוב הצמודות למדד לשש שנים בערך נקוב של 30 מיליון ש"ח במחיר מינימום של 94% מערכן הנקוב. איגרות החוב נושאות ריבית בשיעור 4.75% לשנה.

במסחר במניות בשערים משתנים לפני הצהריים נרשמו רק ירידות שערים שנעו בין 2.25% (ים המלח ועלית) ל־9% (הבינלאומי הסנה). המחזור הגדול ביותר היה בכלל 10, שירדה כ־6.50%, המסחר ב„משתנים" נמשך עד השעה 20.30 ובגלל זה נרחתה התחלת המסחר אחרי הצהריים. מדד המניות ירד בשני הסיבובים לפני הצהריים מ־135.26 ל־127.40 ועלה אחרי הצהריים ל־127.86.

במניות ההסדר נרשמו רק עליות שערים, שנעו בין 0.5% (מימון סחר 1 ו־5) ל־3.1% (אי די בי א'). בפועלים ע"ש נרשמה עלייה ב־1.7%. המחזור במניות ההסדר הסתכם ב־11.4 מיליון ש"ח. תשואותיהן השנתיות נעו בין 13.47% (המזרחי ע"ש) ל־14.21% (הפועלים ע"ש). כלל — 13.72%, דיסקונט א' — 13.60%.

במניות הבנקים המסחריים שמחוץ להסדר עלתה אוה"ח ב־1.5%. לעומתה ירדה פ.י.בי ב־5.9%.

• במניות החופשיות עלו 45 שערים עד 5% ו־2 מעל 5%. לעומתן ירדו 188 מעל 5% ו־75 עד 5%. המחזור במניות החופשיות הסתכם ב־23 מיליון ש"ח.

במילוות קצר מועד נעו התשואות השנתיות בין 14.00% ל־17.00%, תוך מחזור של כ־31.2 מיליון ש"ח.

בשוק איגרות החוב נרשמו תנודות בין 0.5% ל־1.0% תוך נטייה לירידות בצמודות למדד. בסוג „ברירה כפולה" היו עליות עד 3%. בנסחרות במט"ח היו תנודות שערים קלות. ערך השוק של כל הצמודות למדד עלה ב־0.04% ושל הצמודות למט"ח — ב־0.05%. אך הצמודות לדולר מסוג „רמון" ירדו ב־1.08% בממוצע. המחזור בשוק אג"ח הסתכם ב־15.4 מיליון ש"ח, מזה 6.4 מיליון ש"ח מסוג „גליל 4.95%", 1.8 מיליון ש"ח מסוג „גליל 3%" וכ־4 מיליוני ש"ח מסוג „שגיא".

„דרוקר זכריה" דיווחה, שהתוצאות העסקיות שלה, במחצית השנה הראשונה של 1987, הסתיימו בהפסד של כ־16 מיליון ש"ח, לעומת הפסד של כ־15.6 מיליון ש"ח ב־6 החודשים, שנסתיימו ב־30.9.86.

„הסניקס" ריווחה על רווח נקי לאחר מס ולפני הפרשה לקרנות לסיכונים יוצאים מן הכלל כסך — 6.1 מיליון ש"ח במחצית השנה הראשונה של 1987, בהשוואה ל־6.6 מיליון ש"ח אשתקד.

„רלקו" החליטה על תשלום דיווידנד ביניים לשנת 1987 בשיעור של 20% ברוטו. שיעור המס, שינוכה במקור, יהיה 25%. יום האקס — 27.10.87. יום התשלום — 10.11.87.

„גולד פרוסט" הודיעה, שרבורה הופמן חדלה לכהן כדירקטור, עקב התפטרותה.

„משאבות סלע" הודיעה על תוצאות הנפקתה: התקבלו 76 הזמנות לרכישת 368 אלף מניות מהציבור ו־14 הזמנות לרכישת 21 אלף מניות מהעובדים. כ־272 אלף מניות, שלא נרכשו ע"י הציבור, נרכשו ע"י החתמים. כל התמורה שנתקבלו בעבור המניות היא בסך 1.3 מיליון ש"ח.

אלחנן חורבין

מבזקים כלכליים

פטור לרווחי הון

■ לשכת רואיה החשבון נפגשה עם חברי ועדת ששינסקי לרפורמה במיסוי. חברי המועצה הציגה הצעות מרחיקות לכת לשינויים במערכת המסים.

במהלך הדיון עם ועדת ששינסקי תבעו רואי החשבון לפטור ממס רווחי הון סכומים אינפלציוניים, להפחית את מס רווחי הון על מימוש נכסים המוחזקים שנים רבות ולדחות את הגבייה של מס רווחי הון המוטל על „רווחי נייר", בעת מיזוג עסקים.

כן הוגשה לוועדה הצעה תרשנית ומהפכנית לשנות את שיטת המס המוטל על ההכנסה ולגבותו בעת ייעוד ההכנסה לשימוש אישי. לפי שיטה זו תוקטן ההכנסה החייבת במס בסכומים שיופקדו בקופת המדינה. המס על סכומים אלה ישולם בעת משיכת הפיקדון לצרכי צריכה או השקעה. שכירים יוכלו להשתלב בתוכנית — ולזכות בהפחתת מס מיידית — על־ידי מתן הוראה למעביד לנכות את החיסכון משכרם ולהעבירו לקופת המדינה.

הועלתה גם ההצעה לביטול הגבייה של דמי ביטוח לאומי, ומימון התגמולים והקיצבאות מהתקציב הרגיל, ולביטול הזיכויים האישיים ממס והמרתם בפטור ממס על ההכנסה הנחוצה לקיום בסיסי צנוע.

בחתימת ברונו

■ בנק ישראל יוציא למחזור השבוע מהדורה חדשה של שטרות בני 10 ש"ח, הנושאים את חתימותיהם של נגיד בנק ישראל, הפרופ' מיכאל ברונו, ויו"ר המועצה המייעצת של הבנק, שלמה לורנץ. המהדורה החדשה זהה בכל, פרט לחתימות, לשטרות הקיימים הנמצאים כיום במחזור ונושאים את חתימותיהם של הד"ר משה מנדלבאום, הנגיד הקודם של בנק ישראל, ואברהם שפירא היו"ר הקודם של המועצה המייעצת של הבנק. שני סוגי השטרות יהיו בשימוש במחזור כהילך חוקי.

עריכת החתימות על השטר נעשה עם הדפסת המהדורה החדשה של שטרות בני 10 ש"ח, שהתחייבה מצרכי המלאי של מחלקת המטבע של בנק ישראל.

ממחלקת המטבע נמסר, שזו הפעם הראשונה, שמהדורה חדשה של שטר באותו ערך נושאת חתימות אחרות.

„עפר וסלע" — יוק

■ חברת „יובל גד" הורתה להפסיק העסקתה של חברה קבלנית משנית „עפר וסלע", בבניית הקוטג'ים בשכונת „גאות אשקלון", באשקלון.

מנכ"ל „יובל גד" נתן הוראה זו לאחר שהתברר, כי החברה הקבלנית המשנית נתונה תחת כונס נכסים, משהסתבכה בחובות. „עפר וסלע" בנתה את השלדים של 40 מתוך 72 הקוטג'ים המתוכננים להיבנות ב„גאות אשקלון".

מהנהלת „יובל גד" נמסר, כי המשך בניית הקוטג'ים ובמיוחד השלדים ימסר לקבלן משנה אחר, כבר בתקופה הקרובה ואין חשש לאובדן כספים או שיבוש בלוח הזמנים ולרוכשי הבתים לא יגרם כל נזק.

מה„לביא" לאלכס

■ חברת „אלכס אורגינל" לייצור מוצרי אוויר לרכב עומדת בפני הרחבה ניכרת של מפעל ייצור המזגנים, בשל העליה המתמדת בביקושים המקומיים ובעיקר — ביצוא. לצורך הרחבה זו נזקק המפעל לבעלי מקצוע בתחום המתכת, אשר השגתם נתקלת בקשיים מרובים, מזה שנים אחדות. בשל ביטול פרוייקט הלביא וההשתחררות הצפויה של עובדי מתכת ממקומות עבודתם הנוכחיים סבור מנכ"ל החברה, כי ניתן יהיה לאייש בכוח־אדם זה את המשרות הדרושות כבר כיום למפעל. לדבריו, כבר נערכו בירורים ראשונים עם הרשויות הנוגעות בדבר והוא מקווה, כי ניתן יהיה לשלב את מפוטרי הלביא, המתאימים מבחינת כישוריהם, בעבודה במפעל.

תנופה לצמיחה

■ הכנסות הקרן של מפעל „תנופה לצמיחה" לתחילת אוקטובר 1987 הגיעו לסכום של 8.2 מיליון ש"ח. ההכנסות באו מוועדים ארציים 2 מיליון ש"ח, מפעלים ומוסדות הסתדרותיים 1.6 מיליון ש"ח, מפעלי כור 1.3 ש"ח, קיבוצים 1.3 מיליון, גימלאים 1.2 מיליון ושונים 0.6 מיליון ש"ח. היקף של ההלוואות למפעלים הגיע בסוף ספטמבר 1987 לכדי 7.2 מיליון ש"ח והוכפל על־ידי הבנקים לכ־15 מיליון ש"ח. 37 מפעלים נעזרו על־ידי הקרן, מהם 24 מפעלים פרטיים.

העורך הכלכלי: צבי טימור

ההסתדרות

איפוק בהצעות למיסוי הון בבורסה

בהמשך לכל הגופים הכלכליים גם ההסתדרות הגישה את הצעותיה ותארה את גישתה, בקשר לרפורמת המס ואירוניה בוועדת ששינסקי.

ההסתדרות מקבלת את גישת האוצר, כי לא ניתן, במסגרת הרפורמה המוצעת, להקטין את תקבולי מערכת המס, אלא רק לחלק את הנטל אחרת. לדעתה של גירה שמאי, מהמכון למחקר כלכלי־חברתי של ההסתדרות, הרפורמה צריכה להתרכז במתן הקלות לבעלי ההכנסות הנמוכות והבינוניות ולשים רגש על מיסוי הון, למעט חיסכון. במסגרת זו מוצע לבחון במיוחד את מיסוי רווחי ההון בבורסה. יש בכך, לדעתה, לאזן את ההשפעה הרגרסיבית של הורדת המס השולי הגבוה מ־60 ל־48 אחוזים.

למעשה, ההסתדרות מתנגדת לרפורמה של בן שחר, ביחס לשיעורי המס, ומבקשת להחזיר שיעורים אלה לקדמותם, תוך כדי קביעת מערכת הצמדה שתמנע את שחיקתם, דבר שלא היה בוועדת בן שחר. מלוח שצורף להצעות נראה, כי תקרת הקבוצה המשלמת 35 אחוז מס שולי נשחקה בשיעור גבוה. כן נשחקו גם נקודות הזיכוי והקיצבה, בעוד שהפער ברמת ההכנסה המחייבת תשלום מס שולי של 45 אחוז, הפיגור כבר אינו רב.

ביולי 1975 נקודת הזיכוי היתה שווה 5 אחוז מהשכר הממוצע במשק, בשיא השחיקה, בשנת 1984, ירד ערך נקודת הזיכוי ל־2.2 אחוז, באפריל 1987 חזר ל־3.3 אחוז. גם סף המס, כלומר, השלב בו מתחילים לשלם מס הכנסה, ירד מ־56 אחוז של השכר הממוצע עד כדי 31 אחוז בשיא השחיקה.

כיום, סף המס נמצא ב־54 אחוז מהשכר הממוצע, ההפרש בין זה לבין ועדת בן שחר אינו גדול.

התזכיר, מצביע על שחיקת קצבאות הילדים. מיסוי הקצבאות סירבל גם את מערכת המס באופן מנהלי ולא רק לפי מימד השוויון בין האוכלוסיות, לכן היא תובעת לשקם שווי נקודת הקצבה ולחזור לרגם הקודם של ועדת בן שחר.

ההסתדרות מתמיצה נימוקים

ההסתדרות מתנגדת יחד עם המוסד לביטוח לאומי, להטיל מס על קצבאות זיקנה ונפגעי עבודה, כי רמת ההכנסה של מרבית הגימלאים היא נמוכה ומרביתם יהיו פטורים בלאו הכי ממס. רק 16 אחוז מכלל אוכלוסיית הקשישים והאלמנות מגיע לשכר הממוצע במשק, כך שמיסוי כזה גם אינו אפקטיבי ולא יביא לתוספת הכנסות.

כן תובעת ההסתדרות הטבות מס לנשים על מנת להגדיל את השתתפותם בכוח העבודה. כיום רמת ההשכלה של הנשים דומה לזו של הגברים, לכן שיעור ההשתתפות הנמוך של הנשים בכוח העבודה נובע כנראה, מהעדר תמריצים חיוביים.

לא ברור מה ראתה ההסתדרות להכליל בתוכניתה להגנת החיסכון גם את תוכניות החיסכון הבנקאיות. אין שום סיבה שעל ריבית בתוכניות מסוג זה לא ישולם מס, פרט לתקרה של הבטחת זכויות פנסיה או במקביל זכויות גמל. אין שום סיבה לעודד חיסכון ללא גבול ותקרה באמצעות מערכת המס, מתוך להבטחת זכויות פנסיה סבירות לכל אחד. עוד פחות ברורה עמדת ההסתדרות המסוייגת את מיסוי הבורסה, בצורך להתחשב בהפסדים ותקופת החזקת הנייר. הכנסות מבורסה — היא הכנסה ותקופת אחזקת הנייר אינה מבטלת את פונקציית ההכנסה. ההסתדרות גם אינה דורשת הפעלה מיידית של מס זה רק „התארגנות להפעלתו". לבטח היא תשיג איזה הצהרה מילולית ברוח זו.

כמו כן מתמיצה ההסתדרות את הנימוקים להגנה על קרנות ההשתלמות. קרנות ההשתלמות נועדו לאזן שיעורי מס אבסורדיים שהוטלו על העבודה, בעוד שהעצמאיים נהנו מזכות תשלום המס בפיגור ומזכות ההעלמה. בהקשר זה נכון היה להזכיר, כי ההתמודדות עם העלמות מס והון שחור עדיין נשארה במסגרת הצהרות מילוליות בלבד.

צבי טימור

חובות החקלאים

השוני והדמיון

על קווי דמיון מעניינים בין משבר החובות של החקלאות בארה"ב למשבר החובות של החקלאות בישראל אפשר ללמוד ממאמר, שפורסם ב־26.10.87 ב„אקונומיסט".

מערכת האשראי החקלאי בארה"ב, כמו מערכת האשראי המרוכז, שמימנה את החקלאות בישראל ובוטלה על־ידי ממשלת הליכוד ב־1980, הוקמה על־ידי הממשלה הפדרלית, עוד בראשית המאה.

מזה זמן רב אין למערכת האשראי החקלאי בארה"ב זיקות לממשלה, ולכאורה היא עצמאית. אלא שכל העצמאות המדומה הזו, וגם יכולת גיוס הכסף של המערכת מהציבור, נשענות על ההנחה, שהממשל יעזור למערכת האשראי החקלאי אם תיקלע לצרות וצרות יש בשפע: בשנות ה־70 היתה גאות בחקלאות של ארה"ב, עלו רווחי החקלאים וגם מחירי הקרקע החקלאית האמירו. הקרקע, מרכיב חשוב בכלכלה החקלאית בארה"ב, שאינו קיים אצלנו: כאן הקרקע החקלאית היא בבעלות ממלכתית. במשך שנים החקלאים לוו כספים בהיקף אדיר מ־1970 עד 1984, חובות החקלאים גדלו פי ארבעה, מזכיר משהו?

שליש מכלל החובות הללו התרכזו במערכת האשראי החקלאי, בעיקר משום ששיעור הריבית במערכת זו, שהוצמד לסל המשכנתאות פיגר אחרי הריבית, בשאר מיגזרי המשק בארה"ב. ודווקא בשנות ה־80 הראשונות, כשהחל משבר בחקלאות בארה"ב, ירדו הרווחים ומחירי הקרקע, הריבית בארה"ב הגיעה, ואילו הריבית לחקלאים, על־פי אותו ממוצע נותרה גבוהה, כך שחקלאים רבים לא עמדו בפרעון החוב והריבית.

בעניינים ישראליות הפרשי הריבית מעולמים: חקלאי ארה"ב שילמו בשנים 1985־6 ריבית נומינלית של כ־12% בשנה, שממנה יש לנכות את האינפלציה, בעוד שהאשראי בשוק החופשי, של חברות הביטוח למשל, 11% בלבד. חקלאי ישראל שילמו ב־1985־6 ריבית ריאלית, אחרי ניכוי האינפלציה, בשיעור שנתי של 50%־90%.

המשבר בחקלאות ארה"ב יצר במערכת האשראי שלה חובות מסופקים של 7 מיליארד דולר, כשכלל החובות למערכת הגיעו ל־60 מיליארד דולר, או כמחצית החוב הלאומי של בראזיל, שחדלה לפרוע חובות והיא מדירה שינה מעיני הבנקאים בעולם כולו.

לא מתנדבים לסייע לחלשים

גורלו של החוב הפך אותו לבעיה פוליטית בארה"ב, ובמאי השנה פנתה מערכת האשראי לקונגרס וביקשה סיוע של 6 מיליארד דולר. ב־85 כבר הסכים הקונגרס לאפשר למערכת לגייס הון בין הבנקים שבתוכה, כדי שהחזקים במערב ובמזרח יוכלו לסייע לחלשים במרכז. הניסיון נכשל, מפני שהחזקים לא גילו נכונות להתחלק בהפסדים של החלשים. כידוע, גם אצלנו המיגזרים החזקים בתנועה המושבים אינם מתנדבים לסייע לחלשים, ורק בתנועה הקיבוצית קיימת מערכת של עזרה הדדית אקטיבית.

כיום ברומה לדו"ח וביר מתנה הקונגרס את הסיוע בייעול מערכות האשראי, ברומה לייעול הנדרש מאירגוני הקניות האיזוריים של המושבים. ההצעה היא למנוע כפילות ביורוקראטית ולצמצם על־ידי צמצום מספר הבנקים במערכת מ־37 ל־6,7 מהם באיזורים השונים ואחד מרכזי בוול סטריט. הצעה אחרת היא ליצור שוק מישני למשכנתאות שנתנו החקלאים למערכת כבטחונות לחובותיהם, נכסים וקרקע. שוק זה יאפשר לבנקאות הפרטית לסחור בבטחונות ולקחת חלק בהצלת החקלאות.

לא הכל מסכימים להצעה זו. הציר גען ויגל ממישיגאן הסתמך על אלן גרינשפן, יו"ר המועצה של הבנק הממלכתי של ארה"ב, ה„פדרל רזרב" ועל קודמו בתפקיד, פול וולקר כשטען, שהבנקים הפרטיים ישימו יד על הבטחונות הטובים, ויותירו את מערכת האשראי החקלאית במצב רעוע עוד יותר מזה שבו היא מצויה כיום: עם חובות „רעים" ובטחונות גרועים.

כמו בסקטור המושבי יש גם בארה"ב בריחה המונית של חקלאים ממערכת האשראי שלהם, לא פעם תוך השתמטות מתשלום החובות. גם בארץ יש חקלאים ואגודות במושבים שאינם משלמים חובות, ואז הם מצליחים להתקיים יפה מההכנסות השוטפות בחקלאות, שבשנתיים האחרונות נהנות מרווחיות סבירה.

החקלאות יעד לאומי

האקונומיסט טוען, כי לא החקלאות האמריקנית במצב קשה, אלא מערכת האשראי שלה. ההכנסה נטו של החקלאים עלתה מ־12.7 מיליארד דולר ב־83 ל־44 מיליארד דולר ב־87. כלל החוב של החקלאים ירד באותה תקופה מ־202 מיליארד דולר ל־163 דולר. שלא כמו בישראל, בארה"ב הממשל הפדרלי רואה בסיוע לחקלאות יעד לאומי, ומסבסד את החקלאים ב־26 מיליארד דולר לשנה. גם בישראל מסבסדים, אבל לא את החקלאים, אלא את מדד המחירים לצרכן, כדי לא לשלם תוספת יוקר. מחירי המוצרים המסובסדים הם בפיקוח ממשלתי, הדואג לכך שרווחי החקלאים לא יעלו על שיעור מסוים, בעוד שבארה"ב המחיר נקבע בשוק החופשי.

יש ל„אקונומיסט" שתי הוכחות נוספות למצבם הטוב יחסית של חקלאי ארצות הברית: ישנה התייצבות במחירי הקרקע החקלאית, אחרי שנים של ירידת מחירים, וקיימת התייצבות בשיעור מקרי ההתאבדות באוכלוסיה החקלאית ארה"ב. עד למפולת המניות השבוע, היה סיכוי טוב, שהסיוע הממשלתי הנוסף למערכת האשראי החקלאי בארה"ב יאושר בקונגרס, ובלי עיכובים והתנכלויות מהסוג שהיינו עדים לו בוועדת הכספים ובאוצר, שטרם עשו צעדים ממשיים להצלת החקלאות הישראלית ממשבר החובות, המאיים על קיומה.

היום, אחרי המפולת בוול־סטריט, קשה לנבא מה יקרה לכלכלת ארה"ב ומה יהיו השינויים ביעדים ובסדרי העדיפויות של המימשל האמריקני, כולל יחסו לסיוע לחקלאות.

עודד ליפשיץ

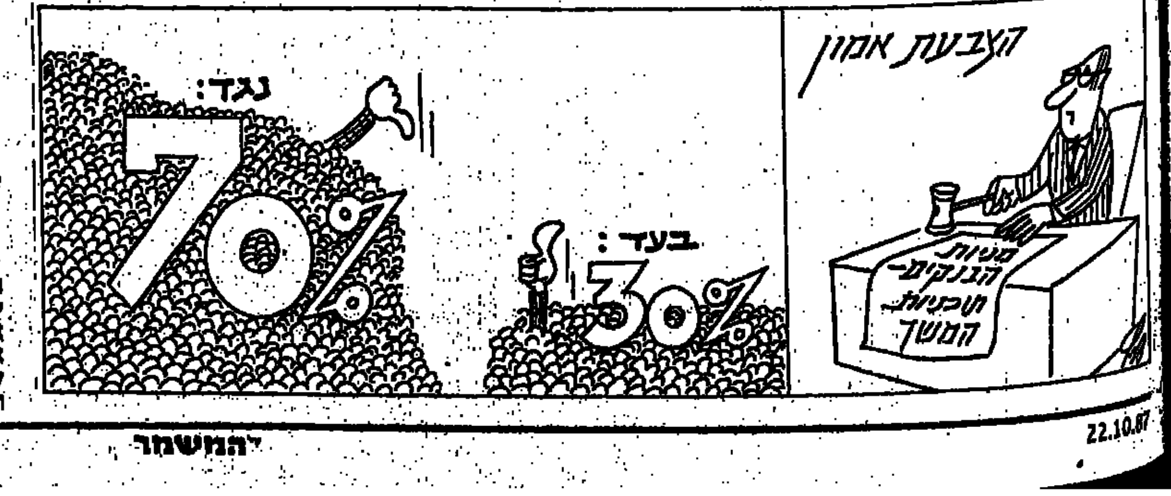

חדשות המשק

צפוי שיפור בתוכניות החיסכון

הבנקים יציעו ככל הנראה, בימים הקרובים שיפורים נוספים בתוכניות החיסכון לבעלי מניות ההסדר, שהודיעו על כוונתם לפדות את המניות אך טרם החליטו במה להשקיען.

לפי הערכות הבנקים יפדו בין 60־70 אחוז מכספי מניות ההסדר, כלומר סכום הפדיונות ינוע סביב 750־800 מיליון דולר. אולם, למרות ההצעות של הבנקים, עדיין יש אחוז גדול של פודי מניות, שלא החליטו מה יעשו בכספי הפדיונות.

בבנקים מתכוונים „להסתער" על ציבור זה, באמצעות הטבות ושיפורים נוספים בתוכניות החיסכון ובאפיקי השקעה אחרים על מנת לספוג את כספי הפדיונות בסוף חודש זה או בראשית החודש הבא.

ההערכה של הבנקים היא שבסופו של דבר יושקעו עד 75־80 אחוז מתוך הכספים שנפדו, באפיקי השקעה שונים כולל בורסה, ורק 25 אחוזים יוצאו לצריכה.

א.ש.

מתנגדים לדו"חות מדדיים

התאחדות התעשיינים פירסמה אתמול תזכיר ללשכת רואי החשבון, ובו היא מביעה את התנגדותה לתיקונים המוצעים על־ידי לשכת רואי החשבון, (בגילוי דעת 36 של הלשכה, תיקון (29) לפיו חברות תעשייתיות, שהגישו דו"ח על מצבן שיהיה מתואם לדולר, צריכות לתאם אותו עם מדד המחירים לצרכן.

בתזכיר עוד נאמר, כי הניסיון להחזיר את הגלגל אחורנית ולהקשות על חברות תעשייתיות רבות, שהגישו את דו"חותיהן בתיאום על־פי הדולר, בהתאם לכללים שהותרו לכך בגילוי דעת 36 של לשכת רואי החשבון, ולהגיש עתה דיווח ממודד, על־פי מדד המחירים לצרכן, איננו מעשי ויגרום נזק כבד לאמינות הדיווח של החברות הישראליות, אשר רבות מהן מגייסות הון בחו"ל ומצויות תחת עינם הפקוחה של משקיעי חוץ ובעלי קשרים עסקיים אחרים. כמו כן עומדת ההתאחדות במסמך על הבעייתיות, שתיווצר בחוסר העקביות של הדיווחים הכספיים, והצורך לשנות דיווחי שנים קודמות.

ההתאחדות מסיימת את תזכירה בדרישה, כי לשכת רואי החשבון לא תפסוק בכל מקרה, בנושא חשוב זה, ללא שמיעת דעתה, הנוגעת לחברות תעשייתיות רבות המיוצגות על־ידי התאחדות התעשיינים.

חיים מרגלית

מגעים להכנסת שותף לקבוצת השימורים של כור

כור מנהלת מגעים עם קבוצה צרפתית, שתיכנס כשותפה לקבוצת השימורים שלה, כך נודע לכתבנו. ממקורות כור נמסר, כי המגעים עדיין בשלב מוקדם ולכן אין פרטים על שיעור השותפות, שיוצע לשותפים החדשים.

קבוצת השימורים של כור כוללת את המפעלים של פרי הגליל, גת, יוגת, עץ־הפרי, ישראל־מור, רסן ושופי, בכך [illegible] במכירה של כ־50 אחוז מהכנסות של המפעלים.

התפוקה התעשייתית — 21.5 מיליארד דולר

ערך התפוקה התעשייתית לשנת 87 תסתכם ב־21.5 מיליארד דולר, למעט ענף היהלומים תגיע התפוקה ל־19.6 מיליארד דולר — כך עולה מאומדנים ראשוניים, שנערכו במינהל לתכנון במשרד התעשיה והמסחר.

דוד בורדוט סמנכ"ל בכיר מציין, כי נתון זה משמעותו גידול ריאלי של כ־7 אחוזים ומייצג תוספת של כ־3 אחוזים במספר העובדים וכ־4 אחוזים ברמת הפריון והיעילות. ההתפתחויות בענף התעשיה בשנת 87 לא היו מאוזנות. בענפי המזון, הטקסטיל וההלבשה נרשם גידול בערך התפוקה של כ־12־10 אחוזים, ואילו בענפי המתכת, החשמל והאלקטרוניקה נרשמה ירידה ריאלית, שבין אחוז אחד לשניים.

בורדוט מסביר, כי עיקר הירידה בתפוקה בענפי המתכת והאלקטרוניקה נובעים מהירידה הריאלית ביצוא, שהיא בעיקרו פועל יוצא של שחיקת הרווחיות עקב ריכוזו של היצוא לגוש הדולר.

מהממצאים הראשונים לשנת 87 עולה גם, שרמת ההשקעות הראלית נשארה דומה לזו של 1986, דבר המצביע על כך שהגידול במלאי ההון היה נמוך ביותר.

הסוחר מעכו

מי יהיה יועץ המס של התאחדות הסוחרים בעכו? סביב פרשה זו מתנהל עתה מאבק בין התאחדות הסוחרים ונציבות מס הכנסה.

התאחדות הסוחרים פנתה באחרונה לנציב מס הכנסה, זאיר רבינוביץ, וביקשה ממנו לתת לרפאל חושן, מי שהיה מנהל סניף התאחדות הסוחרים בנהריה, מעמד של יועץ מס. חושן פרש באחרונה מתפקידו בהתאחדות. אך חברי ההתאחדות מבקשים לתת לו מעמד של יועץ מס, על מנת שיוכל לייעץ לחברי ההתאחדות.

אלא שזאיר רבינוביץ סירב להעניק אישור „לפנים משורת הדין", בטענה, כי הדבר אסור על־פי החוק. בעקבות כך פנו הסוחרים ליועץ המשפטי לממשלה, פרופסור חריש, בבקשה לאשר לחושן לשמש כיועץ מס.

במכתבו לחריש אומר יו"ר ההתאחדות יהושע גנזי, כי ההתאחדות מייצגת יותר מ־50 אלף בעלי־עסק קטנים, שאינם יכולים להעזר בייעוץ של רואי חשבון או יועצי מס בשל מחירם הגבוה. לפיכך הוא מבקש לאשר את חושן כיועץ מס, על מנת לסייע לסוחרים.

א.ש.

גידול באשראי השקלי

האשראי השקלי הלא צמוד במשק גדל במונחים ריאליים בכ־67 אחוזים מאז תחילת השנה, והגיע לכ־8 מיליארד שקלים. הערכה זו הובאה אתמול על־ידי בנק ישראל. פקידים בכירים בבנק אמרו, שהאשראי הכולל במשק הגיע לכ־40 מיליארד שקלים וגדל במונחים ריאליים בכ־12 אחוזים.

אתמול טענו הפקידים, שאין מקום לדאגה מהגידול הרב שחל באשראי, שכן במקביל לגידול זה היתה ירידה גדולה מאוד באשראי לממשלה. יש לציין, שבנק ישראל עומד בעתיד הקרוב להגדיר מחדש את יעדי המדיניות ויעבור לניסיון לשלוט על האשראי במשק.

בנק ישראל טען, בתחילת השנה שכדי להביא לריסון בגידול האשראי היה צורך לשמור על שערי הריבית הגבוהים.

א.א.

מדחנית ממוחשבת

■ מדחנית — כרטיס חניה אישי ממוחשב, הוא אמצעי לתשלום ובקרת חניה, אשר אמור להחליף את כרטיסי החניה. על כך מסר אפרים ריגר, בפגישה עם כתבים כלכליים אתמול בתל־אביב. הכרטיס הממוחשב פותח על־ידי חברת נתן תומר, מהגרים בישראל, והוא מיוצר ביפאן.

לסכם על הברוטו

■ באוצר מצפים לירידת שיעורי מס ההכנסה ליחידים החל מ־1.1.88. ירידה שכזו תגרום לירידת נטל המס על ההכנסה החייבת במס של השכיר, כלומר האחוז שמוחזק הנטו מהברוטו יהיה גבוה יותר. כדאי לסכם על ברוטו.

בעריכת עלינא תורי

תיאטרון

כמה שווים החיים שלך?

"עיר חופשית" מאת בריאן פרייל בבמה 2 של תיאטרון חיפה

מאת חנה רוזנטל

מתאום ניתנה בהם סימליות נוראה — הם היו הטרור. גם כשידיהם הריקות מנשק מורמות למעלה —. הם היו המטרה. רעמי תותח ושלושת המפגינים האזרחים שנפלו מתים: מייקל גיזוף בן הד־22 (דרור קרן) אדריאן קאזימיר המכונה סקינר בן הד־21 (איציק וינגרטן) ולילי דהורטי בת 43 (רות סגל), וכי איזו ברירה היתה לחיילים הבריטים אל מול עוצמה צבאית מאיימת כל־כך?

תמונת המתים פותחת וגם סוגרת את המחזה "עיר חופשית" מאת בריאן פרייל, נוסח עברי רבקה משולח, בבימויה של נולה צ'לטון בבמה 2 של "התיאטרון העירוני חיפה". כל שקורה לשלושה באמצע הוא מלא חיות, שופע הומור, שוקק, נושא שבא לך לצעוק: מה לאלה ולמוות! המחזה בנוי כמערך שקפים המתאחרים לויטראז' בו מתמים של טמטום פוליטי, של התנסרות דתית, של עוול חברתי, של רשרוש בביצת היום־יום שאין להיחלץ ממנה ואין לטבוע בה. בליל של מיאוס בחיים ושל תאוות חיים, כמו שמבכה לילי דוהרטי את החיים שחמקו ממנה מפני שאף פעם בכל שנותיה לא הצליחה לבודד אף חוויה, או מאורע, אפילו הקטן ביותר כדי לבחון אותו ולתת לו ביטוי, והעובדה שהיתה מודעת לחוויה האחרונה שלה — למוות, שהצליחה להגדיר אותה — זו היתה שיאה של עוגמת הנפש שלה — בעצם מתה מצער.

ליצנות מתגוננת

לא היתה חייבת למות מצער, סיטואציה שיכולה היתה בקלות להפוך להמתלה פוליטית. שלושה מפגינים למען זכויות האזרח בצפון אירלנד, שנמלטים מפני סילוני המים, כדורי הגומי וענני הגאז הנורים לעברם מוצאים מקלט דווקא בלשכתו של ראש העיר הם מעמידים את הצבא ואת המשטרה בהיכון מול "מתקפה מתוכננת מראש של טרוריסטים". כמה מבולבל הגבול בין הקומי לטראגי. כדברי סקינר: "כשקלטתי שאנחנו נמצאים בלשכתו של ראש העיר ידעתי שנשלם על כך... התרוצצו במוחי שתי מחשבות: באיזו רציניות הם לקחו אותנו ולעומת זאת, באיזו קלות דעת בלתי נסלחת, התייחסנו אליהם... וכך מתי כמו שחייתי תוך ליצנות מתגוננת..." היחיד שהמוות בא לו כהפתעה הוא מייקל. בתמימותו הוא מאמין שהמאבק הוא אידיאולוגי שאפשר להידבר, מה פתאום טנקים, מה פתאום יריות, הוא מחכה שיאמרו לו שחלה טעות, כל כך טפשי למות ככה. כאילו יש מוות שאינו טיפשי...

התום והאמונה של מייקל אינם תואמים את תחושתו של דרור קרן המשחק אותו. בו עצמו, יש לדבריו, יותר מדי ציניות. הוא לומד לאהוב את הבחור הזה, הבורגני בנפשו, החולם על חיים יותר מהוגנים, יותר צודקים, שלא מבין בכלל את כללי המשחק — הוא מעריץ את הפיכחון והאגרסיביות של סקינר.

אומר איציק ויינגרטן: "סקינר כבר עבר מזמן את מייקל. הוא נמצא בשלב של אובדן התמימות. הוא מטיח בו שאלה כחוץ יכולים להרשות לעצמם לפגוע ולהרוג כל זמן שיש להם עסק עם טיפוסים כמייקל שמאמינים שאם הם יהיו בסדר גם האחרים יהיו כך. לפני מותו יודע סקינר ששגה שלא פנה ללשון הטרור.

מודעות פוליטית

סקינר הוא בן גילו של מייקל אבל הוא מוצר של הרחוב, בן בלי בית, ללא קרוב. חי מן היד אל הפה, מתפרנס מן המגזריות שלו. הוא די טינופת בעצמו, מציק, מלגלג, מרגיז. לסקינר מודעות פוליטית חזקה מאד. הוא נושא איתו חוויות של שנים בתוך סיר הלחץ שאירלנד מצויה בו מאז 1922. הוא יודע שאי אפשר לשנות עולם עם מייקל התמים. הוא עצמו פצצה מהלכת עם פוטנציאל אדיר להתאבדות. בהפגנה הוא מחפש פעילות, רוצה להרוס אולי גם את עצמו — אולי רוצה למות.

סקינר בז להמונים אבל הוא יודע שלבד משמעו מוות. סקינר ניהיליסט, אנארכיסט בעולם שאין בו אנארכיזם. למחזאי ביקורת קשה עליו — אדם שיודע מה לעשות ולא מסוגל לפעול. סקינר בורח אל הליצנות, אל הצחוק, אל כריכות הדעת — תרופת ההישרדות של החלשים. הוא היחיד המסוגל לראות, כאילו מבחוץ, את הסיטואציה המשעשעת של שלושתם בלשכת ראש העיר, מחופשים בגלימות היצוג של הנכבדים שמחקים להיות "יקירי העיר" בעוד שבחוץ מקיפים אותם הצבא והמשטרה. האנשים האלה, הוא יודע, הולכים למות ומדברים על זוטות החיים, על הדקורציה של הלשכה, לילי היתה רוצה לצבוע את קירות העץ בצבע שמן ורוד ולעטר אותם בכרוזים ובריקועי נחושת. הפער בין המציאות לבין המשחק מצחיק אותו ומפחיד כאחד".

המחזה — שיש בו אמירות פוליטיות וחברתיות מאד בנאליות, מאד הצהרתיות — מציג אנשים שחייהם בלתי נסבלים לחלוטין. לילי עם בעלה שאינו עובד ואחד־עשר ילדיהם בבניין העומד להיהרס, שני חדרים שאינם ראויים למגורי חיות, משפחה שמקבלת סעד שאינו מאפשר לחיות אך גם אינו מניח למות שמאיר את סקינר חסר התוחלת את מייקל הבורגני בנפשו עם חלום סוציאליסטי גדול — מצליח להשאר נקי מכל שמנוניות קיטשית.

ההצלה טמונה במכנה — אומר ויינגרטן "בשבירה מה שהיה עלול להפוך למלודרמה. המחזה נעצר, מסתכל על החוץ ועל הפנים כאילו מבחוץ. הבימאית הוציאה את הניתוחים הסוציולוגיים המלווים את העלילה. המחזה נפתח בירייה שהם מתים, רואים את גופותיהם על הבמה, וישנו שופט שצריך לקבוע אם מתו משום שהיו חמושים או שמא מתו לשווא. משפט שפסק דינו ידוע מראש והוא מתנהל ברצינות תהומית. מביא עדויות של פתולוג, של שוטר, של כומר — ודיפת צדק בשביל הפרוטוקול.

מסלולים מצטלבים

המחזה מתרחש בזמנים שונים — בזמן ההתרחשות בתוך הלשכה, בזמן המשפט לאחר הרצח וסיקורי העתונות הרדיו והטלויזיה תוך כדי התרחשות.

ההצגה מתנהלת בשני מסלולים מצטלבים, החוץ כולו מוקרן על מסך. סרט דוקומנטרי בשחור־לבן מתועד, סגור, גמור לא חי ולצידו עולם השלושה שחיים, נושמים בפרטים, בצבע, ועדת חקירה פוסט־מורטום עם חומרים אותנטיים של הפגנות באירלנד בעיר לונדונדרי.

הלשכה שבנתה התפאורנית פרידה שוהם היא מהודרת מאד. שולחן כבד של ראש העיר, הכסא, ארון המשקאות. ריאליסטי אך לא עד הסוף. באמצע ישנו פרוסיניום של תיאטרון דרכו רואים את המסך. התאורה (של יחיאל אורגל) מאירה לעתים סצינות פנים ולעתים תמונות חוץ — רחובות אירלנד מאחורי מסך שקוף. כל אלה הפועלים מחוץ ללישכה הם שחקני תיאטרון שצולמו. אמנון מסקין הוא השופט, מיכאל כסיר — כומר, ד"ר מרים יחיל — דוברת העיריה, אילן תורן — עתונאי.

אינטימיות בפנים, מצור מבחוץ — מלכודת שאין ממנה מוצא אלא במוות לכדו.

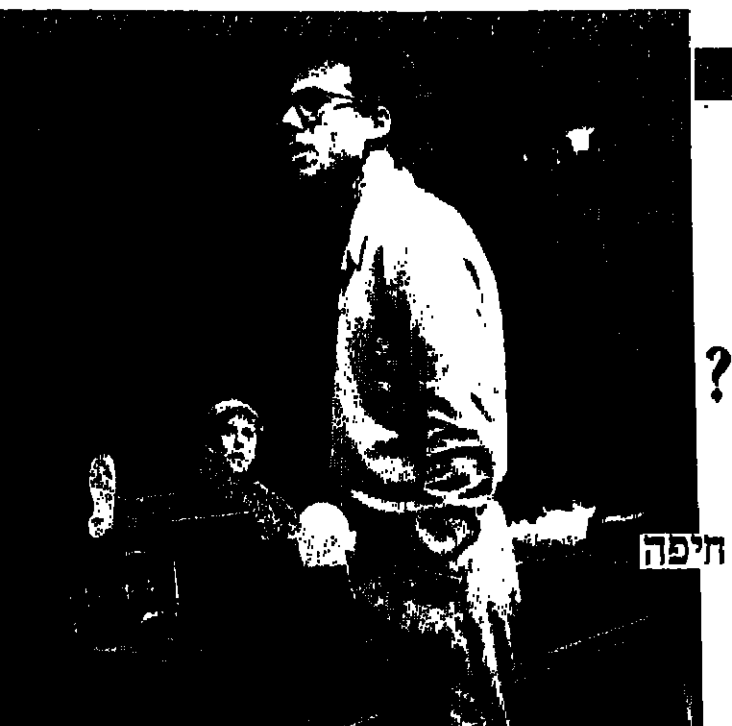

רות סגל ודרור קרן ב"עיר חופשית" — אינטימיות בפנים מצור בחוץ

קולנוע

האודיסיאה של אנגלופולוס

מאת יעל ישראל

לפני עשור לא הכירו בארץ את תיאו אנגלופולוס, הבמאי החשוב ביותר שפועל כיום ביוון. ואז בא "מסע השחקנים" ו"אלכסנדר הגדול" והרציאו לו שם בקרב חובבי הקולנוע האיכותי והאישי. בשבוע שעבר הגיע אנגלופולוס לארץ. הוא היה אורח פסטיבל הסרטים של חיפה. עכשיו כבר מכירים אותו. "בפעם הקודמת, שביקרתי כאן היו מעט אנשים שהכירו אותי. עכשיו, יחסית למספר העיתונאים שבאו לראיין אותי, אני מבין שהפופולריות שלי עלתה" — התבדח הבמאי במסיבת עיתונאים שנערכה בראשית הפסטיבל.

אנגלופולוס הגיע לישראל לכבוד הקרנת סירטו החדש: "מגדל הדבורים", בכיכובו של מארצ'לו מאסטרויאני, המגלם את דמותו של גבר בגיל העמידה, העובר משבר זהות. הסרט הוקרן כבר בפסטיבלים בינלאומיים אחרים, ויוקרן בארץ בהקרנה מסחרית. כמו יותר סרטיו של במאי מעניין זה, גם "מגדל הדבורים" הוא סרט מסע אישי, עגום, מלנכולי. תיאור קודר של עולם פנימי, המקביל לתאור חיצוני של יוון על תהפוכותיה החברתיות. סרטיו של אנגלופולוס הם סרטים אישיים, שמצליחים להביע גם אמת של אומה שלמה. סרטיו אינם אופטימיים, הם קשים והחלטיים. יצא לו שם של במאי, המקפיד על הצד הויזואלי של הסרט. לשוטים הארוכים שלו, לאותם פלן־סיקוונסים על פני 360 מעלות — כבר יצא שם בקרב תלמידי קולנוע מעריצים. בסרטיו המוקדמים, ובפרט ביצירת המופת "מסע השחקנים" (75), התקיים תנאי זה בשיאו. סרט זה ביטא בשלמות את עבודת המצלמה הוירטואוזית שלו. עבודת המצלמה היתה כה דומיננטית עד שלרוב השתלטה על הסרט כליל. בסיפרו הלפני אחרון "מסע לקיתירה", וב"מגדל הדבורים" ניכר שאנגלופולוס הפך להיות יותר מאופק, הוא מביים את הסרט בפשטות, נותן מרווח נשימה לעלילה, ולדמויות לגדול ולהתפתח בנחת, בלי תעלולי המצלמה המשתוללת ועתירת־הדמיון שלו. הוא אומר: "השוטים הארוכים הם צורת הכתיבה שלי, זה לא עניין של החלטה. אפלו כשאני מצלם את משפחתי בווידיאו, אני מוצא את עצמי חוזר על הפלן־סיקוונס מסרטיי. זה כנראה חלק ממני". לאמור, אנגלופולוס של השנים האחרונות הוא במאי מאופק שלא מניח למצלמתו להפוך לכוכב הראשי. ב"מגדל הדבורים" הוא בחר בכוכב של ממש, לא בשחקן אנונימי כמו אלו שמילאו את כל סרטיו הקודמים. לדבריו צעד זה קשור לשינוי עמדתו הסינמטית: "רציתי שחקן שיוביל את הסרט, שירים אותו, לא כמו בסרטי הקודמים, בהם אני הובלתי". לאנגלופולוס הרבה אנקדוטות הקשורות לעבודת השחקנים. חוץ ממאסטרויאני משתתף בסרט גם שחקן האוסי הצרפתי סרג ריאני. הללו ידועים כשחקנים מקצועיים ויוקרתיים, ולמרות זאת הבמאי הדריך אותם. את מאסטרויאני הוא לימד להגות את היוונית כמו שצריך. עם רג'יאני היה סיפור אחר, עצוב: "רג'יאני בא לסט חולה מאוד והיה שתוי מהבוקר. לכן לפני הסצינות שלו לקחתי רמקול ולפני כל צעדו אמרתי לו מה לעשות, הדרכתי אותו צעד אחר צעד. כך שלמעשה אני הוא ששיחקתי את התפקיד".

דרכו של אנגלופולוס, התימאטיקה של סרטיו, דרך עיצוב הנארטיב — מזכירים את סרטיו המוקדמים של מיכאלאנג'לו אנטוניוני. אנגלופולוס מספר, שאנטוניוני אכן השפיע עליו בצעירותו: "בשנות ה־60, כשהגעתי לפריז כנער, אנטוניוני היה בשיאו, וכן גם גודאר. הם היו הדברים הכי חדישים. היתה לי בחירה, ודרכו של גודאר לא התאימה לי. אבל אני בן דור שחי על קולנוע מהבוקר עד הלילה, כך שאם רוצים למצוא השפעות על סרטיי, אפשר למצוא עקבות של המון סרטים".

הקדרות משתלטת על סרטיו של אנגלופולוס מסרט לסרט. גם הגוונים השחורים, מזג האוויר הגשום, והתפאורה האפרורית המדכאת. אין זו אווירה ים תיכונית של אור והתכלת העזה. מסביר הבמאי: "כנראה שיוון של סרטי היא הנוף הפנימי שלי. אני בן הדרום ובכל זאת נמשך לערפילים הצפוניים. וזה כבר עניין לפסיכואנליטיקנים". הקדרות מתבטאת גם בעלילה האיטית ובקשרים האנושיים הפגומים שיוצרים כל דמויותיו. קצרים בתקשורת, בדידות קיומית — הם התנאים המנחים את חיי הדמויות. אחרי הבדידות בא המוות, ואכן "שני סרטיו האחרונים מסתיימים במוות טראגי מזה, מאוד קולנועי. בהתאבדות מצמררת. ב"מסע לקיתירה" זוג הזקנים עולים על רפסודה ונסחפים לים הפתוח. "מגדל הדבורים" מסתיים כשמאסטרויאני חושף את גופו לעקיצות דבורים צמאות דם. יש כאן סוף יאוש טוטאלי. מה כבר יכול לבוא אחרי זה? — שואלים אותו, והוא עונה: "אני רוצה לשמור את המוסכמות של קומוניקציה ולמצוא חדשות. גם בסיטואציה של התבודדות אנושית אפשר למצוא דרכי תקשורת, ולכן הסרט אינו נואש כמו שהוא נראה". סרטיו של אנגלופולוס מצטיינים בסב־טקסט, באותם דברים מרומזים. למשל באותה סצינה יפיפיה ונוגעת ללב בה רג'יאני החולה ומאסטרויאני המיואש מתקשרים ביניהם באותות מורס. צורה אחרת של תקשורת — גם בכוונה להפיג בדידויות.

אנגלופולוס – חיפוש עצמי

אם בודקים את סרטיו, נמצא שרובם סרטי מסע, לא תמיד במובן הפיזי. בשבילו זה אומר להסתובב עם עצמו. יותר מסרטי חיפוש עצמי או אודיסיאה. אותה תורה ניצחית, יוליסטית. "בשבילי זוהי גם מטאפורה לחיפושו של האמן אחר האיכות של היצירה. לפיכך מובן לכם מדוע הגיבור שלי הוא טלמכוס שמחפש את אביו".

הביקורת החברתית הפוליטית הופכת בסרט זה לחיפוש אישי, אולי אפילו אכזבה תהליך של התכנסות, הרמת ידיים. זה התחיל ב"מסע לקיתירה". ועכשיו ב"מגדל הדבורים". כי יש הגיבורים הם גברים עייפים ומאוכזבים, כי יש להם עבר פוליטי מעורפל — וזהו זה. ההקשר הפוליטי כבר לא חשוב: "היום זה רק מוות של חלום שהיה" — הוא אומר. אנגלופולוס מגלה בסרטיו אכזבה". התקווה, כתמיד, היא בקולנוע. המסך הוא התשובה לכל, גם אם כבר תשובה מפוקפקת. בסרט הולכים מאסטרויאני וידידתו הצעירה לעשות אהבה בבית קולנוע נטוש. זו סצינה עצובה. אומר הבמאי: "זה בשבילי עצב על דבר שנגמר. סגירת בתי קולנוע זה דבר מאוד נפוץ ביוון. למרות שפעם קולנוע היה כאן בבחינת חגיגה. אני זוכר את הלילות בבתי הקולנוע הפתוחים. המסך היה תחת השמיים כמו נסיעה בחלל. כיום יש תחושה שרק בזכות ריבוי פסטיבלים הקולנוע אנחנו עדיין מחזיקים את הקולנוע".

למרות הקינה, לאנגלופולוס יש כבר תוכניות לסרטים חדשים. אחד מהם הוא עוד סרט מסע, השני מבוסס על סיפור אקטואלי. שקרה לאחרונה ביוון, מדובר בסיפור יוצא דופן על חבורת מרצחים, שמנתה בין השאר אישי ציבור כמו ראש עיריה ושוטים. שרצחו זקנים עשירים באתר מרפא כדי לרשת אותם. כנראה שגם סרט זה "יהפוך" במסורה האנגלופולוסית לעוד סרט של חיפוש עצמי ובדיקת ערכים ודרכי קומוניקציה אלטרנטיביות".

מוסיקה

עם כל הלב

מאת יצחק שור

תזמורת הקיבוצים ומקהלת הקיבוץ הארצי שימשו עמודי תווך של ארבעת אירועים מוסיקאליים, אשר נערכו בשישי־שבת, 16־17 באוקטובר 1987 בימק"א. בכך חנכו גופים מוסיקאליים אלה אתר תרבות ירושלמי חדש בסופי שבוע.

הופעתה של מקהלת הקיבוץ הארצי, במוצאי שבת, פתחה את סדרתו של חגי גורן "מולטו קנטבילה" (כרגש רב), המשלבת שירת מקהלה בשירת קהל. היתה זו גם חגיגה קטנה לכבוד פתיחת אולפנא למוסיקה, השבוע בימק"א, רשמה "אופוס".

ברוב המקהלות בישראל המין החלש הוא החזק. במקהלת הקיבוץ הארצי בולט אי־שוויון המינים בכיוון ההפוך. קבוצת הבאסים היא נדירה באיכותה, ובמיוחד בסף הנמוך של המנעד שלה. חולשת הבנות נובעת מכך, שהפורטה הגבוה הופך לעתים לצעקה. ליקוי יחיד זה איננו מעיב על איכותה הבסיסית של המקהלה. מקהלת הקיבוץ הארצי איננה מקהלה של זמרים טובים בלבד, אלא מקהלה של בני תרבות. המנצח, אהרון חרל"פ, בנה מקהלה גמישה, המסוגלת לעבור ללא קושי סגנוני ממוסיקה עתיקה למוסיקה בת זמננו או עממית. שיאו של המופע היה, לטעמי, בשירת הסולו של חוה קורן מקיבוץ יחיעם, אשר ביצעה שיר עם מקניה. זמרת מחוננת ואת מצטיינת באלט חושני, קטיפתי, גמיש ולירי.

המנצח אוסקר גרשנזון ניהל את שירת הקהל עם המקהלה בהרחבת הדעת בחן ובהומור, ולא השתדל "להספיק חומר". היתה זאת פעם ראשונה בסידרת "מולטו קנטבילה", שמנצח עובר עם כל קול בנפרד, ומכין אותו כהלכה לשירת היחיד. הללויה!

תוכניתה של התזמורת הקאמרית הקיבוצית נפתחה ביום ו' בקנטטה הדתית "הללו את ה' מלוא שמים וארץ", מספר 51, וננעלה בקנטטה החילונית "מאושר אני בחלקי" מספר 84 מאת באך. התזמורת והסולנית, רוכין ויזוליקאסטטו, ביצעו את תפקידם בחרוות ועוררו במאזינים חשק להצטרף לשירת ההללויה. רוכין שומרת על קולה הרך, אפילו בפורטה של הרגיסטרים הגבוהים. המנצח, ליאור שמברל, הריץ את החצוצרן, יורם לוי, בפרק הפותח ובפרק המסיים של הקנטטה הראשונה, כאילו היתה זו תחרות של אליפות הנגינה המהירה. טוב יותר היה ביצוע הקנטטה השנייה, בעיקר בזכות שיתוף הפעולה המורה בין הסולנית רוכין והאבובן נועם דרור. חברים מ"מקהלת הירושלמים", שהשתתפו בקנטטה 84, התמודדו בהצלחה עם רמתם הטובה של הנגנים והסולנית.

את יצירות ברג ויוברן, אנשי האסכולה הוינאית השנייה, ניגנה התזמורת הקאמרית הקיבוצית מתוך הזדהות עמוקה עם שפתה של המוסיקה בת זמננו. הכנרת הראשית, כרמלה שגיא, הובילה את הכינורות בערנות וברגישות. את ההישג האמנותי הניכר של התזמורת, בעת ביצוע המוסיקה המודרנית, יש לייחס לעומק עבודתו והבנתו של המנצח, ליאור שמברל.

קונצרט ראשון

בטויי יגון

מאת: אביבה שלח

קונצרט מספר 3 של התיזמורת הקאמרית הישראלית בסידרת "קולות וגוונים", עם המקהלה הפילהרמונית הסקוטית, בניצוחו של יואב תלמי. התוכנית: פרטוש — "יזכור" לוויולה ולכלי־קשת; מנדלסון — סימפוניה מספר 4 בלה מז'ור ("איטלקית"), אופ. 90; כרוביני — "רקויאם בדו־מינור למקהלת מעורבת ולתיזמורת. בית־החייל, 18.10.87.

אין כמו הגוון הכהה של הוויולה העולם את ביטויי היגון. ב"יזכור" של עדן פרטוש, השואב מן הלחן־הליטאי המסורתי ומצבה יד ליהדות גדולה שאיננה. לברטוב והקשתים של התיזמורת נתנו ביטוי הולם לתחושה הקודרת.

האיטלקית של מנדלסון, צעידה ורעננה תמיד. אצל תלמי היא היתה גם סוערת. במיקצב פורץ, לעתים מהיר מדי, שורטטה בקווים נמרצים בכחנליה של שמחות. אולי לא היתה בשורה חדשה בפירוש שניתן ליצירה אך היא היתה בהחלט מלבבת. הרקויאם של כרוביני — יצירה ענוגה ויפה. אין בה רגעי התרגשות, לא צער נוקב. הכל בה רעיוני ומרוחק, כמו לא במקורב. אלינו מדובר. כך גם המקהלה מסקוטלנד — וזמרתה נעימה ויפה, אך אין בה כדי לצקת ריגושים בתוים של לחניה ואולי היופי השקט הזה הוא העונה על הכל.

בעריכת צביה בן־שלום

לוח הירקות הקפואים

לפני החגים הפיקה חברת סנפרוסט לוח שנה, שאיש לא יזרוק אותו גם בתשמ"ט. גם לא יתלשו בו דפים, אלא יהפכו אותם והדוות, ולאו דווקא בשל הציורים הצבעוניים, המעוצבים מעטיפות של מוצרי החברה והירקות קפואים — לפי הצעות של ילדים, ששלחו לחברה עטיפות אלה מלוות בציוריהם. הציורים יפים, אבל המירשמים חשובים מהם. על גבו האחורי של כל אחד מ־12 דפי הלוח מתפרסמים 7 מירשמים (פלוס תצלום צבעוני של המאכלים), ובסוף השנה יוסיפו בקשיש עמוד של 6 "מעדנים מיוחדים" כגון מאפה תפוחי עץ, ירקות בסגנון סיני, תפוחים ממולאים תרד או פאי פטריות. כל זה הופך לוח לספר בישול קטן אבל רציני, ובו 90 מירשמים, על טהרת מוצרי סנפרוסט: ירקות קפואים. לקטים למיניהם, מרקים, ממולאים, תערובות אורז, פשטידות ופירות קפואים — סידרה חדשה יחסית, אבל מבטיחים, כי תתרחב במשך השנה ותקיף גם פירות טרופיים.

הבעייה של הלוח היא, שאינו נמצא במכירה, והוא נשלח לכל מי שמשתתף בתחרות, המחייבת החזרת אריזות ריקות לחברה. יש שם פרסים — אבל גם מי שאינו זוכה בפרס, מקבל לוח, ומי שמרבה להשתמש במוצרים קפואים, לא משנה לו להתחיל להנות מלוח זה חודשיים או יותר אחרי ראש השנה.

מרשמים למחברת

על בסיס של קפואים

מעט מהמירשמים המתפרסמים בלוח של סנפרוסט והמבוססים על מוצרי החברה. בחרתי את אלה שהכנתם נמשכת כ־10 דקות.

לקט נורמנדי נוסח גבע

שקית לקט נורמנדי; 50 גרם שקדים קלופים; 1/4 כוס פתיתי קוקוס; לטעם: מלח, חומץ, שמיר, מרגרינה, פילפל לבן, רוטב סויה, אבקת מרק, אבקת שום.

מבשלים מים עם מלח, שום וחומץ עד רתיחתם. בעת הרתיחה שמים בתוכם את תוכן השקית ומבשלים כ־6 דקות. ממיסים בסיר אחר מרגרינה, מוסיפים את השקדים, ומטגנים עד שישחימו קלות. מוסיפים את הקוקוס ואת הירקות משקית הלקט, שבושלו, ומטגנים הכל ביחד. מתבלים ומוסיפים שמיר קצוץ. מגישים חם.

אפונה נוסח איטליה

שקית אפונה; 1/4 שקית בצל קצוץ; 2 שיני שום כתוש; 100 גרם חזה הודו מעושן; 4 כפות רסק עגבניות; לטעם: מיורן, מלח, פילפל, סוכר.

יוצקים בכלי מעט מים, בוזקים מלח וסוכר, שמים את האפונה ומבשלים כ־8 דקות. בכלי אחר יוצקים מעט שמן, ומטגנים את הבצל עד שצבעו זהוב. בכלי זה שמים את השום הכתוש, את רצועות חזה ההודו, רסק עגבניות, מיורן ומעט מחממים, שבהם בושלה האפונה ובוחשים קלות. מוסיפים את האפונה שבושלה, מתבלים וממשיכים לבשל 5 דקות.

גזר גמדי ברוטב תפוזים ונענע

שקית גזר גמדי; 40 גרם מרגרינה; 2 כפות סוכר; 1/3 כף מיץ תפוזים; 1 כף קורנפלור; 1 כף נענע קצוצה.

ממיסים בסיר את הסוכר לקרמל. מוסיפים את המרגרינה ומערבבים באחוזות. מוסיפים את מיץ התפוזים, לרוטב זה מוסיפים את הגזר מהשקית, ומבשלים ביחד כ־8 דקות. מערבבים 4 כפות מים עם קורנפלור, ויוצקים לתוך התבשיל הרותח. מורידים מהאש, לפני ההגשה מוסיפים את הנענע הקצוצה, ומערבבים.

מאפה תרד וגבינה

שקית עלי תרד קצוצים; 3 ביצים; 250 גרם גבינת לבנה 9%; 100 גרם גבינה מלוחה, 100 גרם גבינה צהובה מגוררת. לטעם: מלח, פילפל.

שמים את התרד במסננת עד שיפשיר. אחרי הפשרה שמים אותו בכלי, ומוסיפים את הביצים ואת הגבינות, פרט לצהובה. בוחשים, מתבלים ויוצקים את התערובת לתבנית אפייה (או לכלי זכוכית חסינת אש) משומנת. מפזרים גבינה צהובה. אופים בחום בינוני כ־45 דקות, מגישים חם או קר.

ברוקלי בחמאת שום

שקית ברוקלי; 120 גרם חמאה; לטעם: שום, מלח, פילפל לבן.

חולטים את הברוקלי במים עם מלח. מצננים ומסננים. מסדרים בכלי הגשה ומתבלים. מטגנים בנפרד, בשמן, שום כתוש, מסננים היטב. מעבדים אותו עם חמאה (רצוי מלוחה). לפני ההגשה מרסקים בפומפייה את חמאת השום על גבי הברוקלי. מקרימים בתנור. מגישים חם.

לקט ים־תיכוני במיונית

שקית לקט ים־תיכוני; חבילת שמיר קצוץ; 1/2 כוס מיונית; 1/2 כוס לבן או שמנת חמוצה; לטעם: מלח, פילפל לבן, שום, לימון, סוכר.

מחממים מים עם מלח ולימון עד הרתיחה. חולטים את ירקות הלקט במשך 6 דקות מסננים ומקררים. מוסיפים שמיר קצוץ, מיונית, לבן (או שמנת) ומתבלים. מערבבים היטב, ומשהים כחצי שעה לפני ההגשה למיזוג הטעמים.

חטיף שעועית ירוקה

שקית שעועית ירוקה; 50 גרם קמח; 75 גרם שומשום; 2 ביצים; לטעם: מלח, פילפל לבן, לימון, שמן.

מפשירים ומייבשים את השעועית. מצפים בקמח, ביצה ושומשום. מחממים שמן עמוק, ומטגנים עד להשחמת השומשום. מוציאים על מפית נייר, ומפזרים למעלה תבלינים. מגישים כחטיף.

שקשוקה עם ביצים עלומות

שקית לקט שקשוקה; 2 כפות מרגרינה; 2 כפיות אבקת מרק זהב; 4 ביצים לטעם: מלח, פילפל, אורגנו.

ממיסים את המרגרינה בכלי גבה־שוליים. שמים בכלי את לקט השקשוקה, מכסים. מאיידים על להבה קטנה 5־10 דקות. שמים את אבקת המרק, ובוזקים מעט מלח ופילפל. מבשלים ומאיידים לתערובת סמיכה. יוצרים בעזרת כף ארבע גומות בתערובת, בכל גומה יוצקים ביצה אחת. בוזקים על כל ביצה מלח ופילפל. מכסים את הכלי ומבשלים על להבה קטנה, עד שהביצים נקרשות. מגישים על טוסט.

סלט סלרי

שקית סלרי קצוץ; 2 תפוזים; 2 תפוחי עץ גרנד; 50 גרם אגוזי פקאן קלופים גס; 2 כפות מיונית; 2 כפות מיץ לימון; 1 כפית סוכר; מלח.

קולפים את התפוזים כך שהחלק הלבן של הקליפה ישאר על הציפה, וחותכים אותם לקוביות קטנות. קולפים וחותכים לקוביות קטנות גם את תפוחי העץ. שמים בכלי את הסלרי ואת קוביות הפירות. מוסיפים אגוזי פקאן, מיונית ומתבלים.

הכי גדולה בארץ

הבעלים של "גולף" — רשת בתי אופנה חדש, המתפרסמת בימים אלה בקול תרועה רבתי — מבטיחים, שתהיה הגדולה ביותר בארץ. הגדולה מסוגה, כמובן, שום דבר, כמו אתא לפני שנים.

הבעלים — חברת ביתן מקבוצת כלל תעשיות, מדגישים את הגודל ואת החדשנויות שנדרשת לפתיחתה — לדברי המנכ"ל ישראל קניגר — קדמו תיכנון מדוקדק וסקרי שוק בנושא המוצר, העיצוב, המחירים וכל זה. קניגר בא לגולף ממזון, שם עסק בכססים ולא באופנה, גם כאן אינו עוסק באופנה, הוא משאיר זאת בידי אנשי מקצוע.

מהקולקציה של חורף

עד כה נפתחו ארבע חנויות: בקריית מוצקין, ברעננה, בבת־ים ובקניון הרמת־גני, החנות שטחה 450 ממ"ר, לעומת 250 ממ"ר, השטח הממוצע של חנויות הרשת. עד סוף השנה ייפתחו עוד 3 או 4, ביניהן אחת בדיזנגוף בתל־אביב, במקום שהיתה שם החנות של טתא. לא במקרה.

למרות הנסיונות להצניע את הדבר, גולף הוא מה שנשאר מטתא, רשת המכירות של אתא, שגם אחרי הפירוק של חברת האם היתה רנטבילית, והמשיכה לתפקד בשביל כונס הנכסים. קניגר מתעקש, שגולף היא חברה חדשה, בעלות חדשה, הנהלה חדשה, מרבית העובדים חדשים, עיצוב חדש ואחיד לחנויות, מדיניות חדשה. אבל, כמובן, תהיה זו איוולת לוותר על החנויות של טתא או על נכסיה האחרים, כמו זכיון הייצור של לוויס ושל מנהאטן, שנרכשו גם הם על ידי ביתן.

המטרה היא להפעיל עד סוף 88' 32 חנויות, שבהן יימכרו מוצרים בלעדיים עם מתגי "גולף", לצד מוצרי לוויס ומנהאטן. החברה אינה מייצרת — הקולקציות מתוכננות על ידי צוותי מעצבים, בפרטי פרטים והביצוע נמסר החוצה. שני צוותים נפרדים של בוגרי שנקר עוסקים בפיתוח המוצר, בעיצוב ובמעקב. צוות של קיץ וצוות של חורף, שיטה המבטיחה עידון, והצגת המוצרים בחנויות בראשית העונה. אם היצרנים לא יעמדו בדרישות, אם יפגרו במועדי ההספקה, לא נהסס למסור את הביצוע לחו"ל — אומר קניגר. אינו מפרט למי, אולי לאיטליה, או לספרד, קוריאה, מן הסתם, רחוקה מדי.

ברצון או שלא ברצון הולכים אנשי גולף בעקבות טתא ואף אתא. לפניהם מוצריהם נועדו לגילאי 20־40 עם שוליים רחבים מאוד: בעצם — לכל המשפחה, כולל ילדים; הקולקציות בנויות על מעט פריטים עם גיוון רב במידות ובצבעים; העיצוב קפדני, בלי שיגעונות, הגימור מעולה, הכל לבוש לעבודה ולשעות הפנאי, אבל לא לערב. מחירים סבירים מאוד, אימוניות ב־40־50 ש"ח, מכנסים בין 70 ל־100. תמיד פחות שקל אחד. (צב"ש).

מיליון אפודות בסריגת־יד

למרות שמפעלי אופנה רבים מבססים את קולקציתהחורף שלהם על סריגים, למרות שסריג סרוג במפעל במכונה, לפעמים זול יותר מאשר פריט סרוג ביד בבית, למרות שבחנויות אפשר למצוא סריגים יפיפיים סרוגים במומחיות טכנולוגית מעולה ומחומרים מעולים, לא הפסיקו נשי העולם לקחת את השיפודים והצמר ולסרוג במו ידיהן את הפריט הרצוי. רק בישראל נסרגים מדי חורף מיליון פריטים, לרוב אפודות — מסרו בגאוה אנשי ויטלגו — יצרני צמר, המסתמכים על מחקר פנימי.

במחצית הראשונה של שנת 1987 גדל מחזור המכירות של ויטלגו, המתמחה בייצור חוטי צמר לתעשיית הסריגים ולסריגה ביתית, ב־33% לעומת תקופה מקבילה אשתקד. לתצוגת שלל רב של צמר וחוטי סריגה, אשר התקיימה בסוף חודש אוקטובר ע"י חברת ויטלגו במלון רמת־אביב התלוותה תצוגת אופנת סריגים, אשר הוכנה ועוצבה על ידי תקווה שמש. רוב הדגמים אשר ראינו בתצוגה, צולמו ובליווי הוראות סריגה מאוור בחוברות קובצו בחוברת, אשר בוודאי תמצא דרך לכל הסורגים והסורגות במדינה. חוברת זו, שמכילה 74 דגמים לסריגת יד, מצביעה על החידושים באופנת הסריגים והמעניין שלחורף 88 לא משתמשים בחוטי צמר. בעירוב עם חוטי כותנה, דבר שלא היה מקובל עד כה, וכן שילוב חומרים בעלי טקסטורות שונות, ומיגוון חוטי מוהר, המעוטרים בחוטי משי וכותנה, היוצרים תחושה של תנועה בסריג, וגם החוט שעל פי רוב כבר לא בעל טקסטור אחיד ולא בעל צבע אחיד, מאפשר אפילו לסורג או הסורגת להכין פריט לבוש מקסים, מבלי לטרוח ולהוסיף דגמי סריגה או שילובי חוטים אחרים.

בסך הכל 3־2 סוגי צמר והרושם גדול (מתוצרת סריגה של ויטלגו)

הלורקס לא עזב את האופנה, וכאן ראינו חוטי לורקס עדינים, משולבים בתוך החוט ובמיוחד חגיגי ויפה הוא מוהר בעל שער חרוך. גם החוטים שגווניהם מתחלפים מן הכהה אל הבהיר, או חוטים שהעובי שלהם שונה, ועל ידי כך מתקבל דגם רך ואפילו תלת־מימדי. הצבעים לחורף 88 כחול די (יפה להפליא) צבעי אדמה, אפור טוב קפץ למלתחה שלנו לא רק בסריגים, וסגול לא ירד מן המפה, אך נוסף ירוק שעדיין לא ראיתי, ממש מהמם.

חיה יוסף

בין הלסינקי וקיסריה

חברת נוביטה מפינלנד קיימת למעלה ממאה שנה, ומשווקת לכל העולם חוטי צמר לסריגת יד. טוב, מה יש להם, לסקנדינבים, לעשות בימי החורף הארוכים והאפלים אם לא לסרוג אפודות חמות?

סריגת יד חוזרת לאופנה (אם אי פעם יצאה ממנה), ככל שהחיים נעשים יותר ממוכנים. עוד גירסה אחת של החזרה אל הטבע. בא גל של סריגים מוכנים, בא גל של מכונות סריגה ביתיות, בא גל של סריגי יד קנויים ובין הגלים משגשגת לה סריגת יד ביתית, עוברת מדור לדור, גם גברים גילו אותה ונהנים ממנה, הצעירים אינם מתביישים, להיפך מי שיודע לסרוג הוא IN.

פעמים בשנה לקראת החורף ולקראת הקיץ רואות אור חוברות סריגה, בשם הפירמות המייצרות חוטי סריגה, כל חוברת מתאמת את ההוראות לחוטים של הייצרן שלה, מפרטת שמות ומשקל, מול שבמרבית החנויות לצמר יש מומחה, שגם נותן הוראות, וגם מסוגל להציע תחליפים.

החתיך הפיני בסוודר פיני (מחוברת סריגה של נוביטה)

עכשיו, לקראת החורף, מוציאים את המסרגות היותר־עבות, ומחפשים צמר טהור או מעורבב בסיב סינטטי. מדפדפים בחוברות ומחפשים משהו־משהו, שגם יתאים וגם לא יהיה מסובך מדי, וגם לא יימאס באמצע העבודה. ב־200 חנויות בארץ, שבהן נמכר צמר נוביטה, ניתן למצוא חוברות של החברה, אחת של תצלומים צבעונים, יפיפיים, ואחת של הוראות בעברית, התיאום לפי מיספרי הדגמים, בכלל לא מסובך. הרבה אפודות גדולות, תפוחיות, מקושטות בטעם ובאיפוק, בצבעים תואמים חגיגה לעיניים. השנה, בפעם הראשונה, יצאה חוברת נפרדת של דגמים לגברים אומר בגאווה אחד מבעליה של "צמר אלקלעי־שרם", החברה המייבאה והמפיצה את צמר נוביטה בארץ. החברה נוסדה לפני 24 שנה, ב־65' החלה לשווק את מוצרי מולגת, מ־86 היא מייבאה את נוביטה, ובמקביל התקשרה עם חוטי קיסריה, ולימדה אותם מה זה צמר לסריגת יד.

באימפריה של ח"כ שפירא חוטי סריגה הם מוצר לוואי, איקלאיין געלט. אם כי לצורך יצורם הצטייד המפעל במכונות משוכללות ביותר. חוטי קיסריה מיוצרים מאקריליק וצמר, בכ־20 גוונים לכל סוג של חוט. האריזות הן בשני משקלים, של 40 גרם ושל 150 גרם, חסכוני, חלק מהחוטים מתאימים לסריגה במכונה ביתית.

לא מכבר ערכה חברת אלקלעי־שרם במלון דניאל שבהרצליה תצוגת אופנה לסריגים שהוכנו בעבודת יד, לפי עיצובה של רחל אביגדור, מחוטי קיסריה ונוביטה. כדי להוכיח שהשילוב של השנים מאפשר סריגת דגמים ייחודים במחירים סבירים. הדגמים שהוצגו היו יומרניים, גרנדיוזיים, שונים מאלה שבחוברות הפיניות, נראה שהושקעה בהם עבודה רבה, ונעשה מאמץ להרגיש את ייחודם. הקניינים הגיעו לאירוע מכל קצות הארץ, מקריית שמונה ועד מצפה רימון. מחאו כף בהתלהבות, והבטיחו לשכנע את הקונים לנסות שידוך פיני־ישראלי. נקווה, שגם יציגו לפניהם את החוברות הפיניות.

(צב"ש)

דוגמנית אישית

דוגמנית ישראלית בסוודר מחוטי

ליאורה מלמד־מרודי, דוגמנית צילום לשעבר, בוגרת בית־הספר למלונאות, היא הדוגמנית האישית של ליאור מרודי, המייצר את תיקי "ויגור". התיקים מעוצבים בארצות הברית, במפעל השייך לאחיו של ליאור, אילן מרודי ולאבי שביט, הם מיוצרים בארץ ונמכרים בעיקר בחנות מפוארת, בסטיל בינלאומי ברחוב דיזנגוף בתל־אביב. ליאורה (24) התלבטה לאחר נשואיה לליאור, האם להמשיך בקריירה של דוגמנית, אבל בסוף התפשרה בכייף, על דיגום של תיקי "ויגור" בלבד.

הסעת חיילים בתאריך בינלאומי

פעילי ארגון "ליונס" בכפר־סבא ציינו את "יום הליונס הבינלאומי", (בשמיני באוקטובר) בהסעת חיילים לחופשת החג מ־5 טרמפיאדות. ההסעות בוצעו בערב חג הסוכות, במכוניות הפרטיות של היוזמים ובמיניבוסים של חברת ההסעות "אל־דיר", שהשכירה את הרכב במחיר מינימלי. נשיא מועדון ליונס בכ"ס, ישראל נוחם ציין, כי המבצע התנהל משעה 11 עד כניסת החג. התפרסם בגלי צה"ל ונהנו ממנו מאות חיילים. (חנה נדל)

חיפה בחוץ – הפועל ת"א ברבע-גמר קוראץ'

שחקני-הספסל השלימו המלאכה להפועל ת"א

הפועל תל-אביב – אינטר ברטיסלבה 77:99 (44:57)

מאת יצחק ויסהוף

סגנית האלופה, הפועל ת"א, העפילה אמש לרבע-הגמר בגביע-קוראץ' לאחר שהכניעה גם במשחק-הגומלין את הקבוצה הצ'כית, אינטר ברטיסלבה — 77:99. בסיכום שני המשחקים ניצחו התל-אביבים בהפרש של 47 נקודות. במשחק הראשון הביסה הפועל ת"א את ברטיסלבה — 86:111.

חניכיו של המאמן משה זינקרנץ לא נזקקו אמש למאמץ מיוחד. הם שיחקו בהילוך ראשון. בשלבים רבים של המשחק שיחקה חמישייה לא מקובלת כמו אמיר גרוכיים, רותם ארליך, הווארד לאסוף, חיים זלוטיקמן וקארל איימוס (או שמעון אמסלם); הכוכבים ישבו על הספסל. אמש לא היו זקוקים להם, לאחר פתיחה מצויינת בה רכשו שחקני הפועל ת"א יתרון גבוה.

ג'ונתן דלול שאיכזב במשחק הראשון כשמיעט לשחק, וסיים עם מאזן דל של 4 נקודות, היה הפעם במיטבו. דלול פתח בחמישייה, שיחק בשאפתנות רבה, קלע 16 נקודות ב-14 דקות והוחלף. גם כששב לשחק במחצית השנייה היה ב"טראנס" של קליעות וסיים את המשחק עם 26 נקודות (12 מ-16 — 75 אחוז). לינטון טאונס לא זהר והסתפק רק ב-22 נקודות ו-8 כדורים חוזרים. האיש של הפועל בהגנה היה קארל איימוס, עם 15 כדורים חוזרים. מרסר, שמיעט לשחק, קלט רק 6 כדורים חוזרים.

גדולתה של הפועל ת"א היתה במשחק ההגנה שלה. הגנה תוקפנית, כפי שהציגה החמישייה הראשונה (מרישמן, דלול, טאונס, מרסר ואיימוס), מנעה מהצ'כים גישה לסל.

בדקה ה-8 הורה לוח התוצאות על — 14:27 להפועל ת"א. לאחר מכן — 28:46 (12 א') 37:53 ובהפסקה — 44:57.

בדקה ה-77 נרשם יתרון-השיא במשחק — 59:86 (25 הפרש). החמישייה השנייה של הפועל איפשרה לצ'כים לצמצם מעט עד לסיום — 77:99.

שחקן נבחרת צ'כוסלובקיה, אוטו מטיצקי, היה הבולט בקבוצתו, עם 26 נקודות.

שפטו אלדיאה (רומניה) וכס (צרפת), לעיני 1200 צופים, באולם הפועל ת"א.

● קלעו להפועל ת"א: דלול 26; טאונס 22; מרסר 13; איימוס 12; זלוטיקמן 9; מרישמן 8; לאסוף 4; אמסלם 3 וארליך 2.

● קלעו לברטיסלבה: מטיצקי 26; פרוהאסקה 17; לופה 12; מטרושקה 10; קרוביצקי 4; רסניצ'ר 4 ומיכליק 4.

נוריס בל מול עדי גורדון אמש במשחק וילרבאן נגד מכבי חיפה (75:93) (תצלום: איי.פי.)

וילבראן הדיחה את מכבי חיפה בדקות הסיום

וילרבאן, צרפת – מכבי חיפה 75:93 (35:43)

שרות "על-המשמר"

כדורסלני מכבי חיפה הודחו אמש ממשחקי גביע-קוראץ' לאחר שנוצחו בצרפת ע"י וילרבאן — 75:93. גם בהפסקה הוליכו הצרפתים — 35:43.

במשחק הראשון ברוממה ניצחה מכבי חיפה — 89:103, כך שהישראלים יכולים להצטער על-כך ששמטו יתרון גבוה יותר בדקות הסיום של המשחק בחיפה.

החיפנים הוליכו בפתיחה — 6:12 ו-15:20 (דקה 8), אך הצרפתים הצליחו להשוות בדקה ה-10 ל-22:22.

בדקה ה-36 הוליכה וילרבאן בהפרש בן 11 נקודות — 69:80, אך בארבע הדקות האחרונות הצליחה וילרבאן לזכות בהפרש הדרוש, תוך שניצלה חולשה חיפנית ואיבוד כדורים של שפע ופלאוארס.

3000 צופים מילאו כל פינה באולם כלאן והישרו אווירה ביתית שהשפיעה לטעות החיפנים, על השיפוט שהיה ביתי. שפטו פלנטו מאיטליה וואלנסה מפורטוגל.

200 מכבי הקהילה היהודית עודדו את החיפנים, אך נבלעו בשאגות הקהל המקומי.

● לוילרבאן הירבו לקלוע: נוריס בל 25; אריק בניו 17 ווילי בארן 17.

● למכבי חיפה קלעו: ביניון 20; שפע 18; פלאוארס 17; רוזנברג 7; ברנע 7; גורדון 4 ושטיינהאואר 2.

הפועל חיפה התנחמה בהפסד בן 10 נקודות בקאזרטה

קאזרטה, איטליה — הפועל חיפה 76:86 (34:41)

קבוצת הכדורסל של הפועל חיפה עמדה אמש בכבוד במשחק-הגומלין בגביע-קוראץ' מול מוליכת הטבלה האיטלקית, קאזרטה, כשנוצחה רק ב-10 נקודות — 76:86, לאחר פיגור בן 7 נקודות בהפסקה — 34:41.

החיפנים סבלו משיפוט עויין של אוסטרי וספרדי, שהתנכלו לכוכבם, רולנד יוסטון, שכבר בדקה ה-15 ספג עבירה רביעית. יוסטון חזר לשחק בדקה ה-25 ומייד עם כניסתו ספג את העבירה החמישית.

קילפטריק וולס ורוברט יוברסט היו משכמם ומעלה. השניים שלטו בריבאונד, כשקלטו כל אחד 15 כדורים חוזרים. וולס קלע 21 נקודות ויוברס 20.

אוסקר שמידט, הכוכב הברזילאי של קאזרטה, שקלע 35 נקודות היה בכושר בינוני. מכבו גיאורגי קלושקוב גילה חולשה.

במשחק הראשון ברוממה ניצחה קאזרטה — 91:103.

● קלעו לקאזרטה: שמידט 35; דה-אנג'לו 15; דונדוני 9; גלושקוב 7; ג'נטילה 7; אספוזיטו 7; גנדלי 4 וטוכנו 2.

● קלעו להפועל חיפה: וולס 21; יוברט 20; קסקי 13; יוסטון 10; שם-טוב 9 וגורס 3.

ליסבון לפני בית הגמר

אופטימיות זהירה במכבי תל-אביב לפני הגומלין בגביע האלופות מול בנפיקה

בדרך לבית הגמר בגביע אירופה לאלופות חייבת לעבור הערב מכבי ת"א משוכה לא גבוהה של בנפיקה ליסבון שניגפה לפני שבוע בתל-אביב — 111:86. משימתה של מכבי ת"א נראית אפשרית ביותר לאור יכולתם המוגבלת של שחקני בנפיקה.

למרות זאת זהיר רלף קליין מאמן מכבי ת"א: "אנחנו טובים מהיריב, אך נפתח את המשחק זהיר ונאט את הקצב."

מכבי ת"א שהגיעה לליסבון אתמול ערכה כבר אימון באולם המשחק והתרגלה לשעת המשחק (9 שעון ישראל).

יכולתו הטובה של מוטי דניאל במשחק הליגה האחרון מול מכבי נתניה עשויה להעניק לו דקות משחק לא מעטות אולם קליין יעדיף לפתוח עם החמישייה שתכלול את מוטי ארואסטי, מיקי ברקוביץ, דורון ג'מצ'י, קווין מאגי וקן בארלו.

שחקני בנפיקה יפתחו עם קארלוס, כרבוסה, ויירה, גריפין ופולדין.

אליצור נתניה תתחיל עם 3 פצועים ו-11 נקודות יתרון

הערב בבלגיה במשחק הגומלין בגביע קוראץ' מול אוסטנד

שרות "על המשמר"

רגי סלכטר, פיזיותרפיסט אליצור נתניה, צמוד משלשום לשחקני אליצור נתניה קארל נברסון, חוזה וייטמן ואור גורן.

ויטמן ונברסון סובלים מפציעות (נברסון ביד וויטמן בקרסול) בעוד שאור גורן לא התאושש כאופן סופי משפעת בה לקה.

אין ספק לגבי שיתוף השלושה הערב בבלגיה מול אוסטנד הבלגית בגביע קוראץ'. הבלגים לשחוק את פער ה-11 הנקודות לזכות אליצור נתניה מהמשחק הראשון בשבוע שעבר בנתניה — 77:66.

אליצור נתניה ערכה אתמול שני אימונים לאחר ששלשום לא ניתן היה לחניכיו של צבי שרף להתאמן באולם המשחק. "אם נשתחרר מגורם מוזר נציג יכולת טובה." אמר צבי שרף ופירט את הגורם המוזר: "במשחקים אנו סובלים מכושר קליעה נחות וממשחק בלתי משכנע. באימונים אנו טובים ואני מצפה לרגע בו נהיה טובים במשחק" דברי שרף.

אליצור תפתח עם ברפה, גורן, נברסון, ויטמן ולוקהט.

אוסטנד תפתח עם וליג, ריצ'י ג'ונסון, ורברקט, ויינטיין ומנס.

גבעת-חיים, שלום ביוגוסלביה

שיבניק — הפועל גבעת-חיים 58:96 (30:58)

קבוצת הנשים של הפועל גבעת-חיים, סיימה אמש ביוגוסלביה את השתתפותה במשחקי גביע רונקטי לנשים, כשנוצחה שוב ע"י נשות שיבניק — 58:96 (68:30).

ההפרש הנמוך יותר במשחק החוץ של בנות גבעת-חיים, נבע מיכולת מעולה של אלומה גורן, שצלפה 39 נקודות לסל המארחות. חברתה, רונית רימנט, הוסיפה 14

ריאל פיגרה 1:0 בדקה ה-81 אבל ניצחה 1:2 את פורטו

אבי כהן שותף בנצחון ריינג'רס גלאזגו 3:1 על זאבז'ה הפולנית

אלופות

הכדורגלן הישראלי אבי כהן נטל אתמול חלק בנצחון קבוצתו הסקוטית ריינג'רס גלאזגו 1:3 על גורניק זאבז'ה הפולנית בשמינית גמר גביע אירופה לאלופות. היה זה המשחק הראשון בין שתי הקבוצות.

41 אלף צופים נלהבים חזו ביתרון סקוטי מבטיח כבר במחצית הראשונה — 0:3 — משעריהם של אלי מקוייסט (6), איאן דורנט (22) והאנגלי מארק פאלקו (44). במחצית השנייה חלה נסיגה ביכולת ריינג'רס ולפולנים כבש יאן אורבאן בדקה ה-56.

ריאל מאדריד ניצחה את פורטו 1:2, לאחר 0:0 במחצית, לעיני 60,000 צופים.

לקבוצה הספרדית הבקיעו הוגו סאנשז בדקה ה-81 וסאנצ'יס בדקה האחרונה. לפורטו הבקיע מאג'ר בדקה ה-59.

האלופה הבלגית אנדרלכט ניצחה בחוץ את ספארטה פראג הצ'כית 1:2 וביצעה בכך צעד משמעותי לעבר רבע הגמר. וורוורט (27) ופרינגאן (50) כבשו את השערים לזכות אנדרלכט.

לילסטרום הנורבגית נפרדה במגרשה בתיקו ללא שערים מבורדו הצרפתית.

בשווייץ הפתיעה נויישאטל קסאמאקס את באיירן מינכן בנצחון 1:2 לאחר 0:1 במחצית. רוברט לותי היקנה יתרון לנויישאטל בדקה ה-27 ולותאר מאתאוס השווה בדקה ה-46. לאחר 4 דקות כבש סוטר את שער הנצחון לקבוצה השווייצית. 11 אלף צופים חזו במשחק.

בדנמרק נפרדו ברונדבי המקומית ובנפיקה ליסבון בתיקו ללא שערים. 12,500 צופים חזו במשחק.

אלופת הולנד פיליפס איינדהובן הפתיעה בוינה כשניצחה 1:2 את ראפיד לעיני 20 אלף צופים. ארלה (7) ווילהאוס (77) כבשו להולנדים. קראנג'צ'אר כבש לוינאים בדקה ה-47 כדור שנבעט מ-11 מטרים.

סטיאווה בוקרשט ניצחה במגרשה את אומוניה ניקוסיה מקפריסין 1:3.

פיקוד דרום — דימונה 1:1

במשחק ראווה שנערך בדימונה לציון 40 שנה למדינת ישראל ול-40 לדימונה, נפרדו נבחרת פיקוד דרום ונבחרת דימונה בתיקו 1:1.

5000 צופים חזו בשער יתרון של משה בן-שאנן מפיקוד דרום ובשער שיוויון של דוד דורון מנבחרת דימונה.

נבחרת פיקוד דרום חוזקה באפרים דוידי, בני טבק, ויקי פרץ ושלום רוקבן. מי שגנב את ההצגה היה דווקא האלמוני יורם וקנין מפיקוד דרום.

הארוע אורגן על ידי רס"ן אייל מרגי, קצין אימוני כושר קרבי בפיקוד דרום ומאיר צבי, מנהל אגף הספורט בדימונה.

אייאקס ניצחה בהמבורג

אלי אוחנה וקבוצתו מכלן סיימו בתיקו ביתי ללא שערים עם סט. מירן מסקוטלנד

מחזיקות

שער שכבש כדורגלן אייאקס הני מאייר בדקה ה-62 זיכה אתמול את קבוצתו בנצחון דחוק 0:1 על המבורג המערב-גרמנית במשחק הראשון בשמינית גמר גביע אירופה למחזיקות גביע.

24,600 אוהדי המבורג נדהמו מהשער והמבורג כולה נכנעה לשוער אייאקס סטאנלי מנוי שהיה משכמו ומעלה. הגרמנים שלטו ברוב שלבי המשחק אך לא יכלו למנוי.

אכזבה היתה לכדורגלן הישראלי אלי אוחנה שקבוצתו הבלגית מכלן נפרדה בביתה בתיקו ללא שערים מסט. מירן הסקוטית. רק 6000 צופים חזו במשחק.

בסאן-סבסטיאן סיימה ריאל סוסייאדר מספרד את משחקה עם דינאמו מינסק מברית המועצות בתיקו 1:1. גיאורגי קונדראשוב הבקיע לטובת מינסק כבר בדקה החמישית והמקומי אגוסטין גאחאטה השווה רק בדקה ה-86. 25 אלף צופים חזו במשחק.

אופי כרתים מיוון ניצחה במגרשה את אטלנטה האיטלקית 0:1.

קאלמאר השבדית כבשה את נצחונה על ספורטינג ליסבון (0:1) רק בדקה ה-83. את השער כבש טורביורן ארבידסון לעיני 2000 צופים בלבד.

דן האג ההולנדית גברה במגרשה 1:2 על יאנג בויס ברן משוויץ לאחר 0:1 במחצית. רון דה חרה (?) ורמקו בורה (71) כבשו להולנדים, דאריו זופי (62) כבש ליאנג בויס. 6800 צופים חזו במשחק.

פ.צ. בריז' נוצחה בבלגראד 1:3

אופ"א

קבוצתו של הישראלי רוני רוזנטל — פ.צ. בריז' נוצחה אתמול בבלגראד על ידי הכוכב האדום 3:1 במסגרת משחקי גביע אופ"א. היה זה המשחק הראשון בין השתיים. הגומלין יערך בעוד שבועיים בבריז'. את השער היחיד לבריז' כבש לוק ביינס בדקה ה-42.

הישראלי רוני רוזנטל לא שותף במשחק.

באתונה נוצחה יובנטוס האיטלקית על-ידי פאנאתינאיקוס 1:0. 60 אלף צופים חזו והתלהבו משערו של דימיטריס סאראוואקוס שהותיק כבר בדקה השישית. ספק אם יתרון מזערי זה יספיק לגומלין באיטליה.

ברונדבי שהתמודדה בקיץ עם בית"ר ירושלים ובני יהודה במסגרת האינטרטוטו הכניעה בקופנהגן את ספורטול בוקארשט הרומנית 0:3 משעריהם של לארס אולסן (14), פר סטפנסן (30) ובנט קריסטנסן (84). 19 אלף צופים חזו במשחק.

נצחון חוץ 1:2 השיגה ויטקוביצ'ה הצ'כית בסקוטלנד מול דנדי יונייטד. את שער הנצחון כבש סטניסלאב דוסטאל בדקה ה-77. קודם לכן קבע יוזף קאמלה יתרון לצ'כים ואיאן פרגוסון השווה בדקה ה-24. 9000 צופים חזו במשחק.

במוסקבה נדחה המשחק בין וורדר ברמן המערב-גרמנית לספארטאק מוסקבה עקב ערפל שמנע מהמשלחת המערב-גרמנית להגיע לבירה הסובייטית. הגרמנים הצליחו להגיע לוילנה עוד שלשום אולם נאלצו לטוס חזרה הביתה מכיוון ששדה התעופה של מוסקבה נסגר בגלל ערפל. התאחדות הכדורגל הסובייטית ואנשי אופ"א החליטו לקיים את המשחק הדחוי בשבת בשעה 7 בערב.

הונבד בודאפשט ההונגרית ניצחה בפורטוגל את צ'באס 1:2. ההונגרים כבר הוליכו 0:2 ורק בדקה ה-87 צומצמה התוצאה.

הפתעה הללה הקבוצה הספרדית אספניול ברצלונה שניצחה בעיר לצ'ה האיטלקית את מילאן 0:2 לעיני 37 אלף צופים. את השערים כבשו ואוייר זאבייאתה (41) ופיצ'י אלונסו (49). המשחק נערך בלצ'ה בשל עונש משמעתי שהוטל על מילאן על ידי ועדת המשמעת האירופית. ועדת המשמעת פסקה שעל מילאן לקיים את משחקה במרחק גדול יותר מ-500 ק"מ ממילאנו.

נצחונות-חוץ לוויטקוביצ'ה, אספניול והונבד

אברדין הסקוטית ניצחה במגרשה את פיינורד רוטרדאם ההולנדית 1:2 לעיני 16 אלף צופים. וילי פאלקונר (34) וג'ו מילר (68) כבשו לזכות אברדין. לארס אלסטרום (21), בבעיטת 11 מטרים, כבש להולנדים.

קבוצה הולנדית אחרת — אוטרכט — לא יכלה בביתה לוורונה האיטלקית וסיימה עימה בתיקו 1:1. תומאס ברטהולד היקנה יתרון לוורונה בדקה ה-44 אך תוך דקה השווה אלכס ואן גינקל.

במשחק שהוקדם ונערך עוד שלשום ניצחה בורוסיה דורטמונד המערב-גרמנית את ואלז מוסטאר היוגוסלבית 0:2.

בברצלונה ניצחה הקבוצה המקומית את דינאמו מוסקבה 0:2, לאחר אותה תוצאה במחצית. את השערים הבקיעו ראול אמאריליה בדקה ה-10, והמערב גרמני ברנד שוסטר בדקה ה-30, לעיני 20 אלף צופים.

טולוז הצרפתית ובאייר לברקוזן המערב-גרמנית נפרדו בתיקו 1:1, לאחר שהקבוצה הגרמנית הובילה 0:1 במחצית. שראייר כבש לגרמנים בדקה ה-32 וסאראנטיני השווה מהנקודה הלבנה בדקה ה-69. 35 אלף צופים חזו במשחק שנערך בצרפת.

הצעה פתח-תקואית: בגלייבטר למכבי חיפה תמורת בריאלובסקי

מאת משה רוזנברג

יושב ראש מחלקת הכדורגל של מכבי פתח תקוה שמואל לינצר פנה אתמול לאביו של אייל בגלייבטר וביקשו לשוחח עם בנו כדי שישוב לשחק במכבי פתח תקוה.

לאור העובדה שאייל לא משתלב בקבוצת האסלט בבלגיה, המשחקת בליגה השניה, פנה לינצר לאביו כדי שיתווך לשחק במכבי פתח תקוה בקרוב. אולם אביו של הכדורגלן, שחזר בימים האחרונים מבלגיה, השיב כי בנו אינו מעוניין לשחק במכבי פתח תקוה.

לינצר העלה הצעה אחרת: להעביר את בגלייבטר לשנתיים למכבי חיפה תמורת דניאל בריאלובסקי. הצעה זו יכולה לבוא בחשבון אם כמובן יסכים בריאלובסקי ואגודתו מכבי חיפה.

בנושא אחר הערב תהיה ישיבת חירום של מחלקת הכדורגל במכבי פתח תקוה בה יתבקש יו"ר האגודה גדי נאדל להסביר לחברי ההנהלה להיכן הועברו הכספים שהעבירה חברת "רוכב" המאמצת את הקבוצה בסך 155 אלף שקל. "סכום שאף חבר הנהלה, להוציא את חבר נאדל, לא יודעים באיזו צורה חולקו" דברי שמואל לינצר.

השחקן שהורחק ישחק היום ואח"כ יעבור מכונת-אמת

שמואל שמואל, כדורגלן הפועל חדרה שהורחק בשבת במשחק קבוצתו עם מכבי רמת-עמידר, ישחק, למרות הרחקתו מהורתיים בליגה.

דיון בית-הדין המשמעתי, ע"י חיים אלחוף, קיבל את טענת הכדורגלן כי לא פגע בשחקן יריב.

בבית-הדין הופיע שחקן הפועל חדרה, גדי פוטגרונוס, וטען כי הוא שפגע בשחקן. בגלל הספק החליט [illegible] של השחקנים יכלו לשחק בשבת, אולם מייד [illegible] במכונת-אמת [illegible] אמינות הדברים [illegible] יוחלט אם להרשיעם, זאת בהתאם לתוצאות הבדיקה.

נצחון על האלופה שווה 200 דולר

שחקני הפועל פתח תקוה שיתמודדו בשבת מול אלופת בית"ר ירושלים יקבלו מענק רגיל בסך 200 דולר לכל שחקן עבור נצחון.

בעונה שעברה קיבלו שחקני הפועל [illegible] מסקבנים. הפעם החליטה ההנהלה להשאיר את המענק כנהוג בכל המשחקים.

המשחק המרכזי בליגת הכדורעף באיזמלו של כדורעפן-עבר

בת-ים בתהליך בנייה כפר-סבא רחוקה משיאה

מאת יעקב צלאל

לכאורה היה צריך דוד כפרי, מאמן הפועל בת-ים, להיות מאוכזב לאחר שקבוצתו, נוצחה שלשום 3:2 ע"י הפועל כפר-סבא במחזור הרביעי בליגת הכדורעף. אלא שלפני המשחק לא הלך כפרי על נצחון: "בת-ים תהיה בשיאה בעוד חודש וחצי. המשחק עם כפר-סבא הגיע מוקדם מדי, ולכן איני "מתכנן" לנצח בו" — הסביר.

שתי הקבוצות הנימנות על צמרת הכדורעף, מגבשות בשלב זה את הרכביהן. בשתיהן השישיות ברורות למדי, אולם שתי השישיות עדיין אינן מתואמות ולמאמנים ולשחקנים צפויה עוד עבודה רבה.

הפועל בת-ים בנוייה השנה על תוצרת מקומית, לאחר ששיחררה שחקנים רבים לקבוצות אחרות, כדי שירכשו נסיון ויחזרו טובים יותר, כפי שמסביר כפרי, מתגבשת כעת קבוצה המובלת ע"י שני שחקני נבחרת, יעקב הרשקו (28) ורפי רולניק (22). יחד איתם משחקים עוד כמה שחקנים צעירים. בעוד שנתיים, סבור כפרי, תהיה הקבוצה בעלת פוטנציאל לאליפות.

דוד כפרי

את העונה מחלק כפרי לשלושה חלקים וטוען שהקבוצה צריכה להגיע פעמיים לשיאה. יותר מכך אי-אפשר. השיא הראשון מתוכנן בערך למחצית הליגה והשני לקראת משחקי הפליי-אוף. לשם כך נבנתה תוכנית אימונים ההולכת ומגבירה את הלחץ לקראת תקופות-השיא המתוכננות.

לקראת הליגה התאמנה הפועל בת-ים פעמיים בשבוע, כל פעם 3-4 שעות, כשעיקר העבודה היא על כושר גופני. אימונים מעטים יחסית הוקדשו לכדורעף. כ-15 משחקי-אימון ערכו הבת-ימים.

לקראת תקופת-השיא המתוכננת תעבור הקבוצה לארבעה אימונים בשבוע, שבהם יושם הדגש על טכניקה ותירגולים מיוחדים. לאחר תקופת-השיא הראשונה תרד תדירות האימונים, שתשוב ותעלה לקראת משחקי ההכרעה.

פוטנציאל מצויין

אין ספק שלרשותו של כפרי עומד פוטנציאל כפי שאף פעם לא היה להפועל בת-ים: שחקנים גבוהים, עם יסודות כדורעף. המשחק בנוי, כצפוי, סביב ליעקב הרשקו. הרשקו, לפחות הוא נכס חשוב לבת-ים. בזכותו ההתקפה שוטפת ומשחק האמצע טוב יחסית, אם-כי עדיין לא מתוחכם. על הרשת, הוא מאיים פחות מאשר בעבר ומול הפועל כפר-סבא הסתפק בשתי הנחתות, מכה שנייה (אחת מוצלחת), ובשניים-שלושה "תורים" מתוך חכמים.

קבלת כדורי-הפתיחה של הפועל בת-ים מתבססת על רפי רולניק וצחי אלבז. הראשון איכזב במשחק מול הפועל כפר-סבא. הוא ביצע יותר מדי טעויות ליד הרשת, בקבלת כדורים ועל הקרקע. רק ה"סרבים" שלו היו טובים וכפר-סבא לא מצאה להם מענה. רולניק צריך להיות שחקן דומיננטי ומוביל, לפחות עד שהצעירים יקבלו יותר בטחון.

שני הצעירים הבולטים בהפועל בת-ים הם צחי אלבז וצחי איזק, שהיה גם המצטיין במגרש. איזק הוא המגיש השני של הקבוצה. מול כפר-סבא שיחק במעט רק במגנה. בעזרת יד שמאל טובה ועין, הוא ניצל אחוז גבוה מהכדורים שהוגשו לו. הוא עלה מול כפר-סבא במערכה הראשונה מהספסל, והיה לשחקן הטוב בקבוצתו. בת-ים חסרה את צביקה לוי.

מול הפועל בת-ים התייצבה כפר-סבא לאחר שלושה משחקי-ליגה קלים, שהניבו שלושה נצחונות. בשניים ממשחקים אלה, מול הפועל רמת-אביב והפועל שריה, חוזית, והיה זה עינוי לא קטן.

בשני המקרים ניצחה כפר-סבא, ובשניהם שיחקה גרוע. התירוץ המקובל, ש"יורדים לרמת היריב", הושמע גם הפעם. אבל אם כפר-סבא רוצה שניתן יהיה להתייחס אליה ברצינות כדאי שתפסיק להתנחם בתירוץ שרוף זה.

משחק מרתק

הפועל כפר-סבא עולה למשחק בהרכב (לפי הסדר מ-1 ל-6): בורר, קנטור, אקרמן, אורן, דותן ופישל. אין למעשה צעירים המשתלבים בקבוצה. אמיר דוידי הוא מחליף ראשון ואסף בונין מחליף בהגשה. ממוצע הגובה של כפר-סבא נופל מזה של בת-ים.

במשחקה של כפר-סבא קשה למצוא איפיון מיוחד. ביחוד בגלל מחסור במגיש טכני יותר, וגם בגלל קבלות "סרב" ברמה בינונית בלבד. אקרמן השיג תיאום טוב עם קנטור, באמצע הרשת, בעוד שהשאר הרבה יותר ארעי. יעילותם הממוצעת של שני הוותיקים, דני אורן וחגי דותן, בירידה.

שלוש טעויות של רפי רולניק איפשרו לכפר-סבא לעלות ליתרון ראשון במשחק. היתרון גדל עד ל-2:9 כשבת-ים החלה להתאושש. רולניק לא היה במיטבו, אבל מכות-הפתיחה שלו הביאו נקודות רבות לבת-ים. ליאו קנטור, שעלה לשחק פצוע (רצועת ירך מתוחה), דידה על המגרש ונמנע מכל נסיון חסימה. כך הוא "סחב" כמעט שתי מערכות.

אמיר אקרמן היה השחקן הבולט בכפר-סבא, בחלקו הראשון של המשחק. תיאום טוב יחסית, אך לא מתוחכם, עם קנטור ב"קצרות", גרם לצרות להגנת בת-ים. והתוצאה הושוותה ל-10:10, לפני שכפר-סבא זכתה ב-5 נקודות ברציפות, וניצחה במערכה הראשונה.

כפר-סבא שכמעט שלא ביצעה כל חילוף במהלך המשחק, המשיכה עם אותה השישיה גם במערכה השנייה שבסיומה הוחלף ליאו קנטור באסף בונין. החילוף נערך בנקודות הקריטיות של המערכה השנייה, שהסתיימה 13:15 לבת-ים.

בת-ים ניצחה בשלישית, 7:15, ונכנעה ברביעית, 15:4. אסף בונין, שהחליף את קנטור בהגשה בכפר-סבא, הגיש לרוב לעמדות 2 ו-4, כשבכמה נסיונות "נפל" להגשות קצרות ומהירות, ש"שיכנעו" אותו לחדול מכך.

המערכה החמישית היתה צמודה למדי. בת-ים הובילה 4:8, לפני שרון בורר, בסיום מצויין, הוביל את כפר-סבא לנצחון 11:15 ו-3:2 במשחק.

השיפוט של אודי טמפלהוף לא נטה לאף צד, אבל גם היה רחוק מדיוק. הנקודה החלשה אצלו היא היחס לשחקנים. לאחר שמיהר לשלוף, ובצדק, כרטיס אדום וכרטיס צהוב לעבר גיל פישל ואמיר אקרמן, לא נותרו בידיו של טמפלהוף אמצעי פרט להרחקה. לכן, נתר להתעלם מהתנהגות בלתי-ספורטיבית של כמה משחקני הפועל כפר-סבא, התנהגות שלא היתה פחות חמורה מאשר המעשים שבגללם נשלף הכרטיס האדום קודם-לכן.

שיינר ישפוט בדרבי הת"א

מאת יוסף חכם

שופט הכדורגל הפתח תקואי יעקב שיינר ינהל בשבת הקרובה את המשחק המרכזי במחזור השביעי בליגה הלאומית בין הפועל תל אביב ובית"ר תל אביב באיצטדיון בלומפילד ביפו.

יתר שופטי השבת בלאומית: עובדיה בן יצחק (מכבי ת"א — מכבי חיפה), רחמים דינאצ'י (הפועל כפ"ס — מכבי פ"ת), יוסף דיאמנט (מכבי נתניה — הפועל "צפרירים" חולון), חיים ליפקוביץ (בני יהודה ת"א — הפועל לוד), יאיר טילינגר (הפועל פ"ת — בית"ר ירושלים), צבי שריר (הפועל ב"ש — שמשון ת"א).

לויה ישפוט בארצית

את מאבק הצמרת בליגה הארצית בין הפועל ירושלים ומכבי ר"ג, במגרש ימק"א בבירה, ינהל הלאומי יהושע לויה.

משה סלקטר מפתיע בתחזית שלו:

שימו × בנתניה תיקו גם ביפו ובר"ג

מאת יצחק ויסהוף

משה סלקטר, אחד מממליה המסחריים של מכבי חיפה עד העונה, ומי שסייע לקבוצת ה"ירוקים" מעיר-הכרמל לזכות פעמיים בתואר האלופות, מככב העונה בשורות האלופה, בית"ר ירושלים.

סלקטר כבש עד כה שני שערים. הוא ינסה לנחש את משחקי המחזור השביעי בליגה הלאומית:

● מכבי תל-אביב — מכבי חיפה: מכבי חיפה אינה יכולה להרשות לעצמה הפסד שלישי רצוף. מכבי ת"א היא קבוצה חזקה, שעדיין לא הפסידה. אני מעריך כי משחק זה לא יוכרע. התחזית: תיקו.

● הפועל ת"א — בית"ר ת"א: מיפגש בין שתי קבוצות בלתי-מנוצחות הנמצאות על גל-הצלחה. איני רואה אפשרות אחרת לבד מחלוקת נקודות. התחזית: תיקו.

● הפועל כפר-סבא — מכבי פ"ת: הפועל כפר-סבא היא קבוצה מסוכנת ביותר באיצטדיונה. מכבי פ"ת, קבוצה צעירה, ללא נסיון. התחזית: נצחון להפועל כפר-סבא.

● מכבי נתניה — הפועל חולון: למרות שנתניה משחקת בביתה ועל-אף שכולם מהמרים עליה כעל זוכה בטוחה במשחק זה, אני סבור אחרת. חולון, קבוצה צעירה ומשמעותית, תדע להחזיק בשלום מהמגרש בנתניה.

משה סלקטר

התחזית: תיקו.

● בני-יהודה ת"א — הפועל לוד: בני-יהודה יוכלו שוב לחגוג לאור תקופה ארוכה. הפועל לוד, קבוצה סימפטית, אך בשבת תאלץ להניף שוב דגל לבן. התחזית: נצחון לבני-יהודה.

● הפועל פ"ת — בית"ר ירושלים: בית"ר ירושלים תנצח מאחר שאני משחק שם. זה כמובן בצחוק, אך אם נהיה ריאליים בית"ר קבוצה עדיפה על הפועל פ"ת. התחזית: נצחון לבית"ר ירושלים.

● הפועל באר-שבע — שמשון ת"א: שתי קבוצות שוות כרמתן. למרות הביתיות המשחק לא יוכרע. התחזית: תיקו.

מהכלא לאימון בית"ר

הכדורגלן הבין-לאומי של בית"ר ירושלים, שלמה שירזי, ששוחרר שלשום ממעצר בן 12 יום, התייצב אתמול לאימון בית"ר ירושלים והגיר פלגי זיעה רבים. עדיין לא ברור אם ישולב בשבת במשחק החוץ של קבוצתו עם הפועל פתח-תקוה. לפי האימון אתמול נראה שכן. בתמונה שירזי כפי שצולם באימון אתמול. (צילם: רחמים ישראלי)

האלופה ממשיכה ל"גמגם" שוב ניצחה בהפרש שער

● כדוריד

מאת יוסף חכם

אלופת ישראל בכדוריד, קבוצת מכבי ראשון-לציון, ניצחה זה השבוע השני, על חוד-של-שער. אמש, במחזור השלישי בליגה הלאומית, גברה במשחק-חוץ על מכבי רחובות — 17:18.

העולה החדשה, קבוצת מכבי קרית-שרת חולון, קצרה נצחון בכורה על מכבי האריות ר"ג — 14:21.

● מכבי ראשל"צ — מכבי רחובות 17:18 (8:11). היכל הספורט ברחובות. 100 צופים. שפטו: הדס ווילברצוייג. שערים למכבי ראשל"צ: צרפתי 5, כנען 5, יוסיפוביץ 3, רדוקר 2, מובשוביץ 1, עמר 1 ואוסלנדר 1. למכבי רחובות: בלדר 6, זיו 3, שמתי 3, שחר 3, חיימוביץ 1 וינקוביץ 1. (תמיר חוסי)

● הפועל רמת-גן — מכבי נתניה 20:23 (8:9). אולם האוניברסיטה ברמת-אביב. 100 צופים. שפטו: נוטמן וזבצקי. שערים להפועל ר"ג: גרא 7, זלינגר 5, גוז 5, סומך 4 ופרוכטר 2. למכבי נתניה: פפרוביץ 6, הריבון 6, דוידאי 4, בוארון 2, רוזנבאום 1 ואולסקואגה 1. (יוסף חכם)

● הפועל פתח-תקוה — הפועל רחובות 25:27 (13:15). אולם המתנ"ס ביהוד. 80 צופים. שפטו: שרת וצדוק. שערים להפועל פ"ת: אמיר 9, שיבי 5, חלוחה 4, בן-נון 3, טננבוים 2, ברו 2, בן-נעים 1 ואוברקוביץ 1. להפועל רחובות: משיח 6, גמליאל 5, אודגר 5, זבולון 3, אדלר 3, זלצר 1, טיקוצ'ינסקי 1 וי. כהן 1.

את שני שערי-הנצחון בדקות הסיום הבקיע אהרון אמיר, המצטיין במגרש. (שמעון קרודו)

● מכבי קרית-שרת/חולון — מכבי האריות ר"ג 14:21 (7:9). האולם בקרית-שרת. 250 צופים. שפטו: הרמן ופוקס. שערים לקרית-שרת: דיין 9, צ'יליבון 4, והבה 5, יוגב 2 ומסלטון 1. להאריות: מועלם 5, רלאל 3, שמש 2, פרי 2, אלינב 1 ואייל 1. (צחי זלצר)

● הפועל ראשון-לציון — אליצור הרצליה 17:30 (6:14). היכל-הספורט בראשל"צ. 100 צופים. שפטו: רפי לוי וגרוסמן. שערים להפועל ראשל"צ: רפאלי 9, קושניר 6, אקרמן 4, רון 3, דיין 2, ורד 2, קמפל 1, שלום כהן 1, אהרונוביץ 1 ולוי 1. לאליצור הרצליה: חג'ג' 7, גולדשטיין 4, מאיר 2, פיינזילבר 1, שמידט 1, הרטמן 1 וקרן 1. (דוד קרישורו)

● מכבי פתח-תקוה — הפועל נוף-ים 17:19. האולם בקיבוץ רמת-הכובש. 50 צופים. שפטה בוקר ודינגר. שערים למכבי פ"ת: בכר 6, מנדל 4, דורוביץ 4, קבילין 4 וברזיאר 1. להפועל נוף-ים: אלמוסנינוס 5, טריקמן 3, בס 3, זיפרט 2, מרמלשטיין 2, כוום 1 ורשפי 1.

תמיר חודורוב שבר את הלסת והאף

מאת יוסף חכם

הכדורידן תמיר חודורוב, בנו של שוער-הכדורגל יעקב חודורוב, נפצע קשה בתחילת השבוע במשחק-החוץ של קבוצתו, מכבי ת"א, נגד הפועל אשקלון בליגה הארצית (12:17).

חודורוב נפצע בהתנגשות עם חבר קבוצתו, חיים בהשי, לאחר שהשניים רצו בעקבות כדור.

תמיר חודורוב שבר את לסתו ואת אפו ונאשפז בבית-חולים ברזילי באשקלון.

טבלת הכדוריד

(אחרי המחזור השלישי)

1.	הפועל רמת-גן	57-76	6
2.	מכבי ראשל"צ	47-57	6
3.	הפועל ראשל"צ*	32-55	4
4.	הפועל פ"ת	56-64	4
5.	מכבי קרית-שרת	58-57	3
6.	מכבי פ"ת	66-57	3
7.	מכבי נתניה*	40-40	2
8.	הפועל נוף-ים	54-52	2
9.	מכבי רחובות	56-51	2
10.	הפועל רחובות	70-59	2
11.	אליצור הרצליה	68-51	0
12.	האריות ר"ג	70-49	0

* משחק חסר

● התעמלות

נשות ישראל במקום ה-24

נבחרת נשות ישראל בהתעמלות דורגה במקום ה-24 באליפות העולם ברוטרדאם, כשצברה במיש 176,450 נקודות, בתרגילים החופשיים.

ברית המועצות תפסה את המקום הראשון עם 197,500 לפני רומניה 197,375, מזרח גרמניה 194,500, סין 192,925, בולגריה 192,800 וארה"ב 190,750 נקודות.

הרומניה דניאלה סיליוואס מוליכה בקרב רב עם 39.95 נקודות, לפני הסובייטיות וילנה שושונובה ואוקסאנה אומליאנציק — 39.65 נקודות.

לוי במקום ה-8

הישראלי יעקב לוי תפס מקום שמיני, אישי, אחרי היום הראשון של תרגילי-החובה בתחרות הקבוצתית לגברים, באליפות העולם להתעמלות. לוי השיג 110.05 נקודות.

במקום הראשון מוביל יוהאן יונאסון משבדיה עם 114.9 נקודות, אחרי תרגילי חובה ותרגילי בחירה. (עי"ר)

לברקוזן והובנטור בעקבות הגליל

גם לברקוזן, והובנטור [illegible] לונה הנובי [illegible], עלו לשלב הבא בגביע אירופה למחזיקות גביע בכדורסל.

נובי הכניסה את וולס וינה 69:125 ובסיכום 154:222.

לברקוזן גברה על לבסקי סופיה 67:94 ובסיכום 161:180.

הובנטור הכניעה את [illegible] ממבורג 69:104 ובסיכום 136:187.

● טניס

מנסדורף לסבוב השלישי בוינה

אלוף ישראל בטניס עמוס מנסדורף, המדורג שישי בט' וינה, גבר על האמריקני מרק דיקמן 6:4, 0:6, 2:6 והעפיל לסיבוב השלישי.

השוודי מאגנוס גוסטאפסון הפתיע בנצחון על המדורג רביעי, הצרפתי הנרי לקונט עוד בסיבוב הראשון — 4:6, 2:6.

בקר ניצח בקושי בטוקיו

הטניסאי הגרמני בוריס בקר, התאמץ לעבור לסיבוב השני בטורניר בטוקיו כשגבר על האמריקני ג'ים גראב 6:7, 7:5. איוואן לנדל ניצח בקלות את האמריקני ג'ונתן קנטר 6:1, 6:4.

לנדל לא יהיה בסיאול

כל הטניסאים הטובים בעולם ישלו חלק במשחקים האולימפיים בסיאול, פרט לאיוואן לנדל, המדורג ראשון בעולם.

נשיא התאחדות הטניס הבין לאומית, הצרפתי פיליפ שאטריה, אמר בסיאול, שלנדל לא יוכל להופיע, מכיוון שלמעשה אינו מייצג מדינה כלשהי.

הטניסאי אינו מצוי במצב טוב עם הוועד האולימפי של צ'כוסלובקיה, ואילו בקשתו לקבלת אזרחות אמריקנית טרם הוענקה לו.

מאמן כדורגל חשוד במעשה מגונה בנער

מאמנה של קבוצת הכדורגל הארגנטינית סאן לורנצו, הקטור ויירה, נעצר על ידי המשטרה באשמת מעשה מגונה בנער בן 13.

הנער מאשים את המאמן שביצע בו מעשה מגונה, לאחר שהזמינו לדירתו והבטיח להעניק לו חתימה על תמונתו וכן כדורגל. המאמן בן ה-39 מכחיש זאת.

קובנטרי נוצחה 3:2 במגרשה

מחזיקת הגביע האנגלי בכדורגל, קבוצת קובנטרי, נוצחה במגרשה על ידי סאות'המפטון 3:2 במשחק דחוי בליגה האנגלית.

בליגה השניה, הביסה בארנסלי את רדינג 2:5, מידלסבורו גברה על איפסוויץ' 1:3; אולדהאם — לידס 1:1, בירמינגהאם — שפילד יונייטד 2:0, סווינדון — סטוק 3:0.

יום הולדת ללוניה

ותיק מאמני הכדורגל בישראל, לוניה דבורין, יחגוג מחר, 23 באוקטובר, את יום הולדתו ה-70.

לוניה נולד באודיסה ועלה לישראל ב-1919. כנער שיחק כדורגל במכבי ת"א, ואחר-כך היה קפטן בית"ר ת"א. ב-1940 שיחק במדי נבחרת ארץ-ישראל, שזכתה בנצחונה הראשון — 1:5 על לבנון. במקביל שירת במשך חמש שנים בבריגדה היהודית.

כשסיים בשנת 1951 את הקריירה שלו כשחקן פעיל החל לאמן. הוא היה למעשה המאמן שהעלה בסוף שנות ה-50 את הפועל באר-שבע על המפה. היה המאמן הראשון של נבחרת הנוער, שאת הקמתה הגה בצוותא עם ידידו, שלמה פוליאקוב ז"ל. ב-1956 שימש כחבר הנהלת ההתאחדות לכדורגל, וכתב בשנת 1957 את הספר "תורת הכדורגל". היה במשך שנים פרשן בעתון "חדשות הספורט".

לוניה, דמות מוכרת ואהודה בין חובבי הספורט, משמש עתה כמנהל נבחרות המתחנכים של ישראל, שאותה מאמן יוסף מירמוביץ.

● כדורעף

מטה אשר ב' — עמק-יזרעאל 0:3

במשחק בגביע-המדינה לנשים בכדורעף ניצחה קבוצת הפועל מטה אשר ב' את הפועל עמק-יזרעאל — 0:3 (12:15, 8:15, 13:15).

חילה שפיר ולי מסר הצטיינו במטה אשר, טל לביא בלטה בעמק-יזרעאל. שפטה: אילן שרה.

צה"ל שיפץ מאות טנקים מסוג M-60

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

צה"ל שיפץ כמה מאות טנקים מסוג M-60 הנמצאים בשירות פעיל. הטנק המשופץ הוצג לציבור לפני שבועיים. ממראהו החיצוני של הטנק אפשר להבחין בשינויים שהוכנסו בו. הזחל שלו מסוג T-97 הוחלף בזחל חריש עשוי מתכת — זחל שמותח עבור טנק המרכבה. הזחל החדש הוריד כמה טונות ממשקל הטנק. כך מוסר כתב העת הצבאי סוורד (SWORD).

בטנקי ה־M-60 המשופרים הותקן מיגון בלייזר משופר של חברת רפא"ל. בטנק הוכנסה מערכת יצוב לתותח מתוצרת חברת האניוול והותקנה בו מערכת בקרת אש מתוצרת החברה המשותפת לאלביט ואל־אופ. מערכת הטעינה החשמלית של הטנק הוחלפה ממערכת של 350 אמפר למערכת של 650 אמפר.

בעקבות התקנה המוצלחת של זחל המרכבה בטנקי ה־M-60, הוחלט לבדוק אפשרות להחליף את הזחלים בכל דגמי הטנקים מסוג זה. בחלק מהטנקים מורכב זחל מסוג T-142. זחל זה טוב יותר מהזחל מסוג T-97, אך אורך החיים שלו קצר יחסית.

עיריית עפולה
הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה–1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה עפולה בקשה להיתר הקלה כדלקמן: קווי בניין צדדיים ובנייה לפי קו בניין קדמי קיים. מקום הבנייה: גוש 17761, חלקה 32 — רחוב רש"י 175, עפולה עילית.

את ההתנגדות להתרת הקלה הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לוועדה המקומית, משרד מהנדס העירייה, רחוב יהושע, עפולה, בשעות קבלת קהל.

אם לא תתקבל התנגדות בתקופה הנ"ל, תובא הבקשה לדיון בוועדה מקומית לתכנון ולבנייה עפולה, והיא תחליט בנדון.

י. אבוטבול — מ"מ ראש העיר
יו"ר ועדת משנה של הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה, עפולה

ועדת משנה לתכנון ולבנייה חולון

הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה–1965

ת.ב. 2814

ניתנת בזה הודעה שהוגשה לוועדה בקשה להיתר בנייה על חלקה 3 בגוש 7166, רח' שנקר מס' 22, חולון, הכוללת מתן הקלה בשינוי יעוד בהסכמה מיוחדת ממשרד למעבדת שיניים. החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ר'.

את התכנית אפשר לראות במשרדי הוועדה בעיריית חולון, רח' וייצמן 58, בשעות ובימים של קבלת קהל.

התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש צריכה להיות בכתב ומנומקת.

ידוע לי כי הפרסום הנ"ל הינו על אחריותי בלבד, ואינו מהווה אישור למתן ההקלה המבוקשת.

א. קמפה

הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה "שרונים / צפון השרון"

רח' שטמפפר 8, נתניה, טל' 053-36570

הודעות

נמסרת בזה הודעה לציבור בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבנייה, תשכ"ה–1965, כי הוגשה לוועדתנו בקשה להרשות: בניית בית מגורים דו־משפחתי, בהקלה של 6% בשטח המגורים + 10% קו בניין צדדי, גוש 8017, חלקה 38, מגרש 3, אבן יהודה.

כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל, יגיש התנגדותו המנומקת בכתב, לוועדה המקומית, לפי הכתובת הנקובה לעיל תוך 14 ימים מפרסום הודעה זו.

צבי הורוית — יו"ר הוועדה "שרונים"

חוק התכנון והבנייה תשכ"ה–1965 הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה "זמורה"

מודעה בהתאם לסעיף 149

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה "זמורה" ע"י ציפי ותור רנין, בגוש 3801, חלקה 205, ברח' מרכז הקסמים, בקרית עקרון, בקשה ליתן אישור להקלה לבניית קומה נוספת (מרתף) בשטח של 25.99 מ"ר.

כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר / האישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה "זמורה", רח' בית הפועלים 6, רחובות, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.

צ. כהן — יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה "זמורה"

מחוז תכנון מקומי כפר־סבא

הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה–1965 בדבר בקשה להקלה ושימוש חורג

הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה כפר־סבא מודיעה בזה כי הוגשה בקשה להתיר על חלק (3) 28 בגוש 6431, רחוב אנגן, הקלה כלהלן: תוספת 1.1% לאחוזי הבנייה המותרים.

כל המעוניין יוכל לעיין בבקשה הנ"ל ובתכניות המצורפות אליה, במשרדי הוועדה המקומית כפר־סבא, רחוב וייצמן 137, בשעות קבלת־קהל, ללא כל תשלום וכן רשאי להגיש התנגדות למתן ההיתר המבוקש.

התנגדויות מנומקות בשני העתקים אפשר להמציא לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה כפר־סבא, עד לתאריך שבועיים מיום הפרסום.

יצחק ולד — יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה, כפר־סבא

חוק התכנון והבנייה תשכ"ה–1965 הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב–יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה–1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב–יפו בקשה ליתן אישור להקלה להקמת מרגלות בשטח 25 מ"ר בלבד ובקו בניין קדמי לפי הקו הבנוי ברחוב, ברחוב סביון 7, גוש 6136, חלקה 62, תיק הבניין 007־0896/2, בקשה 871035.

בעל קרקע או בניין המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר / אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.

י. כספי — סגן ראש העירייה
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה, תל־אביב־יפו

חוק התכנון והבנייה תשכ"ה 1965 הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור לשמוש חורג משטח פתוח לחניה במרתף למשרד למקצוע חופשי לתקופה של 5 שנים ברחוב ז'בוטינסקי מס' 93 גוש 6213 חלקה 60/1399 תיק בניין 093־7/194 בקשה מס' 870810.

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.

י. כספי
סגן ראש העירייה
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

טלוויזיה

08.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות 08.05 שעת כושר 08.15 מושגים ביהדות — שנת שבתון יהיה לארץ (ב). 08.40 ראשית הקריאה — בלי סודות — א"ח. 09.00 ביאוגרפיה של א"י — פני הארץ — שלוש גבעות 09.20 מדעי הטבע — ד"ש — עיברות והשירות 10.10 אנגלית ה' 10.30 הגיל הרך — בבית של פיסטוק — שלי שלך. 11.00 אנגלית ו'. 11.15 ערבית מדוברת — רי"ח — אלבית (א) לעתיק 11.30 אנגלית ח' 12.00 מדעי הטבע — על יסודי — פיסיקה — חוקי התנועה 12.25 אנגלית ט' 13.00 הסטוריה — מתולדות ישראל — מצדה 13.30 מוסיקה — ג'יימס גאלוי. 14.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות 14.05 בלי סודות — ת'. 14.25 קשר משפחתי — משפחת ונקין (ש"ח) 15.10 רחוב סומסום — מפגש בחוק הטבע 15.40 שעת כושר 15.50 מאחים שגיות לרפוס. 16.00 הגיג — שידור חי 17.00 ערב חדש — מנחה דן מרגלית 17.30 "ריץ רץ" נושא התכנית "הורים ובנים". 18.00 "הבילבולים" — סדרה בהנפשה, של וולט דיסני. שם הפרק: "יום משאלות של סלגוור". 18.25 "ספוק של יוסי" — מבט אל ירוחם. 18.30 קיצור החדשות (ערבית) 18.32 "מגזין לאמנות" 1. תאטרון בית לסין; 2. תערוכת "בוטוסיאן ישראלי"; 3. בקולנוע — הסרט "האלמנה השחורה" (ערבית). 19.00 "מפגש" 19.30 חדשות (ערבית) 20.00 כותרות מבט 20.02 מבט ספורט 21.30 תשדירי שירות 21.35 "אף פעם לא מאוחר" פרק 15 "מוג מתבר". 22.00 סרט תעודה "המשחתת אילת" — סיפורה של המשחתת שהמצרים טיבעו ב־21.10.67 — היום לפני 20 שנה. 22.50 "מטלוק" הפרק השני "ההססנית". 23.40 "הגיע זמן לשון" — בפינתה השבועית של אבשלום קור הפעם על "איסה, איסה". חדשות הלילה.

ערוץ 2

19.00 דובי איכפת לי 19.30 חצבית: חסידות, לייזרים. 20.00 בידור 2: פסטיבל שירי עמים. 20.30 בידור 2: סיטו פרנסה סלסה — ג'או דרום אמריקאי 21.00 סוף 2.

רדיו

קול המוסיקה

06.02 "צלילי בוקר". 07.09 "בהאזנה נינוחה". 09.00 "קונצרט בוקר". 11.57 "מינחת השיר" משירי יעקב פיכמן. 12.00 "מן הסרטייה". 13.05 "בהאזנה נינוחה" ס. ראוניצקי, סימפוניה גדולה ברה־מז'ור באך: קונצ'רטו בלה־מינור לכנור ולתזמורת שוברט: רביעיה בסול־מינור לחליל, גיטרה, ויולה וצ'לו מוצארט: קונצ'רטו ברה־מז'ור לפסנתר ולתזמורת סמטאנה: "הכלה המכורה" — פתיחה ומחולות. 15.00 "מפגשים מוסיקליים". 16.00 "אתנחתא" — שידור חי מאולם ימק"א בירושלים — שלישיה הפסנתר הישראלית מבצעת: שלישיה ברה־מז'ור קאסלה: סיציליאנה ובורלסקה מנדלסון: שלישיה מס. 2 ברה־מינור, אופ. 66. 17.30 "קשת של צלילים" יצירות לכלי־נשיפה מסוף המאה ה־17 והמאה ה־18 מאנגליה, צרפת, איטליה וגרמניה. 18.05 "אנתולוגיה בצליל" מוסיקה כנסייתית פרוטסטנטית בגרמניה של תקופת הרנסאנס המאוחר. 19.00 "מוסיקה קלסית קלה". 20.05 "אינטרלוד" — רגעי מוסיקה. 20.27 "מינחת השיר". 20.30 "אופרה" ורדי: "ג'ובאנה ד'ארק". 22.00 "דור הזהב" — אמנים גדולים בהקלטות היסטוריות — שידור שני — "הקדנצות" בתכנית: פרק ראשון מתוך הקונצ'רטו לכנור הקדנצות לפרק זה מאת י. יואכים; פ. קרייזלר/ל. אאואר/ א. בוש/ שניצקה/בוזוני.

רשת א'

07.30 "רדירקל". 08.05 "תוגה" — עם בני הגורל. 09.05 "טלרדיו" — שירות מידע למאזינים. 10.05 "שיריקור" — מתולות ושירים משלנו. 10.30 שירים ישראליים וליצור שיר. 11.05 "בניני בוקר" — בניש. גרעון הור. 12.05 "מעורב ירושלמי" — עם ניסים גרמה. 13.00 חדשות ותכניות באנגלית. 13.30 חדשות ותכניות בצרפתית. 14.05 "בראש צעיר" — מגזין יומי לילדים ולבני נוער. 15.30 "האוניברסיטה המשודרת" "צרפתית למתקדמים". 16.05 "ארץ לא נודעת". 17.10 "בכפי הקשת": — שירי ערות. 18.05 "מינחת ערב" — משדר יומי להווי דתי ומסורת. 19.30 שירורים לעולים. 22.05 "יש לי חלום" — עורך ומנחה יוכב כץ.

רשת ב'

07.00 "הבוקר הזה". 08.05 "עושים עניין" — עם גבי גזית ושלום קיטל. 09.05 "כוכב הבוקר" דהמניק פרוניה. 10.05 "כל צבעי הרשת" — מגזין יומי. 12.10 "אלו־ראלף ב"בית" — עם אשר מגור. 13.05 "בתוך היום" — חדשות ומוסנאים. 14.04 "לראות או לא לראות" — יומן חדשות לתרבות ולאמנות. 14.30 "בית צנוע" — הווי הדעה. 15.05 "שירים ושקרים". 15.55 "קראתי ספר" — קוראים ממליצים. 16.05 "יומן כלכלה". 16.30 "על מסמרים ואנשים" — מגזין המשק והחברה. 17.05 "רגע קטן". 18.06 שירים עבריים. 18.45 הזה בסטרם. 20.05 "היום הזה". 19.35 השבוע בכנסת. 20.05 "שמיים" — שבועון לעניני פולקלור וערות. 22.05 "הלילה המדמה" — עם אלקי שטרום. 00.15 "לשאתו בחולם" — שירים לסיום של יום.

גל"צ

06.05 אוניברסיטה משודרת — ההסטוריה האמריקנית. מלחמת האזרחים למלחמה הקרה — הדרך למלחמת האחים. מרצה: ד"ר ארנון גוטפלד. 06.30 "עוקמים עיר". 07.07 שבע אפס שבע — עם אלכס אנסקי. 08.00 בוקר טוב ישראל. 09.05 "אילה בוקר" — עם אלי ישראלי. 10.05 "מוסיקה" — עם אורלי יניב. 11.05 "נכון לעכשיו" — עם יוסי עבאדי. 13.05 "אחר אחר" — להיטים עבריים, עורכת ומגישה: שירה גרא. 14.05 "רד רה יומי". 15.05 "שירים להג" — עם ארז טל. 16.05 ארבע אחרי הצהריים". 16.45 "באופן מילולי" — פינתו של אבשלום קור. 17.00 "ערב טוב ישראל". 18.05 "שעה קלה על כלכלה" — עם שמואל גוזשתן ואברהם טל. 18.45 "משולש" — עימות יומי בענייני השעה. מנחה יוסי עודה. 20.05 "סתרא וסיפא" — ירחון לענייני ספרות צבאית. (ש"ח). 20.55 פינה המה לל"כ. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת — ההיסטוריה האמריקנית ממלחמת האזרחים למלחמה הקרה הדרך למלחמת האזרחים. מרצה: ד"ר ארנון גוטפלד. 22.05 "על הדבש ועל העוקץ" — שירים שהזמרים אוהבים. 23.05 "עשרים וארבע שעות שהיו" — עם ירדן ורלנסקי. 23.55 "שיחת הצות" — עם מיכאל נחור־המטונה על החינוך הערבי בעיריית ירושלים. 00.05 "ציפורי לילה" — עם אלי ישראלי. 02.00 מבזק ידיעות. 02.05 "לא רוצים לישון". 05.05 צלילי בוקר.

שידורי צה"ל 2

19.05 "רדיו רדיו" — עם יואב קוטנר. 20.05 "סבבבבססים" — אינפורמציה, ר"שים, משחקי רדיו ומוסיקה. 22.05 "הספסת עשר" — עם מיכל ניב. 23.05 "קול הג'או הזה" — עורך ומגיש: רני קיסל.

רשת ג'

06.04 "בחורה לאושר" — להיטים וותיקים. 07.07 "שיר בבוקר בבוקר" — שירים עבריים. 09.05 "מה כבר תשעו" — עם אבי אתגר. 10.05 "דברים טובים" — עם שמירה אימבר. 11.05 "שבעים מי יודע" — שירי שנת השבעים. 12.05 "אהבה יומיומית" — עם יוסי סיאס. 13.05 "רק כימי חול" — עם מנחם פרי. 14.05 "לי ולך" — שיר וברכה. 15.05 "חדש, חדיש ומחודש" — עם שוש עטרי. 16.05 "הצגה יומית" — עם יקיר אביב. 18.00 "קליבר" — שבועון פופ. 20.05 "סימני דרך" — שירים עבריים. 23.05 "הלילה הוא שירים".

קולנוע

תל־אביב

9.30 ,7.15 ,4.30

אסתר: הטורף 9.40 ,7.15 ,5
אורלי: אשה מסורה 9.30 ,7.15 ,5
בן־יהודה: הכלתי משוחדים 9.30,7.00,4.30
בת: המכשפות מאיסטוויק 9.15 ,6.15 ,3.15
גורדון: טוויסט וצעקה 9.30 ,7.00
דקל: האלמנה השחורה 9.30 ,7.15 ,5
דרייב אין: משפחת סלורד 7.45
הוד: השוטר מבברלי הילס 9.30 ,7.15 ,5
התוויה הישראלית:
הקוסם מארץ עוץ 16.00 ,10.30
האחים מארקס במירוצים 24.00 ,21.50
לימור חדש: מעקב חשאי 9.30 ,7.15 ,4.30
מוזיאון ת"א: בית האמיצים 9.30 ,7.30
9.30 ,7.15 ,4.30
סינמה 1: סוד ההצלחה 9.30 ,7.15 ,5
סינמה 2: ילדים חורגים לאלוהים 9.30 ,7.15 ,5
פאר: לחישה רועמת 9.30 ,7.30 ,5
פארים: לא יכולה בלי זה 9.30 ,7.15 ,2 ,12
רביבה:
חן 1: מטאל ג'אקט 9.50 ,7.30 ,5
חן 2: ליבו של אנג'ל 9.45 ,7.25 ,5
חן 3: פגישה עיוורת 9.45 ,7.40 ,5
חן 4: הנוכל האוהבת והמאוהבת 9.45 ,7.40 ,5 ,2 ,11
חן 5: אני והחברה 9.45 ,7.40 ,5 ,2 ,11
שחף: הכלתי משוחדים 9.30 ,7.00 ,4.30
תל־אביב: רובוקופ 9.30 ,7.15 ,5
תמלה: הוצות מעבר לפינה 9.35 ,7.00 ,4.30
לב 1: המשפחה 9.50 ,7.15 ,4.30 ,2
לב 2: גברים גברים 10.00 ,8 ,5 ,2
לב 3: משפחת המלוכלכים 10.00 ,8 ,5 ,2
לב 4: נרדפי החוק 10.00 ,7.50 ,5 ,2

רמת־גן

ארמון: מטאל ג'אקט 9.30 ,6.40 ,4
לילי: מרבץ לוהט 9.30 ,7.15
אורמון: הטורף 9.45 ,7.30 ,5
רב־גן:
גן 1: המכשפות מאיסטוויק 9.40 ,7.20 ,5
גן 2: הנוכל, האוהבת והמאוהבת 9.40 ,7.20 ,5
גן 3: מעקב חושני 9.15 ,6.15
גן 4: שם הורד 9.40 ,7.30 ,5

ירושלים

אדיסון: השוטר מבברלי הילס 9.30 ,7.15 ,4.30
אורנע: לוחם עם כבוד 9.15 ,4.30
בית אגרון:
מעבר לשיא 16.00
007 — כדור הרעם 18.00
אוכמים להטים 20.15
פינק פלויד — החומה 22.00
9 שבועות של שכרון חושים 24.00
כפיר: הכלתי משוחדים 9.30 ,7.00 ,4.00
אוריגיל: מטאל ג'אקט 9.15 ,7 ,4.30
מיטשל: המשפחה 9.00 ,7.00
ממורה: אני והחברה 9.30 ,7.00
חבורה: סגור לרגל שיפוצים
אוריון
אור 1: מעקב חושני 9.15 ,7.15 ,4.30
אור 2: לא שם זין 9.30 ,7.15 ,4.30
אור 3: לא יכולה בלי זה 9.00 ,7.00 ,4.30
אור 4: סוד ההצלחה 9.00 ,6.30
אור 5: קוקה קולה קיד 9.00 ,7.00 ,4.30
עדן: הטורף 9.00 ,7 ,4.30
תיאטרון ירושלים:
מותו של סוכן 21.45 ,18.45

חיפה

אורה: השוטר מבברלי הילס 9.15 ,7.00 ,4.30
חן: פגישה עיוורת 9.00 ,6.45 ,4.30
עצמון 1: והיוהיה לפשעים 9.15 ,7.00 ,4.30
עצמון 2: הקשר הנורווגי 9.15 ,7.00 ,4.30
עצמון 3: ילדים חורגים לאלוהים 9.15 ,7.00 ,4.30
רון: הכלתי משוחדים 9.00 ,6.30 ,4
אמפי: זוהב רטוב 9.15 ,7.00 ,4.30
אורלי: הוצות מעבר לפינה 9.15 ,6.45
קרן אור המתחדש:
תימו מלך ירושלים 9.15 ,7.00
מארי: הטורף 9.30 ,7.30 ,5.00

נתניה

שורון: המכשפות מאיסטוויק 9.15 ,7 ,5
סמוויל: רימון חי 9.15 ,7 ,5

חולון

סביון: הכלתי משוחדים 9.30 ,7.15 ,5
מגדלו: מטאל ג'אקט 9.00 ,6.00
רינגו: ותיק אמריקאי 9.30 ,7.30 ,5
ארמון: קרוקודיל דנדי 9.30 ,7.30 ,5

בת־ים

עצמאות: השוטר מבברלי הילס 2 9.30 ,7.15 ,5

הרצליה

דיקלי: השוטר מבברלי הילס 9.30 ,7.15 ,5.00
מלון דניאל — האורוטוריום
א', ב', ג' — שירותים אישיים 9.30 ,7.45

באר־שבע

חן: סוד ההצלחה 9.30 ,7.30 ,4.30

פתח־תקוה

היכל 1: הכלתי משוחדים 9.30 ,7.15 ,5
היכל 2: השוטר מבברלי הילס 9.30 ,7.15 ,5.00
היכל 3: משפחת סלורד 9.30 ,7.15

כפר־סבא

בית בריל: פרוט בבתי הקולנוע 12.00 ,10.00

עפולה

מפתרהן: משום פראי 9.00

גבעתיים

הדרי: רובוקופ 9.30 ,7.15

ראשון־לציון

רון 1: הכלתי משוחדים 9.30 ,7.15
רון 2: השוטר מבברלי הילס 2 9.30 ,7.15

תיאטרון

הבימה התיאטרון הלאומי
מחר יום ה', 22.10
מחכים לגודו: 20.30

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ה' 22.10 בשעה 20.30
עוזים

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים קופ"ח עין יהב — חולון.
חולון אהרון — ומפיין 52, קופ"ח עין יהב.
ירושלים אסור — דוד ילין 31.
נתניה מקסים — סלומון 2.
פתח־תקוה קופ"ח כללית — חיים עוזר.
רמת־גן סינצי — חיבת ציון 43.
תל־אביב שלמה המלך — שלמה המלך 78. קופ"ח מכבי — בן יהודה 26.
חיפה נורדוי — נורדוי 12.

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 244; חדרה — 22444.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה: בימים א'–ה': 16.00; בימי ו' וערבי חג: 11.30
מחיפה לבני־ברק וירושלים א'–ה': 7.00
מתל־אביב לחיפה: בימים א'–ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.15, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00; בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.
מתל־אביב לנהריה: בימים א'–ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00; בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.
מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב: בימים א'–ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30; בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30.
מנהריה לחיפה ולתל־אביב: בימים א'–ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.35, 18.38; בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35.
* רכבת תוספת בימי א' בשבוע וביום אחרי חג בלבד.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב - בימים ב', ד', ו' - כירורגיה ופנימית. ילדים - כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה
● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
ביקור חולים - ילדים, שערי צדק - פנימית, נשים, הדסה ע"כ - כירורגית, אורטופדית, עיניים, א.א.ג.

מוקד קופ"ח כללית
המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'–ה' ב־08.00–20.00, בימי ו' 08.00–15.00
טלפונים: 03-433500, 03-435800
יד ביד - ארגון קשבת בטלפון לילד ולנוער - קו לנוער במצוקה
ירושלים - 02-243358
ת"א - 226027 (24 שעות)
חיפה - 04-229488 (11.00–20.00)
גליל מערבי - 04-922222
קו פתוח להורים במצוקה
בימי ג' ר"ח - טל. 232788
"קו פתוח" - ארגון קשבת לילדים ובני־נוער 03-221650 (24 שעות)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים
הקהמרי לרפואת שיניים בישראל בתל־אביב — בימים א'–ה' בין השעות 21.00—23.00. בלילות שבת וערבי חג בין השעות 24.00—18.00. בשבתות והחגים בין השעות 15.00—21.00.
הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649. בחיפה: רחוב הנגזן 26, קומה ב', טל' 523566, פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00–9.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה א', טל': 294869, 03-285822.

מרכז מידע לקרבנות אונס
לרעננה ואיזור השרון, טל' 052-32452 בימים א'–ה' בשעות 21.00—17.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02-227171
ער"ן תל־אביב — טל' 03-5461111
ער"ן ילדים ונוער ת"א — טל' 03-261115
ער"ן חיפה — טל' 04-672222
ער"ן באר־שבע — טל' 057-418111
ער"ן נתניה — טל' 053-35816

סילוק מטרדים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101; רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 5781111; רמלה — 101, טל' 08-221032; טבריה 065-95834; טבעון — 101, טל' 04-823383; נהריה — 04-951401; בת־ים — טל' 5511111; באר־שבע — טל' 057-74767.

היועץ המשפטי עתר לבג"ץ, בבקשה לבטל את צו עיכוב היציאה נגד נקש

"ביה"ד הרבני פעל מחוסר סמכות בעת שהוציא את הצו"

היועץ המשפטי לממשלה עתר אתמול לבג"ץ בבקשה לקבוע, כי צו עיכוב היציאה מהארץ שהוציא בית הדין הרבני האזורי בירושלים, נגד ויליאם נקש אינו תקף, ואינו יכול למנוע את ביצוע הסגרתו.

היועץ המשפטי קובע בעתירתו, כי אין בצו עיכוב היציאה כדי לפגוע בביצוע ההסגרה, כי בית הדין הרבני פעל מחוסר סמכות בעת שהוציא את הצו. לטענתו, לצו ההסגרה ישנה עדיפות על צו עיכוב היציאה מהארץ.

בעתירה שהוגשה נגד בית הדין הרבני עצמו, נגד ויליאם נקש ונגד רינה נקש קובע היועץ המשפטי לממשלה, כי קביעתו של בית הדין הרבני שיש חשש חמור לעיגונה של רינה נקש, אין לה על מה לסמוך. אין כלל חשש לעיגונה של רינה נקש, מאחר שמקום הימצאו של בעלה יהיה ידוע לכל. בעתירה נטען עוד, כי בג"ץ התיחס כבר בעבר לחשש העיגון, ופסק, כי חשש זה אינו יכול להוות עילה למניעת הסגרה.

חריש מפרט את השתלשלות העניינים בפרשה. לעתירה צורפו כל פסקי הדין שניתנו בערכאות השונות בעניינו של נקש, ותצהיר של פרקליט מחוז ירושלים עו"ד בן אור.

העתירה תועבר היום לעיונו של שופט תורן בבג"ץ שיחליט, אם להוציא צו על תנאי, המורה לבית הדין הרבני ולזוג נקש להשיב על הטענות, שהועלו בעתירה. היום, גם ייקבע מועד לדיון ראשוני בעתירה. (עתיים)

לב אובשיצר, שטס פצוע בשמי סטלינגרד וקרא לגרמנים להיכנע, עלה ארצה

(צילום: יונתן טלינגר)
אל"מ ארוך לוחץ את ידו של העולה החדש

מאת יוסף גלילי, כתב "על המשמר"

"אני מאושר להיות במולדתי ישראל. כשם שאהבתיה ממרחקים, אוהב אותה שבעתיים כשאני דורך על אדמתה" — אמר בהתרגשות הטייס, קולונל לב אובשיצר, למקבלי פניו במסיבת עיתונאים בנמל התעופה בן־גוריון. אובשיצר ורעייתו הגיעו אור ליום אתמול באחת וחצי אחר חצות בטיסה ממוסקווה, דרך בוקרשט לתל־אביב.

בין מקבלי פניו — בנה של אשתו, חבריו לנשק ולפעילות למען עלייה, ידידים ואלוף משנה אבי ארוך מחיל האוויר. אובשיצר הזכיר את שמותיהם של בוריס וגאלינה ליפשיץ, השובתים רעב למען עלייתם, משפחת טופלר שאינה יכולה להתאחד עם בנם בישראל ורבים רבים אחרים, וקרא להמשך המאבק למענם.

בשם מפקד חיל האוויר הזמין אותו אל"מ ארוך לטקס מיוחד שייערך ע"י מפקד חיל האוויר אלוף אביהו בן־נון, בו יוענקו לו כנפי טיס של חיל האוויר הישראלי, ולביקור באחד מבסיסי חיל האוויר.

לב אובשיצר, בן 68, היה מסורב עלייה 16 שנה. הוא היה טייס מצטיין בחיל האוויר הסובייטי, הפיל 11 מטוסים גרמניים במלחמת העולם השנייה, ועוטר ב־15 מדליות גבורה של הצבא הרוסי. בגיל 20 הצטרף לצבא האדום כמכונאי בחיל האוויר. ב־1941, בתום קורס בבית ספר של חיל האוויר, קיבל כנפי טיס.

ב־1942 קיבל מינוי של קומיסר פוליטי. בשנה זו קודם לדרגת אלוף משנה ונשלח לחזית סטלינגרד. אחר קרבות אוויר כבדים בשמי סטלינגרד, הוא ביצע 24 טיסות, בהן קרא באמצעות מגבר קול לפילד־מרשל הגרמני פאולוס להיכנע. כדור גרמני פגע בגבו, אך למרות פציעתו, המשיך ב"מבצע ההסברה" עד שאזלו כוחותיו. "הרפתקת המגאפון" הפכה לחלק ממיתוס הגבורה הרוסי. (עתיים)

בקרוב תאושר סופית ההחלטה לתת לישראל לשפץ מטוסים אמריקניים

צבא ארה"ב ישתף פעולה עם הוועדה לבקרת תעופה בטכניון

מאת אורי נחשון, וושינגטון

תוך שבועות מספר תאושר סופית ההחלטה לאפשר לישראל לשפץ מטוסים אמריקניים — הודיע אתמול קלייטון ייטר, תת השר לסחר חוץ של ארה"ב, לשר התעשייה והמסחר, אריאל שרון, בסיום הוועדה המעורבת ישראל־ארה"ב בוושינגטון.

ברוב העניינים שנדונו בשיחות השנה התקדמות מועטה ביותר. בנושא הקומולציה (החוק שנועד לאסור יבוא בהיצף לארה"ב) נדחתה ההחלטה עליה, עד לאחר שיחותם ההסכם לאזור סחר חופשי בין ארה"ב לקנדה בינואר 1988. ישראל מבקשת השוואת תנאים לקנדים.

ייטר אמר כי חוק הקומולציה הוא חיוני, ואם כל מדינה קטנה תטען שהסחר עימה הוא רק בשברי אחוזים מהסחר הכולל של ארה"ב ותבקש לפטור אותה מהחוק, יתרוקן עקרון הקומולציה מתוכנו. "אם ההסכם לאזור סחר חופשי עם קנדה יאושר בקונגרס ובפרלמנט הקנדי, נהיה מוכנים לדון באפשרות להשתמש במכניזם דומה בהסכמים עם מדינות אחרות, כמו ישראל", אמר ייטר. עוד סוכם, שישראל וארה"ב יקימו קרן משותפת לסיוע למדינות מתפתחות, אולם תת השר האמריקני לא נקב בסכום שארה"ב תקציב לקרן הזאת.

כתבנו בחיפה, קובי מנדל, מוסר כי מזכר הבנה בין משרד ההגנה של ארה"ב לבין מערכת הביטחון בישראל על שיתוף פעולה בין מעבדות צבא ארה"ב ובין המעבדה לבקרת תעופה בפקולטה להנדסה אוירונאוטית בטכניון, נמצא בשלב חתימה סופית בישראל.

הטיוטות להסכם זה נכתבו עוד ב־1985 במרכז המחקר נאס"א בשיתוף עם פרופ' שמואל מרחב, ראש המעבדה לבקרת תעופה בפקולטה להנדסה אוירונאוטית. מדובר בשיתוף פעולה במחקר השפעת תנודות ורעידות כלי טייס על תפקוד הטייס בבקרה ידנית, תיפעול וכיוון של מערכות אוירונאוטיקה ע"י הכוונת הראש וכן קריאת אינפורמציה בתצוגות אלקטרואופטיות מוטסות.

היוזמה להצעת ההסכם באה מצד ראש המעבדה האוירומכנית במעבדות צבא ארה"ב באותה תקופה.

מאז חודש אוקטובר בשנה שעברה ביקרו משלחות של צבא ארה"ב, בראשותו של ראש מינהל התעופה והטכנולוגיה בארה"ב ד"ר קרלסון פעמיים במעבדה של בקרת תעופה בטכניון.

הארכיבישוף הזמין את הרצוג לגרוזיה והנשיא הפנה אותו לשלטונות ברה"מ

הארכיבישוף של גרוזיה, הפטריארך האורתודוכסי אליאס השני, נפגש אתמול עם נשיא המדינה חיים הרצוג, שעם ראשי הקהילה היהודית הגרוזינית [illegible] ראשיה ונפגש [illegible] לפני בואו ארצה [illegible]. הארכיבישוף של גרוזיה מבקר בארץ [illegible] ונועד אתמול לשיחה בת כחצי שעה עם הנשיא.

הארכיבישוף תאר בפני הנשיא את חיי הקהילה היהודית בגרוזיה ועמד על חופש הדת המוחלט לו זוכים בני הקהילה, שהגיעו לגרוזיה, לדברי הארכיבישוף כ־600 שנה לפני הספירה.

סיבת בואו היתה דרישת הכנסיה הגרוזינית מהכנסיה היוונית אורתודוכסית, לקבל מידיה את מנזר המצלבה בירושלים, השייך לטענת הארכיבישוף לכנסיה הגרוזינית. בפגישה נכח גם הפטריארך היווני אורתודוכסי תיאודורוס, וכאשר העלה הארכיבישוף הגרוזיני את סיבת בואו לישראל, השתררה מתיחות בשיחה.

נשיא המדינה הבהיר, כי אינו יכול להתערב בחילוקי הדעות בין שתי הכנסיות ויש להעלותם בפני שר הדתות.

הנשיא אמר כי ישמח לקבל את ההזמנה לבקר בגרוזיה, אך על הארכיבישוף לקבל את הסכמת שלטונות ברית המועצות לפני שהוא מזמין אותו רשמית. (עתיים)

היום טיסת הבכורה של אל על לוארשה, פולין

טיסת הבכורה של אל על לוארשה תצא היום בבוקר מנמל התעופה בן־גוריון, המטוס יעבור מעל מדינות מזרח אירופה יוגוסלביה, רומניה, הונגריה וצ'כיה, וינחת בוארשה כעבור ארבע שעות ו־10 דקות.

דובר אל על מסר אתמול, כי את הטיסה תבצע חברת הבת של אל על, סאן־דור. בטיסה יהיו כ־100 ישראלים, ביניהם קבוצה גדולה שחבריה קיבלו את האשרות לפולין באמצעות סוכני נסיעות.

הטיסה תהיה במתכונת טיסת בכורה, והנוסעים יהנו משמפניה וארוחה חגיגית. בחזרה תטוס לכאן אל על קבוצה גדולה של אנשי המגבית היהודית המאוחדת, שמבקרים כעת בפולין. (עתיים)

קרן העזרה למפעלים אספה למעלה מ־8 מיליון שקל

קרן "תנופה לצמיחה" של ההסתדרות אספה, עד כה, למעלה מ־9 מיליון שקל, המוכפלים בהסדר מיוחד עם בנקים, לעזרה למפעלים בארץ. מסר אתמול צבי צפרירי, מרכז הקרן, במסיבת עיתונאים בתל־אביב.

הקרן הוקמה בוועידת ההסתדרות בנובמבר 1985, ביוזמתו של מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר. מטרתה היא לסייע למפעלים, בעיקר באזורי פיתוח. הקרן שהוקמה כעמותה, עם הנהלה ומועצה ציבורית, הוכרה ע"י הממשלה, והתרומות לה משוחררות ממס.

העובדים במוסדות שהצטרפו לקרן תורמים שלושה ימי עבודה או חמישה במשך שנה, וחצי יום תרומה לשישה חודשים מאז הקמתה, הצטרפו לקרן ועדים ארציים ומקומיים, שתרמו 2 מיליון שקל, מפעלים ומוסדות של ההסתדרות, שתרמו 1.8 מיליון שקל, מפעלי כור, שתרמו 1.3 מיליון שקל, קיבוצים, שתרמו 1.3 מיליון שקל, וגימלאים, שתרמו 1.2 מיליון שקל. הצטרפו הסתדרות עובדי המדינה והגופים המאוגדים בה, והקואופרטיבים הגדולים כמו אג"ד, דן והמשביר לצרכן.

כספי הקרן מועברים למפעל המיועד באמצעות הבנק שלו, כהלוואה צמודה ללא ריבית, לשבע שנים. הבנק מצדו, מכפיל בתנאים מיוחדים את הסכום שאושר ע"י הקרן. אמות המידה למתן הלוואות ולגודלן הן מצב התעסוקה במקום ופריון העבודה.

מר צפרירי אמר כי הקרן כבר הצילה מפעלים בקצרין, בית שאן וירוחם, רובם מפעלים פרטיים.

הצוות במרכז הקרן, עובד בהתנדבות, וכמוהו גם הפעילים במועצות הפועלים ובוועדי העובדים. (עתיים)

אפרים ריינר מייצג בארץ רוכשי אורמת וכל בו שלום

אפרים ריינר, שהיה מזכ"ל חברת העובדים ויו"ר מועצת המנהלים של בנק הפועלים, הציג אתמול את חברת מ.ס. גולדקלנג, שרכשה לאחרונה את השליטה בכל בו שלום. זהו בנק אמריקני להשקעות, שמייחד את רוב אמצעיו ומאמציו לייזום עסקים הקשורים בישראל.

הבנק נוסד במרס 86' והחל בפעילותו בישראל לפני שנה, משקיעים שגיים, רכשו את מחצית המניות של "אורמת טורבינות", חברה המקימה תחנות כוח גיאותרמיות, להפקת חשמל.

פעילותה בארץ מתבצעת באמצעות חברה קשורה בשם "גולדקלנג ושות' ישראל בע"מ", בבעלותו ובניהולו של אפרים ריינר. (עתיים)

ניגריה איננה מתכוננת לחדש היחסים עם ישראל

לאגוס. — ניגריה איננה מתכוננת לחדש את קשריה הדיפלומטיים עם ישראל, הודיע אמש ראש המטה של חיל האוויר הניגרי, הגנרל איבראהים אלפא, לסוכנות הידיעות הניגרית.

הצהרה זו מנוגדת לידיעות שפורסמו לא מכבר בעיתונות הישראלית, לפיהן התקיימה פגישה בין שרי החוץ של שתי המדינות במרכזו האו"ם בניו יורק כדי לבחון את חידוש הקשרים. (ע"צ)

ועדת חקירה לנסיבות כשלונו של מירוץ חיפה

מאת קובי מנדל, כתב "על המשמר"

ראש עיריית חיפה, אריה גוראל, הורה להקים ועדת חקירה כדי לחקור את נסיבות כשלונו של מירוץ חיפה הראשון שנערך בחול המועד סוכות.

במירוץ השתתפו כמה מאות מתושבי חיפה וקבוצות של תיירים מחו"ל. התחרות כללה מירוץ עממי ותחרותי ברחובות מרכז הכרמל ואחוזה, אולם ארגונה היה לקוי וגרם לתרעומת רבה בקרב המשתתפים, אי־הסדר התבטא באי־ביצוע מעקב אחר המשתתפים במירוץ, שלא ניתן יהיה להצטרף אליו רק לקריאת טופס.

למרבה האירוניה זכה במקום הראשון במירוץ התחרותי נכה מגרמניה שהתחרה כשהוא על כסא גלגלים. התברר שהמירוץ נערך במורד ועל כן השיג הנכה את כל המשתתפים באמצעות עגלת הנכים. כמו־כן חלק ממשתתפי התחרות כלל לא הגיעו לקו הזינוק בשל הערר תחבורה.

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים – 21.10.87

	יחידה	בנקנוטים: קניה	בנקנוטים: מכירה	העברות והמחאות: קניה	העברות והמחאות: מכירה	שערים יציגים
סל המטבעות	1	—	—	1.6683	1.6892	1.6790
דולר אמריקני	1	1.55	1.62	1.5856	1.6054	1.5968
מרק גרמני	1	0.86	0.90	0.8774	0.8883	0.8826
לירה סטרלינג	1	2.58	2.71	2.6294	2.6622	2.6395
פרנק צרפתי	1	0.25	0.27	0.2629	0.2662	0.2646
ין יפני	100	1.09	1.14	1.1049	1.1187	1.1116
גילדן הולנדי	1	0.76	0.80	0.7801	0.7899	0.7848
פרנק שווייצרי	1	1.04	1.09	1.0591	1.0723	1.0644
כתר שבדי	1	0.24	0.26	0.2491	0.2522	0.2508
כתר נורווגי	1	0.24	0.25	0.2394	0.2423	0.2410
כתר דני	1	0.22	0.24	0.2285	0.2314	0.2299
מרק פיני	1	0.35	0.37	0.3634	0.3680	0.3659
דולר קנדי	1	1.18	1.24	1.2061	1.2212	1.2146
דולר אוסטרלי	1	1.09	1.18	1.1325	1.1467	1.1407
ראנד דר' אפריקאי	1	0.46	0.78	0.7722	0.7818	0.7782
פרנק בלגי	10	0.41	0.43	0.4226	0.4279	0.4245
שילינג אוסטרי	10	1.23	1.29	1.2500	1.2656	1.2544
לירה איטלקית	1,000	1.19	1.27	1.2182	1.2334	1.2232

מאסר עולם למחבלים שרצחו את בוכריס, פארס ואל־מסרי

מאסר עולם הוטל אתמול בבית־המשפט הצבאי בשכם ברוב קולות על שני המחבלים מועייד סאמר (25) ואחמד אבו־סעוד (31), תושבי איזור טול כרם, שהורשעו ברציחתם של אלברט בוכריס תושב עפולה, איש משמר הגבול רס״ר ג׳מיל פארס, וראש עיריית שכם ג׳עפר אל־מסרי. שופט המיעוט סבר שיש לגזור על השניים גזר־דין מוות.

בגזר הדין אמר בית־המשפט, כי „הנאשמים ביצעו את המעשים הנפשעים ביותר האפשריים, מעשים נתעבים ושפלים, שמטרתם היא נטילת חיי אדם, ולמרבה הצער הצליחו בחלק מהמקרים במזימותיהם הזדוניות".

בחודש יולי 1985 קיבל אחמד אבו־סעוד הוראה ממפעיליו לרצוח יהודי בשכם, תוך שלושה ימים ממועד קבלת ההוראה. הוא שוטט בעיר שכם ב־30 ביולי 1985, משהבחין באלברט בוכריס המנוח, הנכנס למאפיה בעיר, נעמד בפתח המאפיה, שלף את אקדחו וירה בו בגבו.

בחודש אוגוסט 1985 קיבל אחמד אבו־סעוד הוראה לבצע פיגוע נוסף, הפעם בג׳נין. ב־24 באוגוסט 1985 נסע הנאשם עם אדם נוסף ותר ביחד עימו אחר קרבן לרצח. משהבחינו בעובר אורח שסייר במקום עם אשתו וילדיו, ירה הנאשם בגבו שלושה כדורים ופצעו קשה.

רצח שוטר משמר הגבול ג׳מיל פארס התבצע ב־11 בינואר 1986. אחמד אבו־סעוד ומועייד סאמר סובבו בשכם. משהבחינו כי ג׳מיל פארס נכנס לחנות עם שוטר נוסף בשם אוסאמה גאנם, ירה מועייד לעבר השוטר גאנם ופצעו. ג׳מיל פארס, שרץ מן החנות לשמע הירי, נורה אף הוא ומת.

ההוראה לרצוח את ראש עיריית שכם ג׳עפר אל־מסרי התקבלה בחודש פברואר 1986, היות ונחשד כמשתף פעולה עם ישראל וירדן. ב־2 במארס 1986 ארבו שני המחבלים לראש העירייה, ומשקרב, ירה בו מועייד מספר כדורים בגבו ורצחו.

בית־המשפט הצבאי בשכם, בראשותו של סגן־אלוף יהושע הלוי, גזר, כאמור, על הנאשמים מאסר עולם. (עתי״ם)

48 בני משפחת אבו־סולב הבדואית יפונו מאדמותיהם

מאת שלי יחימוביץ׳, כתבת „על המשמר"

48 בני משפחת אבו־סולב הבדואית יפונו מאדמותיהם וישלמו פיצויים בסך שלושת אלפים שקל כל אחד. כך קבע אתמול בית־משפט השלום בבאר־שבע.

התביעה הוגשה נגד הבדואים על־ידי מינהל מקרקעי ישראל. במהלך המשפט לא הצליחו אנשי אבו־סולב להוכיח בעלות על השטחים המצויים סמוך לדימונה, על אף שלטענתם הם ואבותיהם יושבים שם כבר שלושה דורות לפחות.

בתביעה נגרם נאמר, כי פלשו לשטחים שלא כדין וכי הם מסיגי גבול. להגנתם טענו, כי הם ואבותיהם חיו בשטחים אלה וכי לא ניתן לבטל את זכותם על האדמות.

השופט המחוזי יהושע פלפל, שהחל את הטיפול בתיק זה בהיותו שופט שלום, קיבל את תביעת המינהל. הוא הסתמך על עדויותיהם של עדי התביעה, בהם אנשי הסיירת הירוקה, לפיהן הבדואים לא ישבו ישיבת קבע בארמונות שליד דימונה. כן הסתמך על תצלומי אוויר שנעשו ב־68׳, בהם לא נראו מבנים, אוהלים או שדות מעובדים.

הבדואים יוצגו על־ידי עורכי־הדין ביבי גורן ואלי צנג. עו״ד מאיר לם הגיש בשמם ערעור לבית־משפט העליון בתביעה אחרת של הכרה בבעלות על האדמות, אולם צו הפינוי שהוצא עלול להפוך את הערעור לעליון לחסר משמעות. במקביל תוגש בקרוב בקשה לעיכוב ביצוע הפינוי.

(כתבה מפורטת על פרשת אבו־סולב — מחר ב„חותם").

הוארך מעצר תלמידי ישיבה החשודים בתקיפת ערבים

בית־משפט השלום בירושלים האריך אתמול ב־48 שעות את מעצרם של שלושת תלמידי ישיבת „שובו בנים" שבמזרח ירושלים, החשודים בכך שתקפו ארבעה ערבים ברחוב הגיא בעיר ביום ב׳ השבוע.

כתוצאה מהתקיפה נפצעו ארבעת הערבים באורח קל, נמסר בבית־המשפט. תלמידי הישיבה, נאמר בבקשה להארכת המעצר, תקפו את הערבים במוטות ברזל ואלות, השתוללו וגרמו נזק לחנויות.

הרוקר טען, כי תלמידי הישיבה נמלטו לאחר ההתפרעות לישיבת „שובו בנים" ושם נעצרו. בא־כוח המשטרה נימק את בקשת הארכת המעצר בכך שיש צורך לעצור חשודים נוספים ולערוך מסדרי זיהוי שטרם נערכו. לטענת המשטרה, השתתפו בתקיפה בין 8 ל־10 תלמידים מהישיבה.

החשודים יורם יעיש (33), מרדכי אבירד (27) ויעקב בלטי (33) נעצרו למשך 48 שעות נוספות על־פי החלטת השופט משה רביד.

„קיים חשש, כי אם ישוחררו החשודים, ינסו לפגוע בחלק מהעדים", פסק השופט. (עתי״ם)

בנו של השופט חג׳ יחיא נאשם בהונאת משרד הרישוי

מאת קובי מנדל,

עמיר חג׳ יחיא בן 18 מכפר טייבה שבמשולש, בנו של שופט בית־המשפט המחוזי בתל־אביב, יוסף חג׳ יחיא, מואשם בהונאת משרד הרישוי על־ידי זיוף טפסי בקשות לרשיון נהיגה והתחזות לאדם אחר, קבלת דבר במירמה בנסיבות מחמירות ונסיון להדיח עד.

כתב־האישום הוגש אתמול לבית־המשפט המחוזי בחיפה, לאחר שנשיא בית־המשפט העליון, השופט מאיר שמגר, נענה לבקשת פרקליטת המחוז יונה בלטמן להעביר את המשפט מת״א לחיפה.

התובע ניסים סרוסי, סגן בכיר לפרקליטת מחוז חיפה, טוען בכתב־האישום, כי הנאשם קשר קשר יחד עם אחרים להונות את משרד הרישוי על־ידי זיוף טפסי בקשה לרשיון נהיגה.

לטענת התביעה, הגיעו לידי הנאשם שלוש חותמות של אופטומטריסטים, המוסמכים לבצע בדיקות ראייה. הנאשם, טוענת התביעה, זייף במרוצת החודשים מארס־יוני השנה טפסי בקשה של תושבי כפרו, כשהוא נוהג לאשר את בדיקת כושר ראייתם ולהטביע את חתימות האופטומטריסטים על גביהם. כן נהג הנאשם, לטענת התביעה, לגשת למיבחנים עיוניים במקומם של אחרים. תמורת שירותים אלה קיבל הנאשם מן המעורבים בפרשת הזיוף סכומי כסף שהסתכמו בכ־150 עד 300 דולר.

התביעה טוענת, כי כתוצאה ממעשיו קיבלו נהגים רשיונות נהיגה מבלי שהיו כשרים לכך מבחינה רפואית ומבלי שהיה להם ידע בלסתר ביסודות העיוניים של הנהיגה.

מפלגת הפועלים המאוחדת — המרכז
לוח פעילות שבועית מה־22.10—28.10.87

יום חמישי — 22.10

סניף נצרת עלית — 8.00 — ח״כ אמירה סרטני — סיור במרכז קהילתי
סניף אשקלון — 9.00 — ח״כ חייקה גרוסמן — יום בישוב

ישיבת מזכירות הוועדה המוניציפאלית במרכז — בשעה 10.00

ירושלים — משרד החינוך — 14.30 — נוער מפ״ם ארצי — מפגש עם נציגי משרד החינוך
סניף גבעתיים — 17.30 — יצחק שושני — אסיפת חברים
סניף קרית־ביאליק — 18.30 — שרה דורון, ברוך שיינרוס — חוג בית — משם. חיים בס
סניף הרצליה — 20.30 — חנן ארז — אסיפת חברים חגיגית

יום שישי — 23.10

סמינר סטודנטים — ארצי
גבעת חביבה — 23־24.10.87
על הפרק: בניית תוכנית פעולה לשנת תשמ״ח
בהשתתפות: ח״כ יאיר צבן, חנן ארז

סמינר פעילי סניף חולון
בגבעת חביבה, ב־23־24.10.87
בהשתתפות: חנן ארז, וולדי מורג, אפרים קורן

סניף כפר־סבא — 20.30 — דני פלג — נוער מפ״ם — בנושא: „הנוער והראש הקטן"

שבת — 24.10

קיבוץ עין־דור — 10.00 — אסתר עופר, נטע מן — אירוח סניף תל־אביב

יום ראשון — 25.10

חיפה — ביה״ס בסנות — 9.40 — עודד ליפשיץ, ואביק אבנון — מפגש תלמידים

פגישת פורום רחב של המדור ליהודי בריה״מ תתקיים במרכז בשעה 16.00

סניף רמלה — 19.30 — וולדי מורג, חיים כמיל, אילן גלאון — פתיחת סניף חגיגית

יום שני — 26.10

חיפה — ביה״ס דשנים — 8.30 — שרה דורון, ואביק אבנון — מפגש תלמידים
סניף יבנה — 17.00 — סימה שוויצר — מועדון דוברי רוסית
ירושלים — 19.00 — ח״כ יאיר צבן — סימפוזיון במדרשה
סניף ראשון־לציון — 19.00 — אילן גלאון, דני פלג — כנס נוער מפ״ם
סניף נס־ציונה — 20.30 — חנן ארז — אסיפת חברים

יום שלישי — 27.10

סניף רמת־גן — 10.00 — נחום שור — מועדון ותיקים

ריכוז דור צעיר בירושלים
באוהל ההתיישבות — בשעה 16.00

סניף תל־אביב — 17.00 — עדנה קנטור — העובדת השכירה
סניף קרית־שמונה — 18.30 — וולדי מורג — מזכירות הסניף
סניף עקרון — 19.00 — יעל סלומון, משה נחותמי — אסיפה לבחירת מוסדות הסניף

אזכרה לאבא בוטביניק ז״ל
בסניף תל־אביב בשעה 18.00
גד פרישברג, חיים שחורי, משה סמולר

יום רביעי — 28.10

ישיבת רכזי איזורים
במרכז בשעה 13.00

ירושלים, כנסת — 13.00 — ח״כ חייקה גרוסמן — אירוח חברי רמלה
סניף אופקים — 18.00 — שושנה דנן — הסיעה במועצת הפועלים
סניף תל־אביב — 19.00 — אברהם מזרחי, רבקה יעקובוביץ — העובדת השכירה
סניף רמת־גן — 19.30 — ח״כ יאיר צבן — אסיפה מגמתית
סניף הוד־השרון — 20.00 — וולדי מורג, יהודה דנגורי — אסיפת פעילים
קיבוץ גזית — 21.00 — חנן ארז — אסיפת חברים

ישיבת מזכירות מפ״ם
תתקיים ביום ד׳ 28.10.87 בשעה 16.00, במרכז
סדר היום:
- עמדות מפ״ם לקראת כינוס הקונגרס הציוני
- אישור רשימת צעירי מפ״ם־ישראל לקונגרס הציוני

הפותחים:
דב פודר, חנן כהן
החברים מתבקשים להבטיח השתתפותם

איגוד מקצועי

יום חמישי — 22.10

מפגש עם מפ״ם במועצות הפועלים — אזור הצפון
דוד בן אשר, נטע מן
עכברה — 10.00; צפת — 13.00; כרמיאל — 17.00

יום שישי — 23.10

סניף חיפה — 8.00 — וולדי מורג, דב אלקנתי, יחזקאל יחזקאל — סיעת מפ״ם במועצ״פ

שבת — 24.10

סניף נצרת — 11.00 — חנן ארז, דב אלקנתי, שאפיק ביררי, מונקז זועבי — כנס פועלי הבניין

יום ראשון — 25.10

מזכירות מועצת ועדי עובדים
במרכז — בשעה 19.00

יום שני — 26.10

במרכז — 17.00 — חנן ארז, אפרים ויילנר — בנק ועדי עובדים ותאום מקצועיים איזור ת״א וגוש דן

יום שלישי — 27.10

סניף נצרת עלית — 8.00 — דב אלקנתי, מאיר יאחקו, חיים נמיר — עם עובדי כיתן נצרת
שירת הכרמל — 11.00 — דב אלקנתי, משה יונה — מפגש עובדי רום כרמל

יום רביעי — 28.10

מרכז מפ״ם — 16.00 — אפרים ויילנר, שולה בבקא, נעמי ריטרמן — תאום איחוד.

בפלילים

חשודים בהשתייכות לרשת שהונתה את קופ״ח מכבי

שני רוקחים מתל־אביב ועקרת בית מרמת־גן נעצרו אתמול בבית־משפט השלום בתל־אביב ל־8 ימים, בחשד שהשתתפו ב„כנופייה", כהגדרת המשטרה, אשר הוציאה כספים רבים במירמה מקופת־חולים „מכבי".

השלושה הם הרוקחים ד״ר זהר כהן (33) ולינדה גד־חן (38) ויונה שמאי (45). הם נעצרו השבוע לחקירה על־ידי אנשי היחידה הארצית לחקירות הונאה במשטרה.

החוקרים רפ״ק ידידיה המבורגר ורס״ק אשר שמיר גוללו בבקשת המעצר שהגישו פרשיה סבוכה של חשד למעשי זיוף, מירמה וגניבה שנמשכה חודשים רבים. נמסר, כי נמשכות החקירות בקשר למעורבות אנשים נוספים.

רפ״ק המבורגר אמר, כי ד״ר זהר כהן הוא בעל חברת „פארמיזהר", שבשליטתה, בין היתר, שני בתי־מרקחת, „בנט" ו„זיווה" בתל־אביב. לינדה גד־חן היא בעלת בית המרקחת „היגיה" ברמת־גן, ויונה שמאי הינה חברת קופ״ח מכבי. בתי־המרקחת של ד״ר כהן ולינדה גד־חן קשורים בהסכם התקשרות עם „מכבי" לאספקת תרופות.

„בחקירתנו הוברר שכהן וגד־חן קיבלו כספים מקופ״ח מכבי עבור מירשמים שאת התרופות שצויינו בהם לא סיפקו. הוברר לנו, כי המירשמים הללו הוחלפו בכסף או בשווה כסף", טען החוקר.

החוקרים תפשו בחיפושים שערכו אצל יונה שמאי כמה פנקסי חבר של „מכבי" על שמות של אנשים שונים, אשר הוברר כי אבדו או נגנבו מבעליהם והגיעו בדרך כלשהי לידי החשודה. „התברר לנו, כי חשודה זו היתה הולכת לרופאים שונים, מתחזה כבעלת הפנקסים ומקבלת מירשמים שונים" אמרו החוקרים.

לטענת החוקרים, היתה יונה שמאי מוסרת לבתי המרקחת של שני החשודים האחרים את המירשמים שקיבלה מידי הרופאים, ומקבלת מהרוקחים הנ״ל סכומי כסף וסחורות, תוך השארת רווח לשני חבריה חשודים.

החוקרים מעריכים, כי נעשה שימוש לרעה ביותר מ־20 פנקסי חבר שנגנבו או אבדו, וכי רופאים נתנו מירשמים בלי לבדוק את האנשים שפנו אליהם. (עתי״ם)

שנתיים מאסר לפורץ ל־13 דירות בירושלים

רוני דנינו מירושלים נידון אתמול לשנתיים מאסר בפועל לאחר שהורשע בביצוע 13 התפרצויות לדירות בירושלים במהלך החודשים יולי ואוגוסט השנה.

את ההתפרצויות ביצע דנינו לאחר שלא חזר מחופשה שניתנה לו על־ידי שירות בתי־הסוהר.

דנינו היה כלוא בכלא באר־שבע, שם ריצה עונש מאסר של חמש שנים על עבירות קודמות. הוא לא חזר, כאמור, מהחופשה ושהה מחוץ לכלא, במשך כחודש וחצי, עד שנתפס בידי המשטרה.

לפני מתן גזר־הדין אמר דנינו לשופט המחוזי בירושלים שמואל פינקלמן, שהחליט לא לחזור לבית־הסוהר, בעקבות משבר נפשי. לדבריו, הוא התחתן לפני חצי שנה וכשחזר הביתה מצא את אישתו כשהיא מתרועעת עם שני צעירים ערביים ומסוממת. (עתי״ם)

חיפנית הנושאת נוגדני איידס — למאסר על גניבה

מאת קובי מנדל, כתב „על המשמר"

בית־המשפט המחוזי בחיפה גזר אתמול ארבעה חודשי מאסר בפועל ו־20 חודשי מאסר על תנאי על תושבת העיר בת 32 הנושאת בגופה נוגדני איידס.

הנאשמת, ששמה נאסר לפרסום, הורשעה בגניבה, החזקת נשק שלא כדין והפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו. ביצוע גזר־הדין נדחה לדצמבר.

הנאשמת ילדה לפני כחודשיים תינוקת באסלת בית־שימוש. היא ביקשה את רחמי בית־המשפט לאפשר לה לבקר את בתה הפעוטה, שנושאת אף היא נוגדני איידס בגופה, המאושפזת עדיין במרכז הרפואי רמב״ם בחיפה.

השופט החליט שלא למצות את הדין עם הנאשמת והמליץ לשלטונות בית־הכלא לאפשר לה לבקר את בתה הפעוטה בבית־החולים בתקופת מאסרה.

ביום ראשון 25.10.87
במלאת חמש שנים למות בתנו
לימור ז״ל
נתייחד עם זכרה
בשעה 15.30 עלייה לקבר
נפגשים ליד השער
משפחות קפלן וקיבוץ רבדים

למשה עמאר ובני המשפחה
שותפים לצערך במות
אמך
[illegible]

המשטרה חוקרת מהדורה חדשה של „פרשת יוסל׳ה שוכמאכר"

היחידה לחקירת פשעים חמורים במשטרה חוקרת פרשת של חטיפת ילד בן 5 ממשפחה חרדית על רקע משפחתי ודתי מביתו בפתח־תקווה. חטיפת הילד בוצעה לפי החשד על־ידי אימו, והיא מכונה „פרשת יוסלה שוכמאכר מס׳ 2".

הפרשה החלה לפני קצת יותר מחמישה חודשים. האם (29) חוזרת בתשובה ורקדנית בלט לשעבר, הגישה לבית־המשפט תביעת גירושין נגד בעלה.

גורם מקורב ביותר למשפחה אמר לכתב עתי״ם, שלדעתו הבקשה הוגשה משום שהבעל הכניס טלוויזיה לבית. „הוא לא היה מספיק דתי לרוחם של מספר אנשים שהסיתו את אשתו נגדו", סיפר. תוך כדי מהלך המשפט, לפני חמישה חודשים, חטפה לפי החשד האם את הילד ונעלמה. מאז לא ראה האב את בנו. בעקבות זאת הוא פנה למשטרה והחקירה הועברה ליחידה לחקירת פשעים חמורים.

למשטרה דווח, כי האשה נראתה מאז המקרה פעמיים. בפעם הראשונה הבחינה בה אישה בשכונת מאה שערים בירושלים, לפני כחודשיים. לפי עדותה של אותה אישה, היא נראתה מבוהלת. בפעם השנייה נראו האם והילד לפני זמן לא רב בשכונת רמת־אלחנן בבני־ברק.

עוד דווח למשטרה, כי במשך החדשים האחרונים קיבלו מספר ידידים של האב שיחות טלפון אנונימיות, מלוות באיומים, ש„הוא לא יזכה לראות את בנו לעולם". באחת השיחות, לפני כשלושה חודשים, הציעו המטלפנים לאב לראות את בנו פעם אחת, בתנאי שיחתום על טופס ויתור עליו. אביו של הילד דחה בקשה זו על הסף.

על חקירת המשטרה בפרשה הוטל איפול מלא. גם על תיקי משפט הגירושין הוטל צו איסור פירסום, ועדיין לא ברור האם הילד ואמו נמצאים בארץ, או, כמו בפרשת יוסלה שוכמאכר, ברחו לחו״ל. (עתי״ם)

עיצומי עובדי רשות שדות התעופה שיבשו הטיסות אתמול

חזרו לעבודה תקינה בתוקף צו בית־הדין לעבודה

עובדי הפריקה והטעינה של רשות שדות התעופה חידשו אתמול בבוקר את עיצומיהם. בעקבות זאת, שוב חלו שיבושים בהמראות.

„הזהרתי את ועד עובדי הרשות שהם עוברים עבירה חמורה, בהפירם צו של בית־הדין לעבודה בתל־אביב שפסק שעל עובדי רשות שדות התעופה לחזור לעבודה תקינה בנמל התעופה, כל עוד נמשכים הדיונים והמשא־ומתן בענייני השכר. אמרתי להם שהם מפירים צו ותבענו מבית הדין לעבודה לראות בהפרת הצו כבזיון בית־המשפט" — אמר מנכ״ל רשות שדות התעופה, צבי גור־ארי.

שלשום בערב, כאשר המשא־ומתן עם נציגי העובדים נקלע למבוי סתום, יצאו העובדים אל בית הנתיבות וכשעה 8 בערב הודיעו שהם מתכנסים לאסיפות הסברה. קבוצת העובדים העוסקת בפריקה ובטעינה מונה כ־110 איש מבין עובדי רשות שדות התעופה. בעקבות אסיפות הסברה אלה, נגרמו שיבושים שלשום בערב ונוסעים נאלצו להשאיר את מזוודותיהם בנמל התעופה. היה גם עיכוב בהמראות 3 טיסות לחו״ל.

אתמול בשעה 06.30 בבוקר חידשו עובדי פריקה וטעינה את העיצומים והדבר התבטא בהעמסה איטית ביותר של מזוודות הנוסעים. גור־ארי ציין, כי עוכבה יציאתן של 4 טיסות.

צו מניעה זמני שהוצא אתמול לפני הצהריים בבית־הדין לעבודה בתל אביב במעמד צד אחד, חייב את עובדי רשות שדות התעופה לחזור לעבודה סדירה.

הצו ניתן לבקשת רשות שדות התעופה נגד העובדים, ובית־הדין לעבודה בתל־אביב ישמע את טענות שני הצדדים בשבוע הבא.

דובר רשות שדות התעופה, מנחם אייל, מסר לכתב עתי״ם, כי העובדים כיבדו את הצו המורה להם לחזור לעבודה סדירה.

בנמל התעופה עוכבו, כאמור, 4 טיסות משעות הבוקר המוקדמות, אך בצהריים התנהלה העבודה כסדירה. (עתי״ם)

מכתבי פיטורים ל־2400 מעובדי התעשייה האווירית

מאת יוסף שמי, כתב „על המשמר"

הנהלת התעשייה האווירית שלחה מכתבי פיטורים ל־2,400 עובדים בעקבות הפסקת פרויקט הלביא. המכתבים נשלחו לפני שלושה ימים.

לפי האומדנים יקבלו הבכירים מבין המפוטרים, להם ותק של יותר מ־25 שנות עבודה, כ־150 אלף ש״ח פיצויים, לפי חישוב של 225 אחוז. העובדים השנתיים יקבלו פיצויים לפי חישוב של 125 אחוז. לזה יש להוסיף תשלום מיוחד בסך שש משכורות לעובד.

נציגי ועד עובדי התעשייה האווירית נפגשו אתמול עם יו״ר האגף לאיגוד מקצועי כדי לדווח לו על התפתחות זו.

הסתיימה שביתת הרוקחים; עובדי המעבדות מאיימים להחריף מאבקם

רופאי קופ״ח משביתים היום את בתי־החולים „קפלן" ו„גהה"

מאת יוסף שמי, כתב „על המשמר"

עובדי המעבדות מאיימים להחריף את שביתתם אם עד יום ראשון לא יקבלו תשובה ממשית ממשרד־הבריאות, בדבר כיבוד ההסכמים שנחתמו עימם — על כך מסר יו״ר הסתדרות הביוכימאים, יוסף גולדשלגר.

אתמול התקיימו שיחות לא רשמיות בין הביוכימאים לנציגי משרד־הבריאות, אך הסתיימו ללא תוצאות.

הסתדרות הביוכימאים דורשת התחייבות בכתב על נכונות למו״מ על הסכם חדש, כשביסודו התחייבות לבצע הבטחות והסכמים מהעבר.

ביום ראשון בשבוע הבא יושבתו המעבדות בבתי־חולים ממשלתיים צפונה ומזרחה מחיפה, כולל חיפה. בסוף השבוע הבא יושבתו המעבדות של בתי־החולים הממשלתיים באיזור יהודה. היום ממשיכים הביוכימאים בשביתתם במתכונת של הימים האחרונים.

הרוקחים החליטו אתמול להפסיק את השביתה בבתי־המרקחת של קופת־חולים ולתת פסק זמן למשא־ומתן עד ה־15 בנובמבר.

הרופאים משביתים היום את בתי־החולים „קפלן" ו„גהה". ד״ר וילקובסקי, הממלא את מקומו של ד״ר חיים סולן, יו״ר חטיבת רופאי בתי־החולים של קופת־חולים, אמר לכתבנו, כי אתמול לא היו שום מגעים בין הצדדים וכולם ממתינים לשובו של קיסר מחו״ל.

בשבוע הבא ישביתו הרופאים שלושה בתי־חולים מדי יום אם לא תחול התקדמות במו״מ.

הסטודנטים הסירו איומם למנוע פתיחת שנת הלימודים ביום ראשון

מאת יצחק שור, כתב „על המשמר"

שנת הלימודים במוסדות להשכלה גבוהה תיפתח ביום א׳ כסדרה.

התאחדות הסטודנטים אמורה לקבל היום או מחר החלטה בדבר ביטול השביתות, זאת לאחר שהאוניברסיטה בירושלים הודיעה כי קיבלה את המלצת הוועדה לתכנון ולתיקצוב של המועצה להשכלה גבוהה ותעמיד את שכר הלימוד על 1,350 דולר לשנה, במקום 2000 דולר.

אוניברסיטת ת״א הודיעה אתמול להתאחדות הסטודנטים שלה, כי היא נוטה לקבל את המלצת הוועדה לתכנון ולתיקצוב. בשבוע הבא יתכנס הוועד הפועל של אוניברסיטת ת״א וידון בנטייתה זאת של הנהלת האוניברסיטה.

לפי שעה נותרה אוניברסיטת בר־אילן היחידה אשר טרם החליטה לוותר על שכר לימוד של 2000 דולר, אבל קרוב לוודאי שגם אוניברסיטה זאת תלך בעקבות כל היתר.

אוניברסיטת חיפה הטכניון ובאר־שבע כבר הודיעו לפני ימים אחדים על הסכמתם להעמיד את שכר הלימוד על הסכום שהחליטה הממשלה.

כתבנו מסביר, כי יו״ר הוועדה לתכנון ולתיקצוב, פרופ׳ יעקב זיו, הודיע לכל המוסדות, כי לא יעביר תקציבים ממשלתיים אם המוסדות לא יקבלו החלטה בדבר גובה שכר לימוד כפי שהמליצו הוועדה לתכנון ולתיקצוב והממשלה.

כתבנו מוטי בסוק מוסר:

בקרוב תוקם ועדה ציבורית, בראשותו של איש ציבור, לקביעת שכר הלימוד באוניברסיטאות בשנים הבאות, הבטיח שר־החינוך־והתרבות, יצחק נבון, במשובו לשאילתה בעניין של יהושע מצא (ליכוד־חרות).

נבון העריך, כי הצעתם של הפרופסורים זיו־זיוורטנר, לתוספת תקציב מטעם המדינה לאוניברסיטאות, תאושר בממשלה. תוכנית זו מדברת על סיוע של 17 מיליון דולר מידי שנה, במשך ארבע שנים, למוסדות האקדמיים בארץ. חמישה מיליון דולר יוקדשו למחקר ו־12 מיליון יתווספו לתקציב השוטף של האוניברסיטאות.

● 110 קצינים וסוהרים משירות בתי־הסוהר נענו לקריאתו של נציב שירות בתי־הסוהר, גונדר דוד מימון, והתייצבו אתמול בבוקר בבית־הספר לסוהרים „אייל" להשלמת השכלתם הפורמלית ולהשגת תעודת בגרות.

מסך ראשון

מחול מכונות צבעוני

בתקופת הבארוק ניסו, בעיקר בצרפת, להפיק תיאטרון בעזרת מנגנונים מכאניים מורכבים, ללא שחקנים של בשר־ודם. למעשה גם אלווין ניקולאיס, למשל, הוסיף רקדנים לצורות נעות בעזרת האור וההקרנה. יצירתו של ואסילי קאנדינסקי, „תמונות בתערוכה על פי מוסורגסקי", מופע המוצג עתה בארץ, יש בה מהיסוד המכאני של תיאטרון־המכונות, אבל סגנונית שולטים בעבודה מורכבת זו, ששוחזרה באהבה והקפדה על פרטים על ידי מרטין רופרכט והורסט ניר בברלין, הצבעוניות החזקה אבל העדינה והשקיפות, האופייניות למופשט של קאנדינסקי.

נקודה זוהרת, אדומה, היא המוטיב החוזר של „הפרומנדה", השבה ומופיעה במוסיקה של מוסורגסקי משולשים וריבועים זזים, יורדים ועולים ומשנים צבעים בהרכבים עדינים ומלאי טוב־טעם. רק פה ושם דמויות בובתיות, של שתי נערות מהעיר לימוז׳ הצרפתית, המזכירות את „המחול הטריאדי" של אוסקאר שלמר, בן תקופתו של קאנדינסקי ב„באוהאוס", ושני „השמואליקים", הנראים בתנועתם כאן מאוד לא יהודיים, ולא מספיק קאריקאטוריסטיים לטעמי.

האם אפשר ליצור תיאטרון תנועה ללא דמויות אנושיות המופע המרנין ביופיו הנגול לעינינו כמין אגדה בצבעונית, מוכיח שהדבר אפשרי, במגבלות מסויימות.

למעשה מה שניסה לעשות, בצורה מגושמת למדי, ואלט דיסני ב„פנטסיה", מצליח לעצב קאנדינסקי, אולי גם בשל הקשר הרופף למדי למקצבי המוסיקה, המוכרת כל כך, שהוא אינו משתעבד לה.

חלקו הראשון של הערב כלל ביצוע מחזור השירים „ללא שמש" מאת אותו מלחין, מפי אלפרד זילברמן, כשליד הפסנתר הולגר גרושוף, אבל לא נוצר כל קשר בין חלק זה של הערב, שלא היה מרשים, למחזה בתמונות, שבא אחריו.

גיורא מנור

עוד אשה ששבה מטיול במצרים לקתה בכולירה

מקרה נוסף של מחלת הכולירה נתגלה בירושלים אצל תושבת העיר בת 40.

האישה מאושפזת בבית־החולים ביקור חולים מצבה טוב והיא יצאה מכלל סכנה.

זהו המקרה השני השבוע המתגלה בארץ אצל ישראלים ששבו ממצרים. הודעה על גילוי המחלה נמסרה לשלטונות הבריאות במצרים ולארגון הבריאות הבינלאומי.

במשרד הבריאות נמסר, כי אין חשש לישראלים לנסוע למצרים אך יש להקפיד על כללי היגיינה במצרים, אפריקה, מזרח אסיה, מרכז אמריקה ודרומה שקיימת בהם מחלת הכולירה. כמו כן הדגישו במשרד הבריאות כי יש להקפיד במקומות אלה על שתיית מים ממקורות מוגנים ולהקפיד בענייני מזון.

יצויין, כי בשנים האחרונות לא נתגלתה מחלה זו בישראל ואלה מקרים ראשונים בחמש השנים האחרונות. (עתי״ם)

מזג אוויר

הטמפרטורות: ירושלים 14–20, 16–23, נצרת 16–23, עפולה 18–24, תל־אביב 18–24, חיפה 19–24, השומרון 16–26, נתב״ג 15–22, רמת־הגולן 14–21, נהריה 18–25, יריחו 17–25, עזה 18–28, 18–25, צפת 13–20, טבריה 17–28, נצרת 17–26, באר־שבע 17–24, אילת 19–28.

חותם

- הרהורים דמוגרפיים (שם זמני) — עמירם כהן
- עותמאן חלאק, ראש הקבוצה הפרו־ירדנית בשטחים, על פגישותיו עם המנהיגים הישראליים — פנחס ענברי
- המיתוס חי באמת — יעקב חזן
- העתונות הישראלית: יש מקום לשיפורים — מארק גפן
- יומן כלכלי: איך הצלתי את התוכנית הגדולה — פ. סבר
- איראן־עיראק — שבע שנים למלחמה — אבי בניהו
- משפט חרות — אריב פלגי
- „יש דיבור": טיול אופניים
- פוקוס אישי: גדי יציב, נועם שפנצר
- תערוכות — דורית קדר; קולנוע — דני ורט

בחותם

- סיפור אמיתי — קורותיו של שבט מגורש מאדמתו מאת שלי יחימוביץ׳
- שירות בצה״ל — מצווה — ראיון עם הרב הצבאי הראשי תא״ל גד נבון — מאת אבי בניהו
- שיעור בנוסטלגיה — „אורנים": „אווירה של „הדוד יהושע" — מאת שמאי גלנדר
- הפסטיבל תם — נצא לדרך — פסטיבל עכו — הערכה כללית — מאת גיורא מנור
- הפלמחניק — סיפור לרגל כנס הפלמ״ח — מאת ישראל זמיר
- ציצ׳ולינה בסינרמה — ח״כית סקסית הגיעה — מאת אהרון כניר
- אסטרטגיה של מלחמה מוגבלת — ארצות־ערב נאבקות על נשק גרעיני — מאת שלמה אהרונסון
- חלף עם הרוח בשעוות — תערוכה בלונדון — יעל ישראל
- הונגריה — חלון ראווה מושך — סיפורה של מדינה סוציאליסטית מצליחה — מאת יהודה לחב
- זוקית — קצינת נפגעים בשיריון מספרת — מאת חיה יוסף
- שלוס־בית — מאת חיה יוסף
- מדורים וטורים, הלו חותם — עודד ליפשיץ, לוי מורב, זאב צחור, מיכאל הרסגור, אלי הכהן, גגו, דן מלר, שמואל בונים, שבח וייס
- חואב מתשורת הראשונה — תערוכת קאריקטורות ב„הבימה" — מאת יוסי קאנץ
- בשער: הבורסה משגעת את העולם

בדפים לספרות

- לאה קורי: „סוף העולם ושיכתובו" על מריו ורגאס יוסה
- יהודית בלוכרט: „אור בארץ ריקה" על גולת המגדלה לפטריק וייט
- חמר משמר על שירתו של אילן שיינפלד